

mercabarna

Edita
Mercados de Abastecimientos
de Barcelona, SA
Major de Mercabarna 76
Centre Directiu, 5a planta
08040 Barcelona
T. 935 563 000
mb@mercabarna.cat

Il·lustracions
Inès Lorenceau

Fotografies
Pere Cots
Rubén Cruz
Toni Galitó
Sergio Ruiz

Concepte i disseny
Bildi Grafiks
www.bildi.net

Impressió
Nova Era Publications

© textos, il·lustracions i fotografies,
els seus respectius autors o drethavents

Aquesta publicació no pot ser
reproduïda, emmagatzemada o
transmesa, ni totalment ni parcialment,
de cap manera ni per cap mitjà sense
la prèvia autorització de l'editor.

Dipòsit Legal: B 12230-2019

Aquesta memòria ha estat impresa
amb paper procedent de boscos
gestionats de manera sostenible.

Mercabarna,
al ritme d'una ciutat

Memòria
de sostenibilitat
2018

Què volem ser,
cap a on volem anar

MISSIÓ

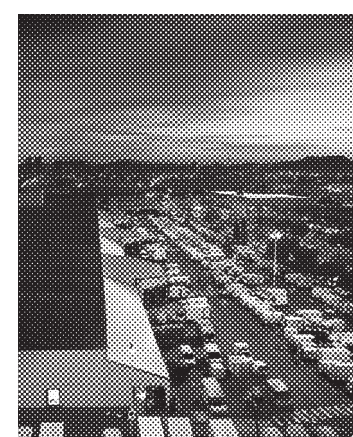
Mercabarna té l'objectiu de garantir el funcionament eficient i responsable de la cadena de proveïment d'aliments frescos a la baula majorista, aportant-hi valor econòmic i social.

Mercabarna, SA, porta a terme aquesta tasca mitjançant la gestió de les infraestructures del recinte; la promoció de l'activitat econòmica; la prestació de serveis que faciliten la tasca de les empreses ubicades a la Unitat Alimentària; l'establiment de controls que garanteixen la seguretat alimentària, i el compromís amb la societat i l'entorn.

VISIÓ

Mercabarna és el principal canal de comercialització de productes de l'agricultura, la ramaderia i la pesca del país, així com una font de proveïment del comerç de proximitat. A més, vol convertir Barcelona en la ciutat europea més important en el comerç internacional d'aliments frescos amb l'establiment i la consolidació del Hub Alimentari del Mediterrani.

El seu esperit dinàmic i innovador també l'empeny a situar-se com un referent en l'impuls de clústers d'empreses, d'iniciatives mediambientals o d'innovació en els camps científic, social i logístic, entre d'altres.

VALORS

La vocació de servei de Mercabarna se sustenta en tres valors:

Motor econòmic de Barcelona i Catalunya

Mercabarna, SA, impulsa la competitivitat, la innovació empresarial, la generació de sinergies i les economies d'escala i de concentració a la Unitat Alimentària com a eixos estratègics de progrés.

Aquest impuls continuat ha convertit Mercabarna en la porta d'entrada estratègica d'aliments procedents de Catalunya, d'Espanya, de l'àrea del Mediterrani i de països de l'hemisferi sud, amb destinació a tot el món.

Mercabarna és també un dels principals dinamitzadors del sector alimentari local, del comerç i de la restauració. Els 7.500 llocs de treball directes que creen les més de 700 empreses de Mercabarna posen en relleu la rellevància d'aquest polígon alimentari per a l'economia local.

Garant de salut per als ciutadans de Catalunya

Mercabarna juga un paper clau perquè la població tingui accés a una àmplia varietat d'aliments frescos, que són la base de la nostra dieta mediterrània, amb la millor relació qualitat-preu.

Un altre factor clau per a la salut, com és la seguretat alimentària, està garantida al recinte gràcies a la tasca de control que du a terme l'Agència de Salut Pública de Barcelona.

I com a impuls extra a la dieta mediterrània, Mercabarna organitza programes educatius adreçats als infants per fomentar hàbits alimentaris saludables.

Garant de valors socials

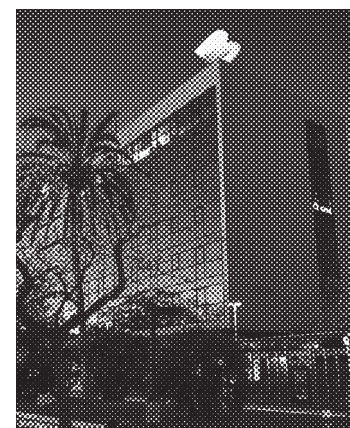
A més de la promoció d'hàbits d'alimentació saludables, Mercabarna lluita contra el malbaratament alimentari a la Unitat Alimentària; fomenta la formació de qualitat, l'ocupació i la inserció de persones en risc d'exclusió; desenvolupa projectes per reduir l'impacte ambiental de les seves accions i promou el respecte pel medi ambient; i coopera amb entitats d'acció social.

Qui som, serveis

Què és Mercabarna

Mercabarna és el principal proveïdor d'aliments frescos de Catalunya.

La raó de ser d'aquest polígon d'empreses alimentàries és abastir d'aliments frescos de qualitat els deu milions de persones que viuen a la seva àrea d'influència directa, que s'estén fins al sud de França i el nord d'Itàlia. Com a nexa d'unió entre la producció i el comerç detallista, el seu objectiu és aportar valor als productes alimentaris adaptant-los a les necessitats dels comerciants i dels consumidors i assegurar el funcionament de la cadena de distribució d'aliments frescos.

Mercabarna és un mercat de mercats on s'aprovisiona el comerç de proximitat, com són els mercats municipals, els supermercats i les botigues de barri; també el sector de la restauració i les empreses que faciliten àpats a col·lectivitats. I està en funcionament 24 hores al dia per donar servei als milers de professionals del sector agroalimentari que hi conflueixen.

Enclavada a la Zona Franca, als límits de la ciutat de Barcelona, aquesta 'ciutat alimentària' ofereix unes connexions òptimes per al trànsit de mercaderies: al costat del port i de l'aeroport, i molt ben connectada amb la xarxa viària i ferroviària.

A Mercabarna hi ha ubicades unes 700 empreses treballant en competència directa. Aquesta competència propicia un grau d'especialització elevat, afavoreix que es concentri una gran i variada oferta de productes de qualitat és determinant per establir el preu més competitiu per als consumidors.

Serveis de Mercabarna, SA

La principal tasca de Mercados de Abastecimientos de Barcelona (Mercabarna), SA, la societat que gestiona el recinte, és organitzar de forma eficient aquesta 'ciutat alimentària' situada a Barcelona juntament amb Mercabarna-flor, el mercat majorista de flors, plantes i complements ubicat a Sant Boi de Llobregat. Primer, comercialitzant els espais a empreses alimentàries, al recinte de la Zona Franca o del sector de la flor. I segon, afavorint que aquestes empreses trobin a Mercabarna l'ecosistema idoni per desenvolupar els seus projectes.

Això passa per garantir el bon funcionament del polígon i oferir-los els serveis que requereix la seva activitat quotidiana: reglamentació, vigilància, neteja, gestió de residus, manteniment de les instal·lacions i obres de millora de les infraestructures, entre d'altres.

No obstant això, Mercabarna, SA, també impulsa accions que contribueixen al progrés de les empreses instal·lades al recinte i del sector alimentari en general, com la formació en l'àmbit alimentari, la innovació, campanyes de promoció d'hàbits saludables...

La seguretat alimentària és un aspecte que també s'ha de garantir a Mercabarna. Per aquest motiu l'Agència de Salut Pública de Barcelona hi destina un equip de veterinaris i personal de suport que vigila el compliment de les normes sanitàries i vetlla per la salubritat dels aliments frescos.

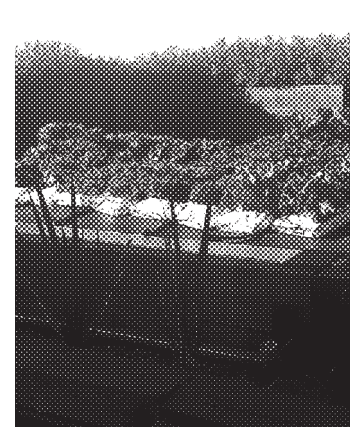

Mercabarna mira al futur

L'adaptació als interessos de la societat ha de ser una de les màximes de tota empresa. I amb més raó si parlem d'una empresa d'interès i capital públic com és Mercabarna, SA.

Per aquest motiu, Mercabarna, SA, ha encetat, durant el 2018, una sèrie d'iniciatives que contribuiran a l'evolució del sector alimentari i serviran per continuar liderant-lo en les properes dècades.

Com el futur Biomarket, la primera pedra del qual es va posar el novembre de 2018. Durant el 2019 s'avançarà en la construcció d'aquest mercat majorista d'aliments ecològics, un equipament pioner a l'Estat espanyol.

En clau de futur s'ha d'entendre també l'Observatori de Tendències, que des de 2015 orienta les empreses perquè s'adaptin a les necessitats presents i futures dels seus clients a partir de l'elaboració i la interpretació d'estudis de consum. Fill d'aquest és el projecte Innofood, que el 2018 ha impulsat tres start-ups que han desenvolupat projectes que donen resposta a noves tendències de consum detectades en l'àmbit alimentari. I els premis Mercabarna Innova, que han reconegut també les propostes més innovadores d'algunes empreses del recinte.

Mercabarna, al ritme d'una ciutat

Memòria de sostenibilitat 2018

Mercabarna en xifres

Empreses que formen la Unitat Alimentària

700

Tones de productes comercialitzats per les empreses de la Unitat Alimentària

2.200.000

Consumidors en l'àmbit d'influència

10.000.000

Treballadors directes a la Unitat Alimentària

7.500

Usuaris diaris de la Unitat Alimentària

23.000

Vehicles que accedeixen cada dia al recinte

14.000

Treballadors de Mercabarna, SA

141

Tones de residus anuals comercials i industrials

34.179

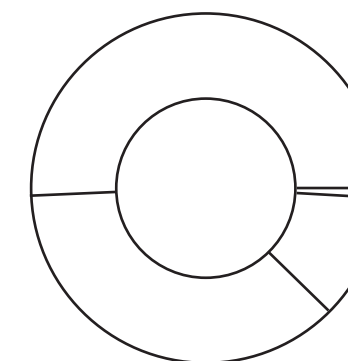
Volum de reciclatge

76%

Mercabarna és el principal proveïdor d'aliments frescos de Catalunya.

Accionistes

50,69%
Barcelona de Serveis Municipals, SA

0,36%
Autocartera

12,16%
Consell Comarcal del Barcelonès

36,79%
Empresa Nacional Mercasa

MERCABARNA, AL RITME D'UNA CIUTAT

Qui som, serveis
Què volem ser,
cap a on volem anar
Mercabarna, en xifres
Sobrecoberta

Presentacions
institucionals
P7

Dades de
comercialització
i accessos
P11

Mercabarna
ètica
P17

Mercabarna
professional
P33

Mercabarna
segura
P41

Mercabarna
dialogant
P49

Mercabarna
competitiva
P57

Mercabarna
referent
P73

Mercabarna
innovadora
P89

Mercabarna
compromesa
P113

Mercabarna
propera
P129

Mercabarna
verda
P145

Gestió econòmica
responsable
P161

Abast i
cobertura
P169

Barcelona i Mercabarna, ciutats inclusives

Ada Colau Ballano

Alcaldessa de Barcelona

Construir una ciutat més inclusiva, més justa i més democràtica només serà possible si estem convençudes que acabar amb les desigualtats és una estratègia guanyadora.

Mercabarna, un dels mercats majoristes d'alimentació més importants del món, treballa de manera incansable per alimentar la nostra ciutat amb productes saludables i de qualitat. I aquesta tasca va més enllà de la seva missió empresarial de gestionar la Unitat Alimentària. Mercabarna ens nodreix d'iniciatives que fomenten la igualtat d'oportunitats, la competitivitat i la justícia social.

Del 2018 destaquen diverses iniciatives en les que Mercabarna ha demostrat la seva voluntat per aconseguir una societat més justa. Forma part de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva, que integren 700 entitats de la ciutat, i de la Xarxa pel Dret a una Alimentació Adequada. Amb la participació ciutadana i el consens entre els agents socials, lluita contra el malbaratament d'aliments i garanteix el dret de les persones a una alimentació saludable.

Aquest 2018 s'ha adherit al decàleg Alimentación Sin Desperdicios, una iniciativa que també vol sensibilitzar la societat contra el malbaratament alimentari. I, a finals del 2018, ha iniciat els tràmits per signar el Pacte Mundial de Nacions Unides, que lluita per un creixement conscient i responsable, basat en els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) dins de l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible.

També hem de destacar entre les fites d'aquest 2018 l'inici de la construcció del mercat majorista d'aliments frescos ecològics, amb l'objectiu de donar resposta a un territori gran i amb alta demanda com és tota l'Àrea Metropolitana.

Tant l'Ajuntament de Barcelona com Mercabarna estem al servei d'una ciutat que vol ser innovadora, ètica, dialogant, dinàmica, compromesa i sostenible. Aquestes seran les nostres eines i amb elles farem front als reptes d'avui i de demà. I ho farem col·laborant i generant espais on tothom pugui desenvolupar el seu projecte. Només així ens consolidarem com a referents en matèria econòmica i social. I ho farem de la mà, caminant junts i treballant en xarxa.

Estimar els mercats és estimar Mercabarna

Agustí Colom Cabau

Regidor de Turisme, Comerç
i Mercats de l'Ajuntament
de Barcelona i president
de Mercabarna

El comerç de proximitat imprimeix caràcter a la ciutat i és una important font de riquesa econòmica i social. En aquest ecosistema genuïnament barceloní destaca l'extensa xarxa de mercats municipals que ajuden a fer barri i a construir una ciutat propera. Mercabarna juga un paper central en la conservació d'aquest teixit comercial, ja que és la seva principal font d'aprovisionament. Tant és així, que durant aquest exercici s'han batut rècords d'activitat i s'han superat els 2,2 milions de tones d'aliments comercialitzats.

De Mercabarna en surten els aliments frescos, variats i de qualitat que després comprem al mercat, a la botiga o al petit supermercat del costat de casa. Aquesta relació entre el comerç majorista i detallista aporta un gran valor a la ciutat i a la nostra ciutadania i ens erigeix en un exemple internacional.

Gràcies a aquest prestigi, el 2018 Mercabarna va ser escollida per organitzar la conferència de la Unió Mundial de Mercats Majoristes (WUWM). I ho va fer en el marc de la fira Alimentaria, dos esdeveniments que van convertir Barcelona en la capital de l'alimentació i la gastronomia.

En el marc d'aquesta conferència, es van reunir responsables de mercats majoristes i detallistes d'arreu del món per debatre sobre temes cabdals en matèria de sostenibilitat. La lluita contra el malbaratament, la gestió dels residus, la promoció de l'alimentació saludable... aspectes transcendents per al nostre planeta, que requereixen la implicació i el treball en xarxa d'institucions, empreses i ciutadania.

Des de fa anys, Mercabarna ja es troba en el camí de la sostenibilitat. Per aquest motiu, el 2018 hem plantat la primera llavor del Biomarket, un mercat pioner a Espanya i a Europa que donarà els seus fruits el 2020. Aquesta és una aposta per un sector econòmic en creixement que apropa els productes ecològics i de proximitat a la ciutadania, al sector detallista i a la restauració.

En definitiva, l'aliança de Mercabarna i els mercats de Barcelona fa possible que es mantingui l'essència de tot el que som com a ciutat –la gent, la cultura, els oficis, la cuina, la tradició– i que alhora puguem seguir mirant endavant i adaptant-nos als nous temps.

Mercabarna i el seu compromís amb les persones i l'entorn

Josep Tejedo Fernández
Director general de Mercabarna

La responsabilitat social corporativa (RSC) defineix l'estratègia de Mercabarna i les polítiques que se'n deriven.

De fet, la Memòria de sostenibilitat parteix, precisament, del compromís de Mercabarna amb la societat i l'entorn i es converteix en un exercici de transparència imprescindible, ja que ens serveix per analitzar l'impacte de les nostres accions. Aquest és el segon any que realitzem aquest tipus d'informe a partir dels indicadors de la Global Reporting Initiative (GRI), la institució internacional que fixa els criteris d'estudi de la responsabilitat social corporativa en les organitzacions.

Mercabarna es regeix per criteris de transparència i ens esforcem a analitzar i valorar amb esperit crític el que fem i els seus efectes. Per això, fem un estudi acurat de la nostra activitat i la posem en relació amb els objectius globals de l'empresa. Aquesta tasca ens permet identificar els reptes i les oportunitats i estar alerta de les desviacions i dels riscos als quals haurem de fer front. Per tant, aquesta Memòria és una eina que ens ajuda a convertir Mercabarna, cada dia, en una ciutat més eficient, més competitiva, més sostenible, més innovadora, més solidària. En definitiva, una 'ciutat alimentària' millor per a les persones i per al seu entorn.

Tot això es materialitza en iniciatives concretes que tenen un impacte positiu en la societat. En aquest exercici destaca la creació de la primera Universitat d'Estiu de Mercabarna, en què professionals, investigadors i estudiants van debatre sobre la sostenibilitat en la cadena agroalimentària. També ha continuat la tasca dels Serveis de Formació i les càpsules formatives per a col·lectius en risc, que han seguit formant especialistes del sector agroalimentari, i s'ha inaugurat la nova Aula del Fresc.

L'impuls de la formació s'ha complementat amb el foment de la contractació a través de les Beques Mercabarna, i el reconeixement a la innovació de les empreses s'ha materialitzat un any més en els premis Mercabarna Innova i en el suport a projectes emprenedors de la mà del programa Innofood.

Seguim centrant esforços en la lluita contra el malbaratament d'aliments, on destaca la implicació de les empreses del recinte en l'aportació de producte fresc al Banc dels Aliments i la sensibilització de la població amb la realització de diferents accions.

La difusió dels hàbits de vida saludable és un altre dels nostres trets identitaris a través d'iniciatives com les campanyes educatives, el campus d'estiu per a infants vulnerables, la 4a Cursa Mercabarna o les col·laboracions solidàries.

En aquesta breu presentació, no vull deixar d'esmentar els resultats econòmics i de comercialització de 2018, on hem tornat a batre rècords. En definitiva, la informació que trobareu a les següents pàgines mostra el dinamisme d'una Mercabarna consolidada que situa les persones al centre de la seva estratègia.

Dades de comercialització i accessos

Comercialització (tones d'aliments)

2.280.499

Comercialització (% respecte al 2017)

↑5%

El 2018 les empreses de Mercabarna han comercialitzat 2.280.499 tones d'aliments, un 5% més que el 2017. Aquesta variació positiva es deu a l'augment de la comercialització de les empreses del Mercat Central de Fruïtes i Hortalisses i de la Zona d'Activitats Complementàries.

MERCAT CENTRAL DE FRUITES I HORTALISSES

Durant el 2018 s'han venut 1.176.292 tones de fruites i hortalisses, un 2,3% més que en l'exercici anterior. Pel que fa a la cotització mitjana, ha baixat un 1,9% i s'ha situat en els 0,89 €/kg. Això es deu a la baixada del preu de productes com els bolets.

Evolució de la comercialització i del preu mitjà

ANY	TONES	PREU MITJÀ
2015	1.062.590	0,87 €/kg
2016	1.105.692	0,92 €/kg
2017	1.150.169	0,91 €/kg
2018	1.176.292	0,89 €/kg

Rècord de comercialització

1.176.292 t

Preu mitjà

↓1,9%

Fruites

Les fruites han experimentat un creixement del 2,4% en el volum comercialitzat i del 3,8% en la cotització mitjana. En valors absoluts, es tradueix en la venda de 537.291 tones de fruites a un preu mitjà d'1,17 €/kg.

Hortalisses

Continua creixent el pes que tenen les hortalisses en el global del Mercat, ja que se n'ha comercialitzat un 4,2% més que el 2017. En total, s'han venut 623.847 tones a 0,60 €/kg, el mateix import mitjà de l'exercici anterior. Destaca especialment l'augment de les vendes del cogombre (+9,4%), l'albergínia (+7,5%) i la mongeta (+32,5%).

Plàtan 137.551 t Taronja 71.514 t Síndria 35.656 t Meló 35.219 t Poma 29.190 t

Patata 249.751 t Tomàquet 81.994 t Ceba 49.076 t Enciam 39.815 t Pebrot 32.961 t

Orígens del producte fresc

Els productes nacionals dominen el Mercat i representen el 72,6% del total comercialitzat, un 1,5% més que en l'exercici anterior. El 27,4% restant és d'importació.

Exportacions

El volum d'exportacions de fruites i hortalisses se situa prop del 35% del total comercialitzat.

Producte nacional

72,6%

Principals orígens

18,2% Andalusia
14,9% Com. Valenciana
13% Catalunya
7,2% Múrcia

Importació

27,4%

Principals orígens

12,9% França
3% Equador
1,8% Holanda
1,5% Altres, Amèrica (majoritàriament Perú)

MERCAT CENTRAL DEL PEIX

Durant aquest exercici, el volum de comercialització del Mercat Central del Peix ha presentat pràcticament les mateixes xifres que l'any anterior (-0,1%), mentre que la cotització mitjana ha augmentat un 2,1%. En total, el 2018 s'han venut 69.576 tones a un preu mitjà de 7,73€/kg.

Total venut l'any 2018

69.576 t

Evolució de la comercialització i del preu mitjà

ANY	TONES	PREU MITJÀ
2015	73.288	7,03 €/kg
2016	70.974	7,51 €/kg
2017	69.662	7,57 €/kg
2018	69.576	7,73 €/kg

Preu mitjà

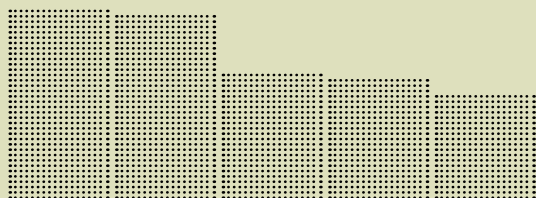
↑2,1%

Producte fresc

Quant al producte fresc, es manté la tendència a la baixa de les vendes (-1%), que afecta principalment el grup de peix fresc i de varis. En canvi, el marisc fresc ha experimentat un increment de la comercialització del 6,5%. En total, durant el 2018 s'han comercialitzat 59.181 tones de producte fresc a 7,50€/kg, que es tradueix en un increment en el preu mitjà del 2,7%.

Producte congelat

En aquest exercici s'han comercialitzat 10.152 tones de congelats, que s'han convertit en els productes que han experimentat un augment més important de vendes (+5%). Els principals responsables d'aquest increment han estat els cefalòpodes –que es recuperen després d'haver patit una important davallada el 2017– i els crustacis. Quant a l'import mitjà, ha baixat fins als 8,94€/kg (-2,7%).

Salmó	Musclo	Musclo de roca	Lluç de palangre nacional	Rap nacional
4.732 t	4.567 t	3.121 t	3.069 t	2.565 t

Gamba llagostinera	Sèpia neta granissada	Calamar nacional	Sèpia bruta	Gamba vermella
844 t	555 t	510 t	412 t	404 t

Orígens del producte fresc

S'ha apreciat una disminució de gairebé 4 punts del pes del producte nacional al Mercat Central del Peix. No obstant això, el peix i el marisc espanyol suposen el 53% del total comercialitzat, mentre que el 47% restant és d'importació.

Producte nacional

53%

Principals orígens

25,6% Galícia
11,2% Catalunya
7,7% Cornisa cantàbrica

Importació

47%

Principals orígens

10,4% França
8,8% Noruega
3,7% Itàlia

Percentatges de comercialització

Producte fresc

85%

Producte congelat

15%

L'exercici 2018 s'ha caracteritzat per un fort retrocés del volum de comercialització (-13,5%) respecte al 2017, que s'ha situat en 7.783.289 unitats de flors, plantes i complements venuts. D'altra banda, el preu mitjà ha crescut lleugerament (+1,1%) i ha estat de 0,89€/unitat.

Unitats venudes

7.783.289

Evolució de les unitats i del preu mitjà

ANY	UNITATS	PREU MITJÀ
2015	10.754.160	0,85 €/u.
2016	8.968.729	0,86 €/u.
2017	8.994.812	0,88 €/u.
2018	7.783.289	0,89 €/u.

Preu mitjà

↑1,1%

Flor

La flor tallada ha tingut un comportament similar als resultats globals del Mercat, amb un descens de les vendes (-10,1%) i un increment de la cotització (+5,9%). En valors absoluts, s'han comercialitzat 6.456.933 unitats a un preu mitjà de 0,69€/unitat. Destaca l'augment de vendes de roses per Sant Jordi (+34%), encara que aquests resultats no són suficients per millorar l'exercici.

Rosa	Clavell	Crisantem	Lilium	Alstroemeria
2.536.470 u.	1.043.530 u.	353.755 u.	279.980 u.	255.510 u.

Planta

Tot i que encara no s'arriba als nivells de 2015, durant aquest exercici s'ha apreciat una lleugera recuperació de la comercialització de plantes. Al llarg del 2018 s'han venut 560.536 plantes, un 3,9% més que en l'exercici anterior, mentre que el preu mitjà ha baixat un 3,5% i ha arribat a 1,44€/unitat. En aquest grup, la ponsètia s'erigeix com la planta més comercialitzada i la principal protagonista de la campanya de Nadal.

Ponsètia	Kalanchoe	Cactus	Ciclamen	Orquídia
133.704 u.	32.292 u.	31.966 u.	24.041 u.	22.905 u.

Complements

Amb 300.748 unitats venudes, els complements han patit un descens del 8,2% del seu volum de comercialització. De signe contrari ha estat el comportament del preu mitjà, que ha pujat un 12,4% i s'ha situat en els 3,31€/unitat. Tot i la disminució del volum de vendes, cal tenir en compte que el 2017 es va registrar un increment del 65%, per la qual cosa els resultats d'aquest exercici continuen sent positius. En aquest sentit, però, cal destacar la baixa d'una empresa de complements.

Vendes de complements

↓8,2%

Orígens del producte

El 39% de les flors i plantes comercialitzades al Mercat durant el 2018 ha estat d'origen nacional, mentre que el 61% ha estat d'importació.

Producte nacional

39%

Importació

61%

Principals orígens
39% Estat espanyol

28,2% Colòmbia
27,2% Holanda
3,6% Equador
0,7% Itàlia

ZONA D'ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

La Zona d'Activitats Complementàries (ZAC) de Mercabarna està formada per més de 400 empreses que es dediquen a aportar valor afegit al producte fresc i serveis als clients.

Espai que ocupen les empreses de la ZAC per sectors d'activitat

Sector de fruites i hortalisses

31%

Serveis als usuaris

15,4%

Canal HORECA

12,2%

Frigorífics de servei

12%

Sector carni

12%

Sector peix

7,8%

Plataformes de supermercats

5,7%

Cadenes de fruiteries

3,9%

La ZAC del sector hortofructícola ha tingut un balanç positiu, en la línia dels bons resultats de comercialització del Mercat Central de Fruites i Hortalisses. Durant el 2018 s'ha incrementat l'activitat en un 6,4%, que ha situat el volum registrat en les 840.003 tones. Dins de la ZAC s'inclouen les empreses de distribució i manipulació de fruites i hortalisses (elaboradors de quarta i cinquena gamma, cadenes de fruiteries, plataformes de compres de supermercats, proveïdors del canal *foodservice* i firmes d'*import-export*), processadors de tubercles i maduradors de plàtans i bananes.

Els volums de la ZAC registrats el 2018, sumats a les dades de comercialització del Mercat Central de Fruites i Hortalisses, converteixen Mercabarna en la Unitat Alimentària líder a Espanya i Europa pel que fa al sector hortofructícola.

En sentit contrari s'ha mostrat el comportament de la ZAC del sector del peix i marisc, que inclou l'activitat dels frigorífics de servei, les firmes d'elaboració de peix i els viviers de marisc. El 2018 el volum global ha estat de 136.995 tones, que representa un descens en relació amb l'exercici anterior.

Pel que fa a la ZAC del sector carni, ha estat un any estable per a les empreses càrnies, que han tingut un volum d'activitat de 36.349 tones, un 0,25% més que en l'exercici anterior.

L'any 2018 s'han sacrificat 21.284 tones a l'Escorxador, un 1,6% menys que l'any anterior. Quant al preu mitjà, s'ha situat als 4,56€/kg, xifra que suposa un augment del 3% respecte al 2017.

Evolució dels sacrificis i del preu mitjà

ANY	TONES	PREU MITJÀ
2015	22.025	4,16 €/kg
2016	22.567	4,24 €/kg
2017	21.626	4,43 €/kg
2018	21.284	4,56 €/kg

Tones sacrificades l'any 2018

21.284 t

Preu mitjà

↑3%

Comportament per espècies

Vedella. En aquest exercici s'han sacrificat 16.226 tones de vedella, que s'han comercialitzat a 3,62€/kg de mitjana. En comparació amb els registres de 2017, s'ha produït una davallada dels sacrificis de gairebé el 5% i un augment de la cotització mitjana de l'1,4%. El descens del volum s'explica per la baixa demanda dels consumidors, causada entre altres factors per les campanyes a favor de la moderació del consum de carn vermella.

Xai. El xai és l'única espècie que ha experimentat un augment dels sacrificis (+14,2%) i una disminució de la seva cotització mitjana (-1,9%). En dades absolutes, s'han sacrificat 4.475 tones i s'han comercialitzat a un preu mitjà de 7,73€/kg. Darrere d'aquestes dades es troba la importància creixent de les exportacions al mercat europeu, que contrasten l'estancament de la demanda interna.

Cabrit. Amb 179 tones sacrificades, el cabrit ha patit la davallada més forta de l'Escorxador de Mercabarna (-11%), provocada en gran mesura per l'escassa oferta a les granges i, en conseqüència, per l'increment del preu (+5,9%). En total, s'han sacrificat 179 tones a una cotització mitjana de 13,58€/kg.

Cavall. En l'exercici 2018 s'aguditzava la pèrdua del pes específic del cavall en el global de l'Escorxador. Aquesta situació es tradueix en el descens del volum sacrificat (-6,2%), que s'ha situat en les 404 tones. Pel que fa al preu mitjà, s'ha incrementat un 4,9%, que equival als 3,45€/kg.

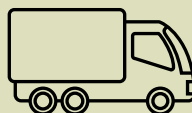
Durant el 2018 han accedit a Mercabarna 3.408.321 vehicles, un 1% menys que en l'exercici anterior. Aquests accessos presenten un comportament desigual segons el tipus de vehicle. Pel que fa a la incidència del metro a Mercabarna, s'aprecia un increment del 15,4% d'usuaris respecte als registres de 2017, segons dades facilitades per Transports Metropolitans de Barcelona.

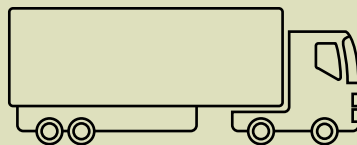
2017	2018	VARIACIÓ
1.683.477	1.677.659	-0,3%

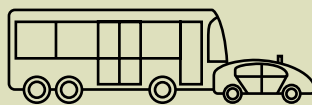
2017	2018	VARIACIÓ
577.204	537.427	-6,9%

2017	2018	VARIACIÓ
619.779	634.406	+2,4%

2017	2018	VARIACIÓ
263.993	267.518	+1,3%

2017	2018	VARIACIÓ
94.408	93.931	-5%

2017	2018	VARIACIÓ
202.644	197.380	-2,6%

Accés amb metro

↑15,4%

Ètica

La integritat i la transparència són principis clau sobre els quals es fonamenta el model de gestió de Mercabarna i que determinen les relacions de l'empresa amb els seus grups d'interès. En aquest sentit, Mercabarna ha habilitat un seguit de codis i polítiques que regulen el comportament de les persones vinculades amb l'empresa i que preveuen els procediments pel que fa a supòsits de conflictes, la comunicació efectiva, les relacions de confiança i la manera de reportar i retre comptes.

ÒRGANS DE GOVERN

Els òrgans de govern impulsen el desenvolupament de les polítiques corporatives i supervisen l'estratègia de Mercabarna i les directrius generals. La composició dels òrgans de govern es publica de forma detallada i actualitzada a la pàgina web corporativa.

CONSELL D'ADMINISTRACIÓ

President:

Agustí Colom Cabau

Vicepresidenta 1a:

Silvia Llerena Muñoz

Consellers / Conselleres:

Barcelona de Serveis
Municipals, SA:

- Montserrat Ballarín Espuña
- Màxim López Manresa
- Sònia Recasens Alsina
- Raimond Blasi Navarro
- Francisco Sierra López
- Xavier Mulleras Vinzia
- Eulàlia Reguant Cura⁽¹⁾
- Trini Capdevila Burniol

Empresa Nacional Mercasa:

- José A. Crespo Albelda
- Laura Torre Álvarez
- Jorge Suárez de la Cámara
- Vanessa Moreno Vincent

Consell Comarcal
del Barcelonès:

- José M.ª García Mompel
- Jordi Martí Galbís

Secretària:

Lidia Redón Palaín

Director general:

Josep Tejado Fernández

COMISSIÓ EXECUTIVA

President:

Agustí Colom Cabau

Vicepresidenta 1a:

Silvia Llerena Muñoz

Consellers / Conselleres:

Màxim López Manresa
Laura Torre Álvarez

(1) Des del 28 de juny de 2018. Abans, Xavier Monge Profitós.

Composició del Consell d'Administració i de la Comissió Executiva de Mercabarna a 31 de desembre de 2018.

EQUIP DIRECTIU

Director general:

Josep Tejedó Fernández

Subdirecció General i Direcció de l'Àrea de Gestió:

Lidia Redón Palain

Direcció Econòmica i Financera:
Arantxa González Pelegrín

— Administració:
Ferran González Torras

*Direcció d'Organització
i Recursos Humans:*
Marta Rodríguez

— Relacions Laborals:
Rosa Arró Mañé
— Serveis de Formació:
Maite Palau Gubert

Tecnologies de la Informació:
Teresa Febré Muniente

Serveis Jurídics

Direcció de l'Àrea de Negoci:

Ingrid Buera Nadal

Àrea d'Explotació
Direcció d'Explotació
i Comercial:
Antonio García Meca⁽¹⁾

— Mercat Central de Fruites i
Hortalisses i ZAC:
Tomàs Quesada Bautista⁽²⁾
— Escorxador:
Diana Sumelzo Pradas
— Mercat Central del Peix:
Jordi Defez Torelló
— Mercabarna-flor

Seguretat i Vigilància:
Juan Carlos Oviedo

Comunicació:
Alba Puig Gil⁽³⁾

Mitjans de Comunicació:
Roser Lapuente Camins

*Responsabilitat Social
Corporativa*

*Back Office i Relacions
Institucionals*

Direcció de l'Àrea d'Estratègia:

Pablo Vilanova Montagut

Direcció Comercial:
Josep Garcia Quintana⁽⁴⁾

*Innovació + Recerca
+ Desenvolupament (I+R+D)⁽⁵⁾*

*Desenvolupament
d'Infraestructures:*
Teresa Ricol Carreras

Medi Ambient i Neteja:
Georgina Cepas Ordax

*Oficina Tècnica
i Nous Projectes⁽⁶⁾*

Consultoria Internacional

(1) Des del 27 d'agost de 2018. (2) Fins al 7 de desembre de 2018. (3) Des del 31 de gener de 2018. Abans, Montse Diego Pérez.

(4) Fins al 6 d'agost de 2018. (5) Des del 30 de setembre de 2018. (6) Fins al 30 de setembre de 2018.

Composició de l'equip directiu de Mercabarna a 31 de desembre de 2018.

ÈTICA EMPRESARIAL I COMPLIMENT

L'aplicació del Codi ètic i de conducta està supervisada per un comitè format per quatre membres: un membre del Comitè de Direcció, la directora d'Organització i Recursos Humans, un cap de departament i el president del Comitè d'Empresa.

Mercabarna basa el seu model de gestió en els principis d'integritat i objectivitat; és a dir, les decisions es prenen segons criteris d'honestedat i lliures de conflictes d'interessos per garantir una conducta èticament responsable.

Aquesta forma de govern garanteix el compliment de la legislació vigent mitjançant l'aplicació de procediments específics inclosos en el sistema de gestió, que estan compilats en el Codi ètic i de conducta. Durant el 2018 s'han efectuat modificacions en aquest document i en els procediments que se'n deriven, per adaptar-lo al codi de l'Ajuntament de Barcelona, que es va crear posteriorment.

El Codi ètic i de conducta incorpora un conjunt d'eines que defineixen els principis bàsics d'actuació i regulen la presa de decisions dels òrgans de govern i les pautes de conducta dels empleats.

Per desenvolupar els principis del Codi ètic, Mercabarna ha elaborat altres normes internes com el Manual de prevenció de riscos penals, la Política de Mercabarna, el Pla contra l'assetjament, el Protocol d'acceptació de regals, la Norma d'ús de sistemes d'informació i el Sistema de gestió interna.

Durant el 2018 ha finalitzat la implementació del sistema de prevenció de riscos penals. L'òrgan de supervisió es va nomenar a finals de 2017 i està format per la Comissió Executiva de Mercabarna i la sotsdirectora de l'empresa. Aquest òrgan va formular al maig la política de prevenció de riscos penals de Mercabarna, que va ser aprovada pel Consell d'Administració el 28 de juny de 2018. A més, aquest exercici es va contractar un servei d'auditoria per certificar el

sistema de prevenció de riscos penals segons els requisits de l'estàndard normatiu UNE 19601.

Durant el 2018, ha quedat signat el Pla d'igualtat, que preveu un conjunt d'eines encaminades a garantir la igualtat de tracte i d'oportunitats dins de l'empresa. Aquest Pla preveu una sèrie d'indicadors que permeten fer el seguiment a través de la Comissió d'Igualtat, òrgan de creació anual i que està configurat per quatre membres del Comitè de Seguretat i Salut. La missió de la Comissió consisteix a fer el recull d'indicadors i analitzar-los.

Algunes de les accions que s'han dut a terme durant el 2018 han estat relatives a l'elaboració del Protocol d'actuació interna per a possibles situacions d'assetjament.

La Direcció de l'Àrea de Gestió i la Direcció d'Organització i Recursos Humans són les encarregades de gestionar aquestes normatives i garantir-ne la qualitat.

Per facilitar el coneixement de la normativa, tots els treballadors disposen d'una còpia del Codi ètic i un manual en què s'esmenta la normativa interna i les obligacions en matèria de confidencialitat, de protecció de dades i d'ús dels sistemes de la informació. A més, dos cops a l'any s'efectua una formació a les noves incorporacions sobre els principis i valors que conté el Codi ètic, sobre el sistema de prevenció de riscos penals i la normativa interna principal.

En aquestes accions formatives s'informa sobre l'existència i el funcionament del Canal de denúncies de Mercabarna, habilitat al Portal de la Transparència del web, a través del qual els

treballadors i aquells tercers que es relacionen amb l'empresa poden comunicar actuacions que consideren que poden contravenir els principis o valors del Codi ètic o bé els criteris de la normativa interna. Durant el 2018 no es va presentar cap denúncia.

Gestió de riscos i oportunitats

L'anàlisi de riscos ha ampliat el seu radi d'acció durant l'any passat per cobrir millor les necessitats de l'empresa i per atendre les novetats que s'han produït en matèria legislativa de compliment obligatori.

És el cas del Reglament UE 679/2016. Arran de l'entrada en vigor d'aquest Reglament general de protecció de dades (conegut com a RGPD), s'ha adaptat el sistema de tractament de dades de caràcter personal de Mercabarna, SA. Per assegurar-ne el compliment, es va designar un delegat de protecció de dades i es fa servir una plataforma de gestió electrònica que permet monitoritzar l'activitat del tractament de dades.

El mes de maig de 2018, just abans de l'inici de l'aplicació de l'RGPD (25/05/2018), la plantilla de l'empresa va realitzar una formació sobre el contingut d'aquesta norma i les principals novetats que incorpora en l'activitat de tractament de dades. També es van adoptar altres mesures, com per exemple l'elaboració d'un registre d'activitats de tractament, la revisió de les clàusules informatives de l'activitat de tractament, l'actualització de l'avís legal, la política de privacitat i la política de cookies de la pàgina web, i la redacció del nou model de contracte d'encàrrec

de tractament amb els proveïdors que tenen accés a dades personals de les quals l'empresa és responsable.

L'anàlisi de riscos i oportunitats s'efectua també en les dues activitats certificades actualment, la de Serveis de Formació (ISO 9001:2015) i la de Servei de Gestió de Residus (ISO 14001:2015). El sistema de prevenció de riscos penals de l'empresa també inclou una anàlisi dels riscos, que a més serà certificat.

Finalment, i en relació amb el Decret d'Alcaldia de l'Ajuntament de Barcelona S1/D/2017-1271, de 24 d'abril, que té com a objectiu promoure una contractació pública més sostenible, amb un retorn social més gran i respectuosa amb els drets laborals, s'han aplicat criteris continguts en aquesta norma en tots els procediments oberts licitats el 2018.

L'aplicació d'aquests criteris ha propiciat que es potencii la contractació d'empreses que aposten per la inserció laboral de persones aturades o en risc d'exclusió; de les que apliquen criteris d'igualtat de gènere, i de les que es comprometen a mantenir les condicions laborals durant l'execució del contracte. Per contra, n'han quedat excloses les ofertes qualificades com a anormalment baixes, que són aquelles en què els preus unitaris dels salaris dels treballadors considerats en l'oferta són inferiors al que estableix el conveni d'aplicació.

COL·LABORACIONS I TREBALL EN XARXA

Mercabarna promou les col·laboracions i aliances com a eina per donar resposta a les necessitats dels grups d'interès i estrènyer llaços que permetin generar un benefici mutu, i que a més afavoreixin el desenvolupament sostenible del negoci i de l'entorn.

En aquest punt cal remarcar el caràcter transversal de l'Objectiu de Desenvolupament Sostenible 17 (ODS 17), que preveu el treball en xarxa i l'establiment i la consolidació de relacions que permetin arribar a assolir les fites marcades per l'ONU en l'Agenda 2030.

Col·laboració amb les associacions empresarials del recinte

Mercabarna, SA, manté una col·laboració especialment estreta amb les associacions empresarials que agrupen i representen la major part d'empreses del recinte. El diàleg amb aquestes associacions permet acordar decisions pel que fa al funcionament del polígon alimentari. Aquesta col·laboració publicoprivada facilita la cooperació per aconseguir objectius comuns.

Pertinença a organismes

Mercabarna forma part de diferents institucions que tenen una especial rellevància en la cadena de proveïment d'aliments frescos, en la difusió de la dieta mediterrània i en el compromís amb el medi ambient.

- AECOC
- Barcelona + Sostenible
- Alimentària
- Associació per a la Promoció del Consum de Fruïtes i Hortalisses "5 al dia"
- Barcelona-Catalunya Centre Logístic (BCL)
- Barcelona Regional
- Codi de bones pràctiques comercials de la Generalitat de Catalunya
- Confederació d'Horticultura Ornamental de Catalunya (CHOC)
- Compromís ciutadà per la sostenibilitat 2012-2022
- Comunitat d'Usuaris d'Aigües de la Vall Baixa i del Delta del Riu Llobregat (CUADLL)
- Consell d'Innovació Pedagògica de l'Ajuntament de Barcelona
- Consell Empresarial de la Universitat Politècnica de Barcelona (UPC)
- Centre de Recerca en Economia i Desenvolupament Agroalimentari (CREDA)
- IESE Business School - Comissió Alimentària
- Fundació Dieta Mediterrània
- Unió Mundial de Mercats Majoristes (World Union of Wholesale Markets)

Mercabarna col·labora amb diferents entitats socials que promouen valors com els hàbits saludables, l'atenció als infants vulnerables, el foment de la inclusió i la igualtat d'oportunitats, la promoció de la salut i l'impuls de la recerca mèdica o la lluita contra el malbaratament i el respecte pel medi ambient.

Col·laboració amb entitats

Mercabarna, SA, col·labora també amb altres organitzacions (universitats, entitats, empreses i organitzacions privades, etc.) amb l'objectiu d'aconseguir millores per als grups d'interès en matèria d'inserció laboral, formació i promoció econòmica.

Convenis per al foment de la formació i la inserció laboral:

- Conveni de col·laboració amb la Fundació Bancària "la Caixa" per facilitar la inserció laboral de persones en risc d'exclusió.
- Acord de col·laboració amb la Fundació Privada Parc d'Innovació Tecnològica i Empresarial La Salle per a la participació en el programa d'innovació "Industry 4.0 Quick Challenges Resolution: An Agile Innovation Approach".
- Conveni de col·laboració amb Garcimar, SL, per facilitar que els alumnes dels Serveis de Formació de Mercabarna facin pràctiques en aquesta empresa.
- Conveni de col·laboració amb la Universitat Politècnica de Catalunya per a la celebració de sessions de formació especialitzades en l'àmbit alimentari.

A més, continuen vigents acords pel foment de la contractació en el marc del programa Beques Mercabarna o per dur a terme accions formatives:

- Escola Superior d'Agricultura de Barcelona (ESAB) de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC).
- Escola de Comerç Internacional (ESCI) de la Universitat Pompeu Fabra (UPF).
- Universitat de Barcelona (UB).
- Universitat Autònoma de Barcelona (UAB).
- Escola Superior d'Administració i Direcció d'Empreses (ESADE).
- Escola de Comerç i Distribució (ESCODI).
- Institut Lluïsa Cura.
- Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC).

També es manté el conveni de col·laboració amb Barcelona Activa per al desenvolupament del programa Innofood, que té com a objectiu promoure la creació i el creixement d'empreses innovadores dins del sector alimentari de Barcelona.

Convenis promocionals o comercials:

- Acord de col·laboració amb Cocina Hnos. Torres J&S, SL, per difondre les accions promocionals de Mercabarna.
- Acord de col·laboració amb elBullifoundation per al desenvolupament del projecte de la Bullipèdia.
- Conveni de col·laboració amb el Gremi Provincial de Detallistes de Fruites i Hortalisses de Barcelona per col·laborar en accions conjuntes de promoció del Mercat Central de Fruites i Hortalisses de Mercabarna.
- Conveni de col·laboració amb la Fundació Barcelona Mobile World Capital Foundation per desenvolupar accions tecnològiques i estratègiques dins de la iniciativa 5GBarcelona.
- Acord de col·laboració amb el Gremi de Restauració de Barcelona per donar a conèixer als establiments adherits al gremi els serveis i productes que es comercialitzen a Mercabarna.

La relació de convenis i col·laboracions dutes a terme el 2018 amb entitats socials es pot consultar a la pàgina 125 (Col·laboracions solidàries).

ADHESIÓ I PARTICIPACIÓ A INICIATIVES EXTERNES

Mercabarna, SA, participa en iniciatives que són coherents amb els seus valors i objectius estratègics. Durant el 2018 es va iniciar la participació en aquestes iniciatives:

ACORD CIUTADÀ PER UNA BARCELONA INCLUSIVA

Aquest Acord incideix en les polítiques públiques en l'àmbit social, promou la col·laboració públicoprivada, construeix capital social desenvolupant programes i projectes de xarxa, i impulsa una estratègia compartida entre les organitzacions socials i les institucions de Barcelona, així com projectes tractors en temes clau de la ciutat. A partir d'aquest acord, Mercabarna, SA, forma part de la Xarxa pel dret a una alimentació adequada, que té com a principals objectius la lluita contra el malbaratament d'aliments i la garantia del dret de les persones a una alimentació saludable.

ADHESIÓ AL CONSELL CATALÀ DE L'ALIMENTACIÓ

Mercabarna formarà part d'aquest Consell, adscrit al Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació (DARP) de la Generalitat de Catalunya, que funcionarà com a fòrum d'anàlisi, debat i proposta sobre les qüestions relacionades amb les polítiques agroalimentàries del país: els reptes socials, ambientals, empresarials i tecnològics. Aquest òrgan vol impulsar una nova política alimentària de país basada en la producció local d'aliments i en la gestió sostenible del medi, que contribueixi a la cohesió socioeconòmica del territori i a la sobirania alimentària de Catalunya.

ADHESIÓ AL DECÀLEG "ALIMENTACIÓ SIN DESPERDICIOS" D'AECOC

L'Associació Espanyola d'Empreses de Gran Consum (AECOC) lidera una iniciativa de col·laboració per reduir el malbaratament alimentari. Amb el nom "La alimentació no tiene desperdicio", pretén establir pràctiques de prevenció, maximitzar l'aprofitament d'excedents, sensibilitzar la societat contra el malbaratament alimentari i impulsar pràctiques de col·laboració entre empreses.

ADHESIÓ ALS PRINCIPIS DE L'ORGANITZACIÓ DE LES NACIONS UNIDES

A finals de 2018 es van iniciar els tràmits per signar el Pacte Mundial de Nacions Unides, que té com a objectiu transformar el mercat global, potenciant un sector privat sostenible i responsable sobre la base de deu principis en àrees relacionades amb els drets humans, el treball, el medi ambient i la corrupció. Aquest Pacte Mundial pretén també canalitzar accions en suport dels objectius més amplis de les Nacions Unides, inclosos els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).

ADHESIÓ AL CONVENI PER PROMOURE LA SENSIBILITZACIÓ SOBRE LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

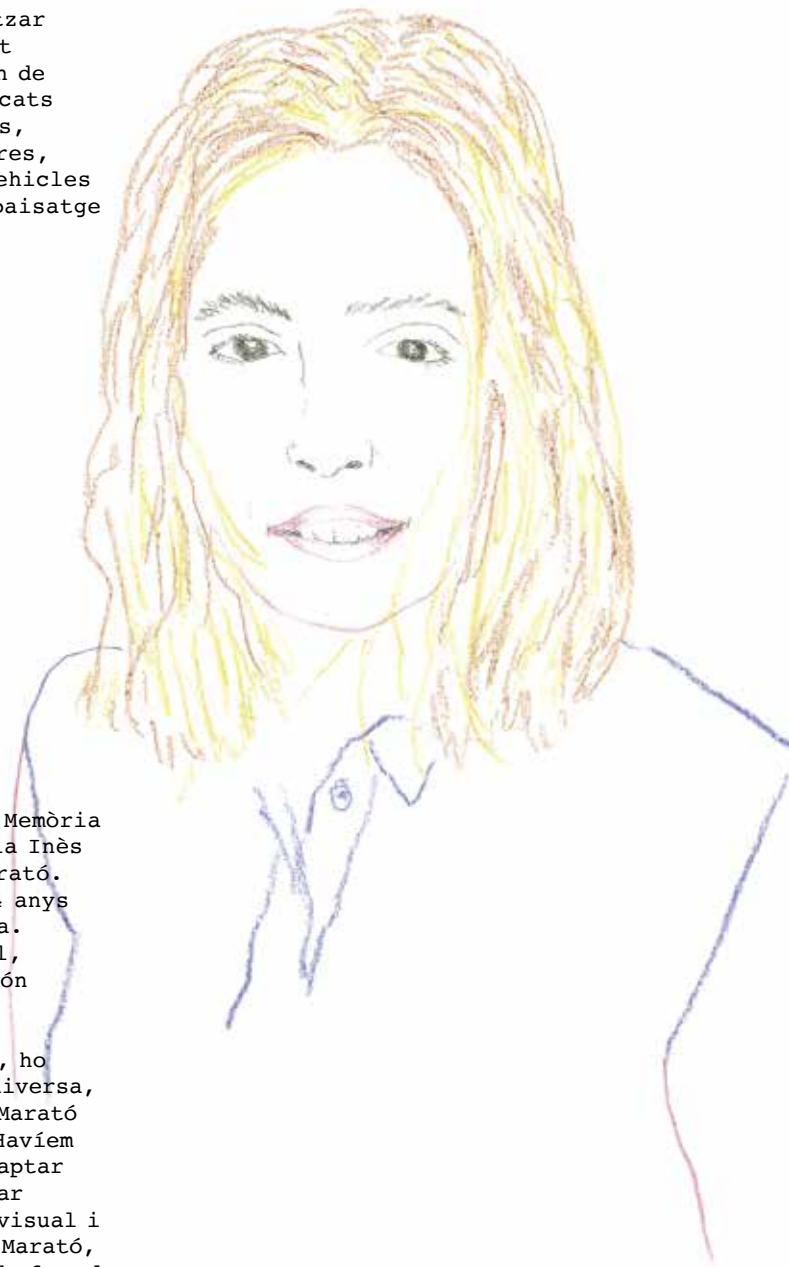
Mercabarna s'adhereix al conveni de col·laboració signat pel Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat i la Societat Estatal de Participacions Industrials (SEPI) amb l'objectiu de difondre campanyes de sensibilització i prevenció de la violència masclista.

A més, segueix vigent la participació de Mercabarna a les iniciatives Refresh, Water-Protect i Ecowaste 4 Food.

Marató d'Il·lustració a Mercabarna

9 del matí del 5 de març de 2019. Una trentena de nois i noies es donen cita a Mercabarna. Són estudiants d'últim any de Disseny Gràfic i estan a punt de participar a una Marató d'Il·lustració, organitzada amb la col·laboració del Centre Universitari EINA i de l'estudi Bildi, autors del disseny de la memòria.

Disposen de 24 hores per realitzar setze dibuixos d'aquesta ciutat alimentària que tot just acaben de descobrir. L'activitat als mercats centrals, els productes frescos, els treballadors i treballadores, el moviment ininterromput de vehicles i mercaderies... aquest és el paisatge que hauran de dibuixar.

Els dibuixos que il·lustren la Memòria de sostenibilitat són obra de la Inès Lorenceau, guanyadora de la Marató. D'origen francès, la Inès té 24 anys i en fa tres que viu a Barcelona. Sobre el seu futur professional, creu que estarà enfocat en el món de la il·lustració i la música.

"Quan vaig arribar a Mercabarna, ho volia veure tot. Tan gran, tan diversa, tants colors...", explica. "La Marató va ser una autèntica aventura. Havíem de fer moltes il·lustracions, captar ràpidament els detalls i intentar sintetitzar tota la informació visual i sensorial". A més de guanyar la Marató, la Inès ha estat l'encarregada de fer els retrats dels testimonials de la Memòria.

Professional

Mercabarna entén que, com a empresa, l'èxit està intrínsecament lligat al talent. Per això, s'han dut a terme accions enfocades al desenvolupament professional i personal dels treballadors.

D'una banda, s'ha fomentat l'adquisició de les seves competències a través de cursos formatius de caràcter transversal i específic atenent el lloc de feina. Així, podrem trobar des de cursos d'idiomes o d'ofimàtica fins a sessions per conèixer com dur a terme projectes que impliquen diferents equips o jornades dirigides a potenciar capacitats de lideratge.

D'altra banda, aquest 2018 s'ha inaugurat el nou gimnàs, en el marc del projecte "Mercabarna saludable", que pretén afavorir la pràctica d'hàbits saludables. D'aquesta manera, Mercabarna aconsegueix el seu objectiu de continuar transmetent als treballadors els valors que es troben a l'ADN de l'empresa, com és el foment d'hàbits saludables.

Finalment, cal destacar que el foment de les polítiques d'igualtat a l'empresa es recull tant al Pla d'igualtat signat el 2018 com al nou Conveni del 2018, on es materialitzen accions per compatibilitzar la vida laboral i personal. Per tant, l'objectiu final és afavorir un clima adequat que permeti la consecució dels objectius de cada departament, que també són fonamentals per garantir el compliment del Pla estratègic.

L'equip Mercabarna

**Benestar i seguretat
en el lloc de treball**

**Igualtat de gènere
i d'oportunitats i conciliació**

L'EQUIP MERCABARNA

Mercabarna disposa d'una estructura que s'adapta a les necessitats de l'activitat, del mercat i del negoci. L'estabilitat, en termes de fidelitat i compromís de l'empresa cap al seu personal, és una de les principals característiques de la política de recursos humans. Això es tradueix en el caràcter estable de la majoria de contractacions: de 141 persones en plantilla, 125 tenen contracte fix.

També es presta especial atenció a la contractació de col·lectius amb dificultats per inserir-se laboralment. En aquest sentit, durant el 2018 es van incorporar 9 persones a la plantilla, 2 de les quals tenien més de 45 anys.

A més, Mercabarna disposa d'una comissió de valoració i contractació paritària integrada per membres del Comitè d'Empresa i de la Direcció, que el 2018 es va reunir tres vegades. En darrer lloc, cal destacar que la taxa de rotació es manté respecte a l'exercici anterior i se situa en el 5,65%.

Plantilla (personal fix i eventual per any i gènere)

	2017		2018	
	Fix	Eventual	Fix	Eventual
Dones	38	5	40	4
Homes	86	12	85	12

Plantilla de Mercabarna

141

Plantilla amb contracte fix

125

Taxa de rotació

5,65%

BENESTAR I SEGURETAT EN EL LLOC DE TREBALL

La seguretat i el benestar de la plantilla són prioritaris per a Mercabarna i es canalitzen a través d'un sistema de gestió de prevenció de riscos laborals, en què s'apliquen els requeriments de la Llei de prevenció de riscos laborals i l'Estatut dels treballadors. A més, existeix un Comitè de Seguretat i Salut, format per tres persones de la Direcció i tres del Comitè d'Empresa, que s'encarrega de gestionar els factors que poden afectar la salut dels treballadors. Durant el 2018 es va reunir quatre vegades.

Mercabarna també ha apostat per millorar la qualitat de vida dels seus treballadors, a partir de diverses accions. D'una banda, s'ha posat en marxa el Pla d'empresa saludable, que ha comportat la inauguració d'un gimnàs a l'edifici del Centre Directiu. Aquest Pla, que s'acabarà de desplegar al llarg de 2019, inclou la realització d'activitats aeròbiques dirigides o l'assessorament de nutricionistes i entrenadors. De l'altra, durant el Dia de l'Alimentació Saludable es va donar fruita i sucus als treballadors de l'empresa.

Avaluació de riscos laborals dels llocs de treball

Indicadors de prevenció de riscos

(en nombre de treballadors)

	2017		2018	
	Dones	Homes	Dones	Homes
<i>Dies d'absentisme/dies perduts</i>				
Malaltia	298	869	291	1.649
Accident laboral	-	154	34	74
Total	298	1.023	325	1.723
<i>Taxa d'absentisme laboral</i>				
Malaltia	3,13	3,97	2,99	8,01
Accident laboral	-	0,70	0,35	0,36
Total	3,13	4,67	3,34	8,37

Avaluació de riscos psicosocials

El 2016 es va realitzar una enquesta per analitzar la percepció de la plantilla sobre l'empresa, les condicions laborals i els efectes sobre la salut. Tot i que no es va detectar cap risc global, es van identificar dues àrees de millora: la càrrega de treball i la participació i supervisió. Per tal de donar resposta a aquestes inquietuds, el 2018 l'equip directiu ha treballat el lideratge i la gestió de persones.

IGUALTAT DE GÈNERE I D'OPORTUNITATS I CONCILIACIÓ

L'any 2018 Mercabarna va signar el seu Pla d'igualtat, un document que mostra, des d'una perspectiva de gènere, els diferents àmbits de l'empresa i el conjunt de les persones que en formen part. Aquest Pla inclou accions i bones pràctiques per promocionar la igualtat entre les dones i els homes i fomentar la conciliació laboral. D'aquest Pla se'n deriva una comissió d'igualtat paritària, que és l'òrgan responsable de fer el seguiment de la implantació del Pla.

A més, es va revisar el protocol d'actuació interna per a possibles situacions d'assetjament, elaborat el 2013, per millorar els àmbits d'actuació. Durant el 2018 no es va detectar cap cas.

Presència de dones i homes en llocs de decisió

Segons les dades de 2018, el 63,2% dels membres de l'equip directiu i el 47% dels membres del Consell d'Administració de Mercabarna són dones.

Distribució dels membres de l'equip directiu per gènere

	2017	2018
Dones	12	12
Homes	7	7

Distribució dels membres del Consell d'Administració per gènere

	2017	2018
Dones	6	7
Homes	10	9

Promocions internes

Mercabarna aposta pel desenvolupament de les persones i ofereix possibilitats de promoció interna. L'objectiu és formar i dotar de les competències necessàries per poder cobrir de forma interna aquelles vacants existents que permetin fer créixer professionalment la plantilla.

2017		2018	
Dones	Homes	Dones	Homes
3	3	5	1

Conciliació

El nou conveni preveu un seguit de millores per a la conciliació de la vida familiar i laboral de la plantilla. D'una banda, s'incrementa en una setmana el permís de maternitat i en dos dies el de paternitat. A més, els treballadors i treballadores tenen un total de 16 hores anuals retribuïdes per acompanyar els fills menors de 18 anys i els pares i sogres a visites mèdiques del pediatre o l'especialista.

Una altra de les novetats és l'establiment de flexibilitat horària dels treballadors, a excepció d'aquells que treballen a torns, tenen jornada partida o han de donar servei als mercats.

Gestió del dret al permís parental

(en nombre de treballadors)

	2017		2018	
	Dones	Homes	Dones	Homes
Treballadors que tenen dret a algun permís parental	17	16	16	14
Treballadors que es beneficien d'un permís parental				
Excedència	1	0	0	0
Flex. horària	2	0	35	20
Red. jornada	0	0	1	2

D'altra banda, Mercabarna concedeix ajuts econòmics per naixement de fill/a, per a la guarderia (fills/es dels 0 als 3 anys) i per a despeses escolars (fills/es de 3 a 18 anys).

	Premi de natalitat	Xec guarderia	Ajut escolar
2017	236,20 € 1 treballador	2.820 € 7 treballadors	10.518,92 € 68 treballadors
2018	477,12 € 2 treballadors	3.030 € 7 treballadors	10.468,02 € 67 treballadors

Per tal d'enfortir els vincles de la plantilla amb l'empresa, Mercabarna va organitzar dues trobades per celebrar Sant Jordi i Nadal amb els fills i filles dels treballadors.

Distribució de dones i homes per nivells

Distribució per nivells i incidència sobre el gènere

	2017				2018			
	Dones	% sobre el gènere	Homes	% sobre el gènere	Dones	% sobre el gènere	Homes	% sobre el gènere
Nivell 4	1	2,3%	5	5,1%	1	2,3%	4	4,1%
Nivell 5	5	11,6%	3	3%	4	9,1%	3	3,1%
Nivell 6	11	25,6%	37	37,4%	9	20,5%	39	40,2%
Nivell 7	4	9,3%	8	8,1%	8	18,2%	5	5,2%
Nivell 8	10	23,3%	24	24,2%	10	22,7%	27	27,8%
Nivell 9			8	8,1%			5	5,2%
Nivell 10			6	6,1%			6	6,2%
Equip dir.	12	27,9%	8	8,1%	12	27,3%	8	8,2%
Total	43	100%	99	100%	45	100%	97	100%

La política de retribució de Mercabarna es basa en l'equitat d'oportunitats i en la competitivitat dels sous en relació amb el mercat laboral. Per tant, existeix igualtat de remuneració entre homes i dones i no hi ha bretxa salarial.

Mitjana retributiva per nivells i gènere (en euros bruts/any)

	2017		2018	
	Dones / Homes	Dones / Homes	Dones / Homes	Dones / Homes
Nivell 4	21.915,09	22.300,60		
Nivell 5	22.766,21	23.164,62		
Nivell 6	23.851,54	24.268,94		
Nivell 7	26.052,54	26.508,46		
Nivell 8	28.206,48	28.700,09		
Nivell 9	31.069,34	31.613,05		
Nivell 10	34.435,13	35.037,74		
Nivell 13	39.772,68	40.420,97		
Nivell 14	44.374,35	45.097,65		
Nivell 15	53.334,91	54.204,27		
Nivell 16	62.683,10	63.704,84		

Noves incorporacions

Incorporació de personal per gènere i nivell retributiu

	2017		2018	
	Dones	Homes	Dones	Homes
Nivell 4				2
Nivell 5	1			2
Nivell 6		2		
Nivell 7			1	
Nivell 8	2	2		1
Nivell 9				
Nivell 10				1
Equip dir.	1		1	1
Total	4	4	2	7

FORMACIÓ I DESENVOLUPAMENT PROFESSIONAL

El Pla de formació de Mercabarna persegueix la millora de les competències de la plantilla i l'impuls del seu desenvolupament professional. Addicionalment, es prioritzen les accions formatives encaminades a promoure la gestió del canvi, que serà un requisit imprescindible amb la implantació del projecte de digitalització. En aquesta línia, l'exjugador de bàsquet Jordi Villacampa va oferir una xerrada als treballadors de Mercabarna on, a partir de la seva experiència professional i personal, va reflexionar sobre la importància d'adaptar-se a nous contextos, fer front als obstacles i treballar en equip.

El desenvolupament professional dels treballadors es vincula als objectius estratègics de l'organització, el nivell de compliment dels quals revisa mensualment la direcció de Mercabarna. Paral·lelament, es fan seguiments personalitzats de les competències dels treballadors i s'analitza l'assoliment dels objectius personals, que es deriven del Pla estratègic. Amb els resultats de l'avaluació de competències es valora el grau de compliment dels objectius vinculats al Pla trienal, al mateix temps que serveixen per detectar necessitats de formació. Arran dels resultats obtinguts en l'exercici anterior, durant el 2018 es van dur a terme 56 accions formatives.

Hores de formació

	2017		2018	
	Dones	Homes	Dones	Homes
Nivell 4	2	24	10,5	9
Nivell 5	62	8	99,5	68
Nivell 6	739	417,5	1.418	503,5
Nivell 7	27	60	65	283
Nivell 8	109	493,5	628,5	839
Nivell 9		7,5	-	962
Nivell 10		129,5	-	385
Equip dir.	354	124	609	165
Per gènere	1.293	1.264	2.830,5	3.214,5
Per any	2.557		6.045	

Mercabarna disposa d'una comissió de formació paritària, que integren dos membres del Comitè d'Empresa i dos membres de la Direcció. La seva missió és controlar el desenvolupament del Pla de formació de forma trimestral, els resultats obtinguts en l'avaluació de la satisfacció dels participants i la transferència al lloc de treball.

El compromís de Mercabarna per potenciar el talent intern i apostar per la formació contínua i progressiva es reflecteix en les hores de formació realitzades pels treballadors de Mercabarna (6.045 hores), un 136,41% més que l'any passat. Pel que fa a la tipologia d'accions formatives, en un 35% van correspondre a la millora de la tècnica del lloc de treball, un 33% a plans de carrera, un 19% a l'aprenentatge d'idiomes, un 10% a lideratge i un 3% a la prevenció de riscos laborals.

Accions formatives

56

Hores de formació realitzades

6.045 h

Augment respecte el 2017

↑136,41%

Segura

Mercabarna està compromesa amb la salut i el benestar dels usuaris de la Unitat Alimentària i de la societat en general. En aquest sentit, Mercabarna té per objectiu proporcionar i difondre uns hàbits alimentaris saludables que repercuteixin positivament en la salut de les persones, entenent que aquesta alimentació, que ha de ser equilibrada, compleixi els paràmetres de seguretat alimentària.

A més de garantir la qualitat dels productes per a totes les persones, Mercabarna té el repte de proporcionar els mecanismes necessaris per atendre el confort i la seguretat dels usuaris del recinte. D'aquesta manera aconseguix anticipar-se a problemes i treballar per donar un servei basat en l'excel·lència.

El dret a l'alimentació i la seguretat alimentària estan estretament vinculats. Mercabarna, en la mesura que abasteix de producte fresc deu milions de persones, hi juga un paper fonamental.

D'una banda, s'ha de garantir que les persones disposin d'una alimentació "adequada", és a dir que, a més de suficient, sigui també variada i equilibrada. De l'altra, l'alimentació ha de ser "segura" en termes de salut pública, de manera que la ciutadania tingui la informació necessària de cada producte.

Amb la finalitat de garantir la transparència en l'àmbit dels productes alimentaris, es va establir el concepte de "traçabilitat", que permet conèixer l'estructura de la cadena alimentària i detectar-ne possibles desviacions. Es tracta, per tant, de saber l'origen d'un producte i poder seguir-ne el rastre durant la seva vida útil.

Així mateix, la seguretat alimentària està vinculada amb la higiene, que s'ha d'observar en les fases de producció, manipulació, elaboració i transport, per tal d'evitar intoxicacions alimentàries.

Mercabarna garanteix el compliment d'aquesta premissa amb la supervisió de l'Agència de Salut Pública de Barcelona, que té un espai al recinte on s'ubica un equip de veterinaris. Aquests professionals vetllen pel compliment de la normativa europea de seguretat alimentària a l'Escorxador de Mercabarna, al Mercat Central de Fruites i Hortalisses, al Mercat Central del Peix i a les empreses ubicades a la Zona d'Activitats Complementàries.

Les seves tasques consisteixen a controlar la correcta traçabilitat dels productes i animals, evitar frau i detectar incongruències en la traçabilitat. En cas que un producte no compleixi les garanties sanitàries i es consideri no apte per al consum, es decomissa, es retira del canal de comercialització i s'obre un expedient informatiu.

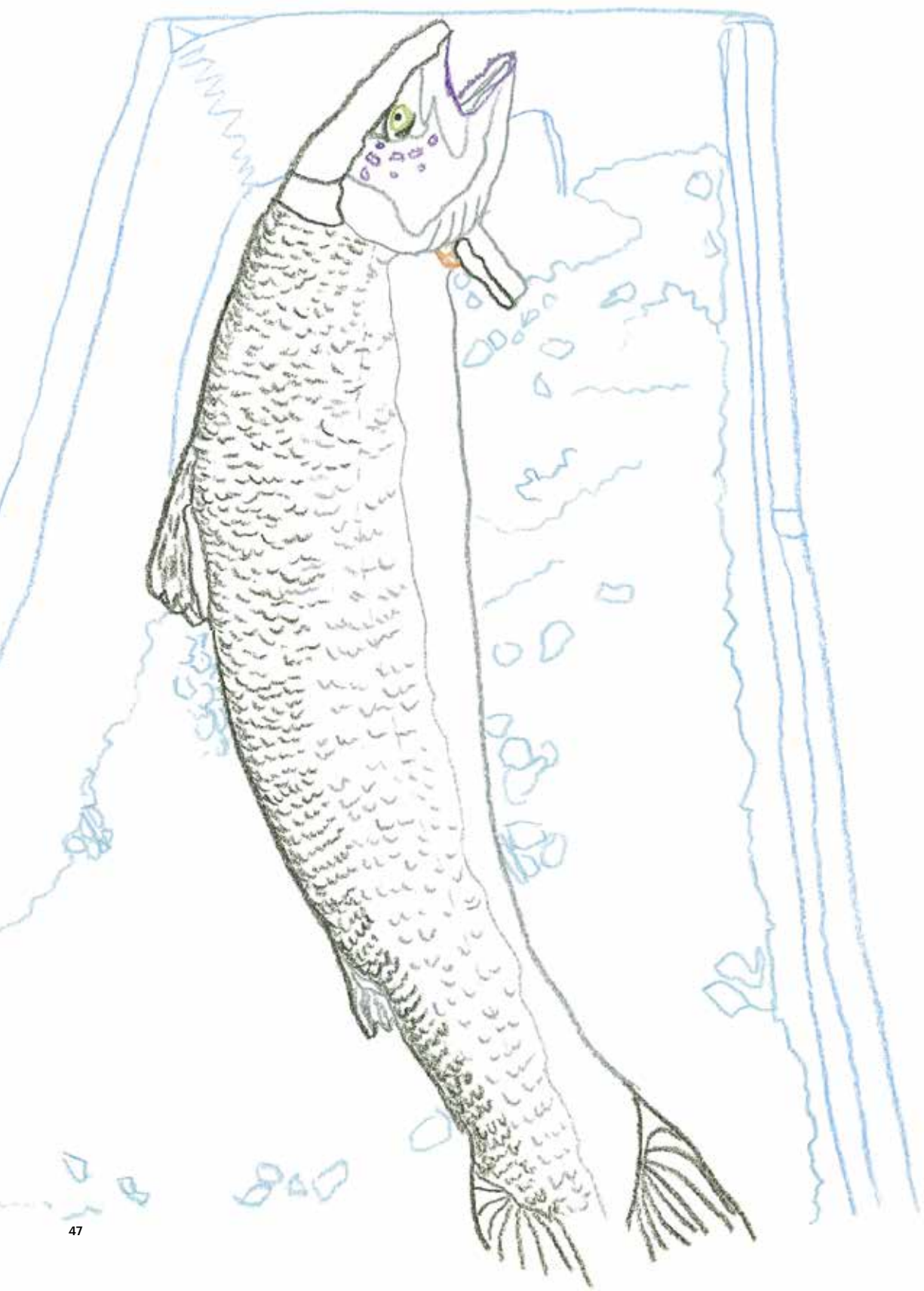
Adicionalment, es duen a terme inspeccions sanitàries per assegurar que se segueixen totes les mesures d'higiene. En el cas de l'Escorxador, es realitzen controls a cada cap de bestiar abans i després del seu sacrifici. A més de l'equip de veterinaris de l'Agència de Salut Pública de Barcelona, l'Escorxador disposa de cinc especialistes de la Fundació Privada d'Indústries de la Carn.

Els controls als mercats majoristes de peix i marisc i de fruites i hortalisses són igual d'estrictes, però es realitzen de forma aleatòria sobre mostres de producte de diferents varietats i empreses, atès el volum de tones que es comercialitzen cada dia.

Pel que fa a les actuacions específiques de 2018, destaquen les que es van realitzar al Mercat Central del Peix. En primer lloc, es va desplegar la campanya de sensibilització "Tonyina segura: com evitar problemes amb la histamina", duta a terme per l'Agència de Salut Pública de Barcelona i el Consell Sanitari de Barcelona, amb el suport dels gremis majoristes i detallistes i Mercabarna. Va consistir en l'entrega de material didàctic als usuaris del Mercat per reduir el risc d'intoxicacions, fent especial menció a l'etiquetatge i a la informació al consumidor.

En segon lloc, es va posar en marxa la campanya de sensibilització "Bones pràctiques d'higiene en el transport dels productes de la pesca", efectuada per l'Agència de Salut Pública de Barcelona i el Consorci Sanitari de Barcelona, amb el suport dels gremis majoristes i detallistes del peix i Mercabarna. En aquest cas, es va incidir en la importància de complir les normes d'higiene establertes per la normativa sanitària i es va indicar com havia d'efectuar-se el transport pel que fa al manteniment del fred, les condicions higièniques, la manipulació o l'etiquetatge.

El Departament de Vigilància, que està integrat per 60 persones, entre personal propi i empreses de seguretat externes, vetlla per la seguretat del recinte les 24 hores del dia els 365 dies de l'any.

La seguretat i la salut dels usuaris són aspectes materials als quals Mercabarna, SA, i els diversos grups d'interès coincideixen a atorgar una rellevància alta. Per tant, es tracta d'un tema vital en la gestió d'aquest polígon alimentari.

En un recinte on cada dia accedeixen, de mitjana, 23.000 persones i 14.000 vehicles, és necessària una reglamentació clara que determini la forma de procedir i un equip atent al seu compliment.

El Departament de Seguretat i Vigilància de Mercabarna vetlla per la seguretat dels clients a tota la Unitat Alimentària i pel compliment de la normativa, que té caràcter oficial. L'ordenació del Mercat Central de Fruites i Hortalisses i del Mercat Central del Peix, tot i ser d'aplicació interna, està recollida al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (DOGC), i atén les especificacions de l'Ajuntament de Barcelona, que en la seva condició de gestor del servei públic atribueix a Mercabarna la potestat de gestió directa.

A la Unitat Alimentària s'ha de complir l'Ordenança reguladora del procediment sancionador, publicada el 2010 al *Butlletí Oficial de la Província de Barcelona*, que atribueix a l'Ajuntament de Barcelona la potestat sancionadora.

Més enllà de fer complir la normativa, Mercabarna, SA, implementa mesures per millorar la seguretat i evitar perills per a la salut dels clients. Durant el 2018, es va posar en marxa una campanya de sensibilització de seguretat vial, en què s'alertava sobre els perills de no utilitzar el cinturó de seguretat o el casc en el cas dels motoristes i de fer ús del telèfon mòbil mentre es condueix. Pel que fa a les instal·lacions, es van incrementar els mitjans de prevenció antiincendis al Mercat Central de Fruites i Hortalisses amb la col·locació de la segona columna seca, 77 noves boques d'incendi i 14 nous mitjans automàtics d'extinció.

El 2018 també es va revisar el Pla d'autoprotecció, un document que recull les mesures (procediments, sistemes i organització) destinades a preveure, prevenir i controlar possibles situacions de risc, donar resposta adequada a les emergències i garantir la integració d'aquestes mesures en les actuacions del sistema públic.

Finalment, per reduir el nombre de sinistres, es van analitzar els incidents ocorreguts i es van proposar solucions conjuntes amb els representants de l'Escorxador i dels mercats centrals de fruites i hortalisses i del peix per posar en comú els possibles incidents ocorreguts i les propostes conjuntes de solucions. A més, es va realitzar un simulacre d'emergències.

L'equip de vigilància també canalitza les incidències, n'estableix el grau d'urgència i les deriva als departaments corresponents. En relació amb la tipologia d'incidències, se centren en sol·licituds de neteja o aspectes de manteniment (goteres, pintura, etc.). Pel que fa a les sancions emeses, normalment estan relacionades amb infraccions de trànsit o estacionament, o bé són actes de mercat (com l'ús d'espais comuns o fumar en zones lliures de fum).

Càmeres de seguretat

350

Dialogant

Les organitzacions que aposten pel creixement sostenible i responsable s'impliquen en les realitats del seu entorn i adquireixen compromisos ètics, socials i ambientals. En el cas de Mercabarna, estableix relacions estretes amb els seus grups d'interès per entendre'n les necessitats i preocupacions i, en conseqüència, orientar la seva gestió.

El 2017 Mercabarna va elaborar la seva primera Memòria de sostenibilitat segons els estàndards del Global Reporting Initiative (GRI). De la mà d'aquest exercici de transparència, va assumir la responsabilitat d'establir actuacions i mesures orientades a la sostenibilitat econòmica, ambiental i social.

L'objectiu del present informe és oferir una visió integrada del desenvolupament econòmic, social, ambiental i de govern corporatiu.

L'estratègia de Mercabarna és el resultat de combinar les expectatives internes amb les aspiracions dels seus grups d'interès o *stakeholders*. En aquest sentit, va identificar els seus principals grups d'interès, tenint en compte el grau d'influència que les activitats de Mercabarna tenen sobre ells mateixos i la repercussió d'aquests sobre la capacitat d'organització i gestió de Mercabarna.

Després del procés d'identificació i diàleg, es va establir una prioritització dels *stakeholders*:

- Associacions gremials
- Treballadors
- Proveïdors
- Escoles
- Fundacions i ONG
- Entitats professionals vinculades al món alimentari

L'objectiu del present informe és oferir una visió integrada del desenvolupament econòmic, social, ambiental i de govern corporatiu, donant resposta a aquells temes que interessin als col·lectius i les persones amb què es relaciona l'organització.

Per determinar els aspectes rellevants, l'any 2017 es va dur a terme una anàlisi de materialitat seguint les indicacions dels estàndards GRI. Aquests resultats van sorgir d'un doble estudi: intern, amb la Direcció de Mercabarna, i extern, amb els grups d'interès. Atès que durant el 2018 no han tingut lloc canvis operacionals significatius a Mercabarna, SA, es consideren vàlids i vigents els resultats de l'anàlisi de materialitat de la memòria anterior.

Matriu de materialitat

Els temes més rellevants per a Mercabarna i els seus grups d'interès es recullen en una matriu de materialitat i determinen en quina direcció ha d'enfocar l'organització els seus esforços.

Aspectes:

Economia

Medi ambient

Clients i responsabilitat de producte

Pràctiques laborals

Societat

Drets Humans

	Alta	Mitjana	Baixa
Alta	<ul style="list-style-type: none"> ● Emissions ● Productes de proximitat ● Ocupació 	<ul style="list-style-type: none"> ● Impactes econòmics indirectes 	<ul style="list-style-type: none"> ● Pràctiques d'adquisició ● Packaging ● Seguretat alimentària ● Salut i seguretat dels clients
Mitjana	<ul style="list-style-type: none"> ● Biodiversitat ● Comunitats locals ● Benestar animal 	<ul style="list-style-type: none"> ● Energia ● Formació i desenvolupament ● Alimentació sana i assequible 	<ul style="list-style-type: none"> ● No-discriminació
Baixa	<ul style="list-style-type: none"> ● Acompliment econòmic ● Materials ● Efluentes i residus ● Relacions treballador-empresa ● Política pública ● Màrqueting i etiquetatge ● Accés a les instal·lacions i serveis ● Retribució igualitària 	<ul style="list-style-type: none"> ● Aigua ● Avaluació social dels proveïdors ● Llibertat d'associació i negociació col·lectiva 	<ul style="list-style-type: none"> ● Avaluació ambiental de proveïdors ● Salut i seguretat en el treball ● Diversitat i igualtat d'oportunitats

Rellevància segons l'empresa dels impactes de Mercabarna sobre la sostenibilitat

Temes materials en negreta

Els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) són 17 objectius establerts per l'Assemblea General de les Nacions Unides el 2015 que s'emmarquen dins de l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible.

Els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) són 17 objectius establerts per l'Assemblea General de les Nacions Unides el 2015 que s'emmarquen dins de l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible. Els ODS engloben un paquet de 169 fites més específiques i són una crida inclusiva per adoptar mesures dirigides a l'erradicació de la pobresa, la protecció del planeta i la garantia que tothom pugui tenir un futur pròsper.

Les empreses han de jugar un paper important en la consecució d'aquests objectius globals, ja que hi contribueixen amb la generació d'ocupació, amb el respecte del medi ambient o amb el desenvolupament d'accions a favor de la igualtat d'oportunitats.

A més, els ODS estan intrínsecament lligats amb els drets humans, amb els quals mantenen una relació bidireccional. D'una banda, la protecció dels drets humans potencia el compliment dels ODS i, de l'altra, el desenvolupament de plans estratègics alineats amb els ODS contribueix a fer efectius els drets humans.

En el cas de Mercabarna, el seu pla estratègic es vertebrava en cinc pilars, que s'alineen amb els ODS següents:

Competitivitat i inserció laboral. Afavorint la inserció laboral de persones a l'atur en empreses de la Unitat Alimentària, gràcies a la formació i als ajuts a la contractació. ODS: 4, 5, 8, 10

Lluita contra el malbaratament. Promovent el màxim aprofitament dels aliments frescos i col·laborant amb el Banc dels Aliments i altres organitzacions, que distribueixen el producte entre entitats socials de col·lectius vulnerables. ODS: 1, 2, 3, 8, 12

Alimentació saludable. Reforçant l'adquisició d'hàbits alimentaris saludables entre els infants a través de campanyes pedagògiques. ODS: 3, 4

Col·laboracions solidàries. Donant suport a entitats que promouen accions dirigides a col·lectius desfavorits. ODS: 2, 3, 4, 10, 12, 13

Responsabilitat mediambiental. Gestionant els residus derivats de l'activitat comercial de les empreses del polígon amb la finalitat de minimitzar l'impacte mediambiental. ODS: 7, 9, 11, 12, 13

Així mateix, en el desenvolupament dels projectes que es deriven de cada pilar s'observen els ODS 16 i 17, que tenen un caràcter transversal. L'ODS 16 fa referència a "la pau, justícia i institucions sòlides" en una societat inclusiva i participativa i en la qual s'apliquin polítiques no discriminatòries.

Pel que fa a l'ODS 17, relatiu a "les aliances per aconseguir els Objectius", queda reflectit en el treball en xarxa que Mercabarna promou amb diferents institucions, entitats socials, fundacions o universitats per assolir els cinc pilars sobre els quals s'articula l'estratègia en matèria de responsabilitat social corporativa.

Competitiva

Mercabarna promou noves accions formatives que estimulen la capacitació de persones en situació d'atur o en risc d'exclusió social. Aquesta tasca respon a una doble convicció: si dotem d'eines i mitjans els futurs treballadors, d'una banda, aquests guanyen seguretat i consoliden les seves competències i, de l'altra, tenen més possibilitats d'inserció laboral. Això repercutirà positivament tant en la vida i el context social dels treballadors com en les empreses de la Unitat Alimentària, que disposaran del talent necessari per ser encara més competitives.

Totes aquestes accions s'engloben dins del Pla estratègic de Mercabarna 2017-2019, com també l'objectiu de consolidar Mercabarna com a marca referent en relació amb la seva cartera de serveis.

Els Serveis de Formació són una part fonamental d'aquest reposicionament, que busca formar professionals competius que trobin encaix en el mercat laboral. Durant el 2018 Mercabarna ha invertit en innovació, pel que a la implementació de noves eines i equipaments –com l'Aula del Fresc– i a l'organització de jornades temàtiques amb ponents de referència –com la Universitat d'Estiu.

A més, s'ha continuat apostant pel talent amb el programa Beques Mercabarna, l'increment de les càpsules formatives gratuïtes i els nous ajuts a la formació dirigits als col·lectius més vulnerables.

La Universitat d'Estiu neix amb l'objectiu de convertir-se en una trobada anual de referència del sector agroalimentari.

“És una oportunitat de sortir de les classes i conèixer de primera mà les inquietuds i les tendències que ens podem trobar un cop acabem els estudis.”

Sònia Gironès estudiant d'enginyeria agroalimentària

“M'ha aportat una visió general del sector agroalimentari. També trobo molt productiu conèixer les experiències d'altres empreses per aplicar-les a altres projectes.”

José Manuel Muñoz professional

Mercabarna va posar en marxa la seva primera Universitat d'Estiu, que té l'objectiu de convertir-se en una trobada anual de referència del sector agroalimentari. Del 2 al 6 de juliol, prop de setanta persones –entre professionals del sector i estudiants d'enginyeria alimentària, agrícola i de biosistemes– van donar-se cita a Mercabarna per conèixer les darreres tendències en matèria de sostenibilitat.

Una de les missions d'aquesta iniciativa és traslladar el coneixement de les universitats al món de l'empresa i connectar la visió de professionals en actiu amb el punt de vista acadèmic. Per aquest motiu, aquesta primera edició es va organitzar amb la col·laboració de l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona (ESAB-UPC) i de l'Associació d'Empreses de Gran Consum (AECOC).

La diversitat de perfils assistents va propiciar la creació d'un espai de transferència de coneixements i *networking*, que es va enriquir amb la intervenció de conferenciantes procedents de totes les baules de la cadena alimentària –des del sector primari fins a la gran distribució– i del món de la recerca.

Els assistents van valorar positivament el contingut i la diversitat temàtica de les jornades, l'alt nivell de coneixement dels ponents i la seva experiència professional. Els estudiants procedents de l'ESAB-UPC van destacar el valor de conèixer casos pràctics i la possibilitat de visitar Mercabarna i entrar en contacte amb empreses i professionals experimentats.

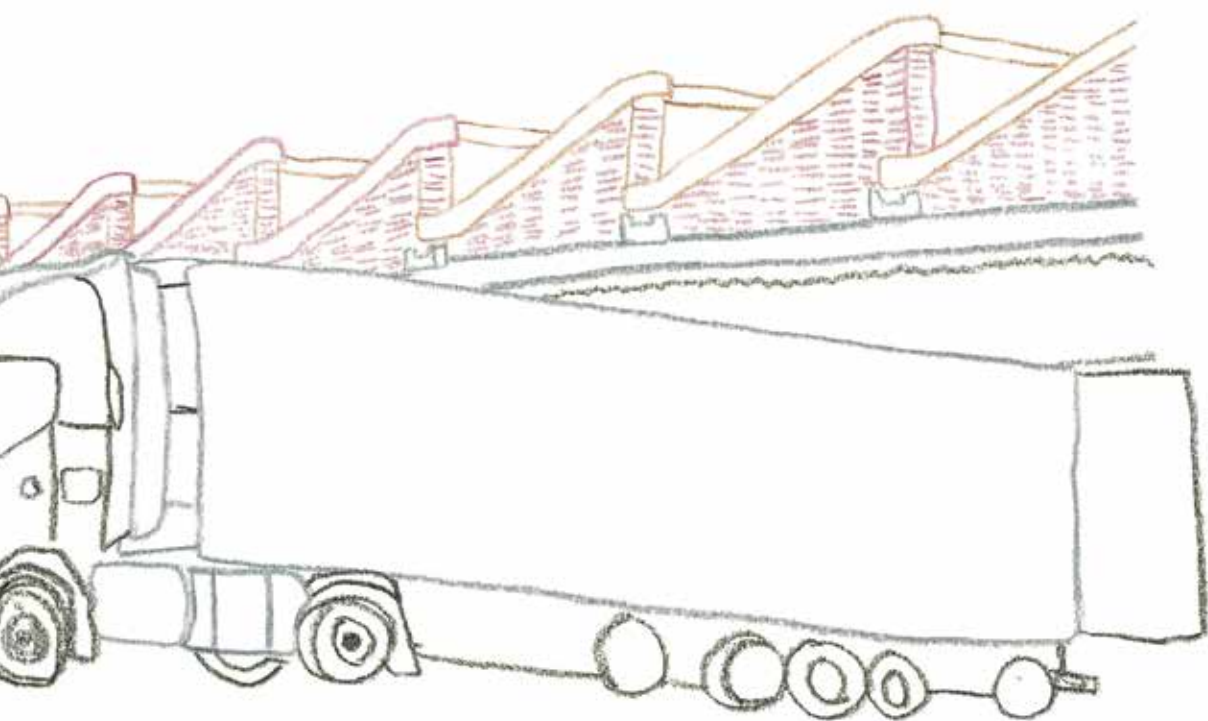
En aquesta línia, la captació de nou talent va ser un altre dels objectius de la Universitat d'Estiu. Per aquest motiu, els estudiants universitaris o acabats de graduar van participar en un taller d'ocupació on empreses de la Unitat Alimentària van plantejar-los reptes reals que van haver de resoldre en grup. Finalment, van presentar les conclusions davant els responsables de Recursos Humans i els gerents.

La segona edició de la Universitat d'Estiu, que se celebrarà el juliol de 2019, tornarà a incidir en pràctiques basades en la responsabilitat i la consciència envers l'entorn i se centrarà en la lluita contra el malbaratament.

La valoració mitjana dels assistents a la Universitat d'Estiu va ser de 8,6.

1. Estudiants i professionals assisteixen a la Universitat d'Estiu. 2. Entrega de material als participants. 3. El president de Mercaborna, Agustí Colom, durant la inauguració.

Les Beques Mercabarna ofereixen ajuts econòmics de sis mesos perquè les empreses del recinte puguin contractar personal especialitzat.

El 75% de les persones continuen treballant a les empreses després de la beca.

El programa de Beques Mercabarna ofereix des del 2014 ajuts econòmics perquè les firmes del recinte puguin incorporar treballadors qualificats a les seves plantilles. Aquesta iniciativa fa possible que les empreses contractin professionals especialitzats, al mateix temps que afavoreix l'ocupació de col·lectius amb dificultats per introduir-se al món laboral, com els joves acabats de graduar i els aturats. Segons el balanç d'aquests cinc anys, el 75% de les persones continuen treballant a les empreses després de la beca.

Amb l'objectiu de millorar el servei que s'ofereix a les empreses, al 2018 es va obrir completament el ventall de perfils professionals que es poden acollir als ajuts. Per tant, les firmes que tenen una necessitat concreta poden contactar amb els Serveis de Formació de Mercabarna, que donarà suport en el procés.

No obstant això, el programa manté els convenis amb l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona de la Universitat Politècnica de Catalunya (ESAB-UPC), l'Escola Superior de Comerç i Distribució de la Universitat de Barcelona (ESCODI-UB), l'Escola Superior de Comerç Internacional de la Universitat Pompeu Fabra (ESCI-UPF) i l'Escola de Comerç, Administració i Turisme (ECAT)-Institut Lluïsa Cura.

Pel que fa a la cinquena edició d'aquest programa, es van contractar 10 professionals, 9 dels quals havien estat alumnes dels Serveis de Formació de Mercabarna –auxiliars de magatzem i de comerç, peixaters i carnissers– i la darrera, una graduada universitària de la UPC.

Aquest balanç indica un descens del nombre de beques atorgades, que afecta sobretot als graduats universitaris. Això s'explica perquè les empreses del recinte tenen una demanda puntual d'aquests perfils i les contractacions són estables. Així mateix, en general les firmes tenen cobertes les seves necessitats de plantilla.

De cara al 2019 s'adoptaran mesures per afavorir la captació de talent a les companyies del recinte i, com a novetat, també a les parades dels mercats municipals. En aquest sentit, Mercabarna està en procés d'analitzar quines són les necessitats que s'han de cobrir i determinar on es poden trobar els perfils professionals.

Nombre d'ajuts concedits

2014	9
2015	19
2016	17
2017	28
2018	10

“Al principi em va costar adaptar-me a la rutina, els horaris, seguir una disciplina... No va ser fàcil, però he de dir que la gent de la formació va confiar en mi i em va ajudar.”

L'Antonio tenia 18 anys quan va fer el curs d'auxiliar de comerç a Mercabarna. No era la primera vegada que trepitjava aquesta ciutat alimentària; la seva mare treballa des de fa anys al Mercat Central del Peix. En aquell moment, però, ell era el protagonista d'una història que tot just començava a escriure's, tot i que segurament no n'era plenament conscient.

El 2017, l'Antonio deixava enrere anys d'apatia i incertesa, de no saber què fer ni cap a on anar. "Anava al col·le, però no estava motivat. No m'agradava estudiar, perdia el temps amb els amics i, sincerament, no feia res de profit", rememora. Un dia la mare, neguitosa per la situació, li va parlar d'un curs a Mercabarna, amb el qual aprendria a fer de mosso de magatzem. Sense gaires expectatives, s'hi va inscriure, qui sap si així podria trobar feina.

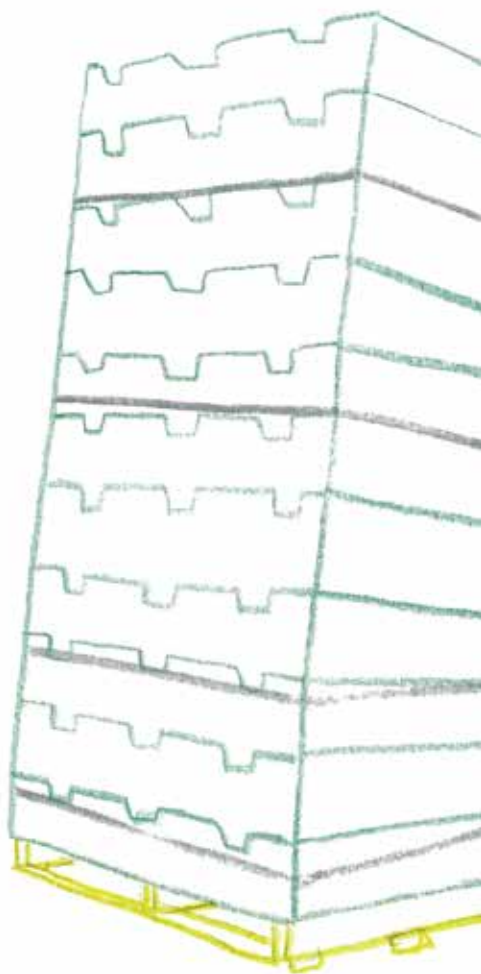
"Al principi em va costar adaptar-me a la rutina, els horaris, seguir una disciplina... No va ser fàcil, però he de dir que la gent de la formació va confiar en mi i em va ajudar". Gràcies al curs, va obtenir el certificat de manipulador d'aliments, el carnet de carretoner i va fer pràctiques a una empresa del Mercat Central de Fruites i Hortalisses.

L'Antonio porta dos anys treballant a la mateixa empresa, primer de pràctiques, després amb una Beca Mercabarna i, finalment, amb un contracte indefinit. Ell se sent part de l'equip: "Tinc molt bon rotllo amb els meus companys, passo tot el dia amb ells

i s'han convertit en els meus amics", afirma. "Noto que l'empresa valora les meves ganes d'aprendre i la meva empenta", continua.

Acaba la conversa dient que "l'esforç i la feina donen els seus fruits". Quan ho verbalitza somriu, recordant la quantitat de vegades que els seus pares li han repetit aquesta frase. I la família, què opina de tot plegat? "Se senten molt orgullosos de mi; diuen que m'he centrat i soc més madur".

L'experiència de l'Antonio mostra com la formació és bàsica per fomentar la inserció laboral. Cada curs, els Serveis de Formació treballen per dotar l'alumnat d'eines que els converteixin en professionals més qualificats.

SERVEIS DE FORMACIÓ

Els Serveis de Formació de Mercabarna són un centre de referència en la impartició de cursos relacionats amb el tractament i la comercialització de productes frescos. L'any passat es va revalidar l'homologació de la norma de qualitat ISO 9001:2015, requisit necessari per continuar sent centre col·laborador del Servei Català d'Ocupació (SOC).

Alumnes

930

Cursos

88

Valoració mitjana

9,12

Durant el 2018, un total de 930 alumnes van participar en els 88 cursos organitzats al llarg de l'any, la valoració mitjana dels quals va ser de 9,12. En aquesta puntuació, les persones participants tenen en compte la qualitat de l'expert, els equipaments i el material didàctic.

Amb l'objectiu de fer un pas endavant en la millora del servei, al maig es va posar en funcionament la nova aula de formació, l'Aula del Fresc. Aquesta aula és l'única de Catalunya que està homologada per impartir cursos de peixateria i és la més important de Barcelona pel que fa a cursos de carnisseria. A més, la sala disposa de les últimes tecnologies per fer videoconferències, una característica tècnica que amplia el ventall de persones que poden participar en aquestes formacions. Els germans Torres, xefs que tenen dues estrelles Michelin, van ser els encarregats d'inaugurar la nova instal·lació. Per fer-ho, van realitzar un *show cooking* i van connectar en *streaming* amb el Mercat del Ninot, on hi havia els alumnes dels Serveis de Formació.

Una altra de les novetats va ser la convocatòria, per primera vegada, de cursos semipresencials de carnisseria i peixateria. Aquesta nova modalitat introdueix l'aprenentatge en línia d'aspectes teòrics, i la part més pràctica es du a terme a les instal·lacions de Mercabarna.

Cursos de formació continuada

Mercabarna també organitza cursos a mida per a empreses que aposten per l'actualització de les competències dels seus empleats i cursos en obert per a persones interessades. Durant el 2018, 28 companyies es van acollir a aquest servei, mentre que es van impartir 41 cursos on van participar 720 alumnes.

Per facilitar l'accés a la formació, durant el 2018 es va descomptar el 10% de l'import dels cursos als futurs alumnes que acrediten que estan a l'atur. De cara al 2019, està prevista una ampliació de les persones beneficiades i de la bonificació.

Hores lectives impartides

Carnisseria	392 hores
Prevençió de riscos laborals	250 hores
Peixateria	168 hores
Higiene i manipulació d'aliments	83 hores
Xarcuteria	54 hores
Altres	52 hores
Informàtica	20 hores
Fruiteria	18 hores

Cursos de formació professionalitzadora

Al llarg del 2018 es van dur a terme 17 cursos per a col·lectius amb dificultats d'inserció laboral, com és el cas dels aturats i les persones en risc d'exclusió social. En total hi van participar 210 alumnes, que van obtenir els certificats de professionalitat de carnisseria, peixateria, floristeria i comerç internacional, principalment, i que van poder dur a terme pràctiques en empreses.

Aquests cursos s'organitzen en col·laboració amb el SOC, Barcelona Activa, els ajuntaments de Sant Adrià de Besòs i de Sant Feliu de Llobregat i les entitats Creu Roja i la Comissió Espanyola d'Ajuda al Refugiat.

En la línia de fomentar la inserció laboral de col·lectius vulnerables, Mercabarna ha concedit ajuts econòmics a entitats socials que tracten amb persones en risc d'exclusió.

D'una banda, Mercabarna va coordinar la formació de deu usuaris de la Fundació Secretariat Gitano, que van poder iniciar-se en l'ofici de carnisser. De l'altra, es va signar un conveni de col·laboració entre Mercabarna i l'Obra Social "la Caixa", dins del programa Incorpora. Arran de l'acord, es van organitzar dos cursos per formar 24 ajudants de peixateria i carnisseria procedents de la Fundació Saó-Prat i de la Fundació Marianao.

Hores lectives impartides

Carnisseria	1.735 hores
Peixateria	980 hores
Floristeria	950 hores
Comerç internacional	695 hores
Mosso de magatzem i carretoner	400 hores
Fruiteria	310 hores

El no-malbaratament, també als cursos: els productes frescos que s'utilitzen als cursos dels Serveis de Formació es destinen a entitats socials com la Fundació Busquets i als menjadors socials Gregal i Canpedró.

Aquest 2018 es van aportar més de 4.500 kg de carn, peix i productes de xarcuteria.

Càpsules formatives

Durant el 2018 es van dur a terme sis càpsules formatives totalment subvencionades per Mercabarna. Les càpsules són classes de tres hores de durada que permeten tenir una primera experiència en el món de la peixateria i la carnisseria. La finalitat d'aquests cursos exprés és que els participants coneguin les característiques d'aquests oficis i, en cas que els agradin, facin el curs complet.

En aquesta ocasió, els 61 participants tenien perfils diversos –estudiants de tercer i quart d'ESO, joves tutelats i, en general, persones en risc d'exclusió– i procedien de la Fundació Comtal, la Fundació Idea, l'Escola Cintra, la Fundació Secretariat Gitano i la Creu Roja. Del total d'alumnes de les càpsules, finalment 16 van acabar realitzant una formació més extensa.

Tallers monogràfics

Una altra de les iniciatives que s'han impulsat des dels Serveis de Formació és la realització de tallers de curta durada, on experts en producte i restauradors expliquen les característiques d'un aliment en concret. El 2018 es va dur a terme una prova pilot de la mà de dos monogràfics, un sobre hamburgueses i l'altre sobre el llamàntol i la llagosta. Es preveu que al llarg del 2019 es desenvolupi un programa més extens que cobreixi altres aliments.

<
1. *Show cooking* dels germans Torres durant la inauguració de l'Aula del Fresc. 2. Alumnes del curs de peixateria dels Serveis de Formació de Mercabarna.

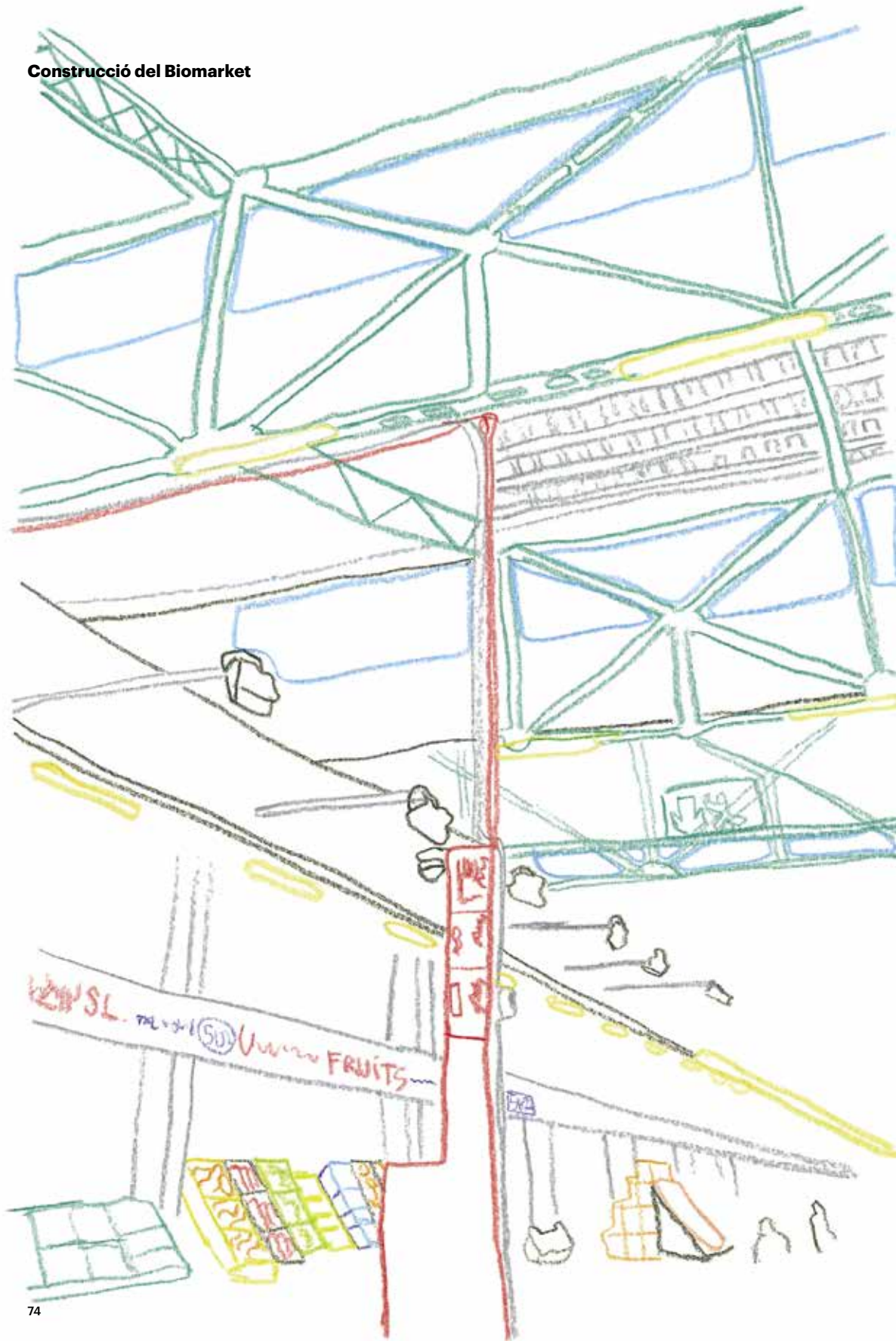
Referent

Mercabarna es reinventa constantment per continuar sent una Unitat Alimentària líder i amb projecció internacional. El polígon orienta la seva estratègia cap al desenvolupament de nous projectes i cap a l'establiment d'aliances amb els seus grups d'interès. El treball conjunt i la cerca d'objectius compartits són les eines més efectives per fer front als reptes que planteja el sector, però també per construir una Unitat Alimentària que tothom senti com a pròpia.

El Pla estratègic 2017-2019 preveu l'eix de reposicionament de la marca Mercabarna, que durant aquest 2018 s'ha desplegat en un seguit d'accions. D'una banda, s'ha apostat per crear infraestructures que permetin donar resposta a les noves necessitats del consumidor final. És el cas de l'inici de la construcció del mercat majorista de productes ecològics, el Biomarket, que serà el primer de l'Estat d'aquestes característiques.

També ha estat molt rellevant el paper de Mercabarna com a amfitriona dels mercats internacionals en el Congrés de la Unió Mundial de Mercats Majoristes. Aquest fet ha permès consolidar la imatge de Mercabarna com a mercat internacional de referència en temes de responsabilitat social corporativa. Finalment, cal destacar les actuacions que s'han dut a terme per millorar les infraestructures existents. Aquest conjunt d'ac-

cions, que s'emmarquen dins de l'eix del Pla estratègic de renovació i millora contínua del funcionament del recinte, ha comportat tasques de modernització dels mercats centrals, l'Escorxador i el Polivalent realitzades al llarg del 2018.

Mercabarna es convertirà en el primer mercat majorista de l'Estat que tindrà un pavelló dedicat a la comercialització de productes ecològics.

A finals de 2018, Mercabarna va col·locar la primera pedra del futur Biomarket, on s'allotjaran empreses majoristes i productors d'aliments ecològics. Aquesta nova infraestructura, que s'acabarà de construir el febrer del 2020, neix per donar resposta a la demanda creixent d'aquest tipus de productes per part de la ciutadania. Així ho constaten les dades de l'Òmnibus Municipal 2018: el 91,5% dels barcelonins i barcelonines tenen en compte la proximitat del producte, un 55,5% si és de venda directa de pagès i un 54,2% si és ecològic.

Segons les previsions, s'espera que des del nou mercat es distribueixi el 20% del total de fruites i hortalisses ecològiques comercialitzades a Catalunya el 2021 (23.662 tones). Aquest percentatge pujaria fins al 50% el 2031 (78.100 tones), un volum elevat que convertiria el Biomarket en el centre distribuïdor de productes ecològics més important de Catalunya. Tot i que principalment es comercialitzaran productes hortofructícoles, també es preveu que hi hagi punts de venda d'altres productes ecològics, com ara carn.

Gràcies a aquest projecte, Mercabarna es convertirà en el primer mercat majorista amb un espai específic per a la comercialització d'aliments orgànics frescos.

Els antecedents del Biomarket

La llavor del mercat bio es va plantar entre el 2015 i el 2016, quan l'Observatori de Tendències de Mercabarna va identificar la necessitat de millora del sector especialitzat en els productes ecològics. Els estudis van determinar que els consumidors estan cada vegada més informats sobre el valor afegit d'aquesta tipologia de productes i que, a més, és un sector que està en alça, tant en el sector agrícola com en el de la distribució.

Tanmateix, es va ressaltar la necessitat d'oferir un sistema logístic més eficient i de facilitar la disponibilitat dels aliments bio en els centres de compra habituals per tal d'arribar a tots els consumidors interessats. En aquesta línia, el Biomarket donarà resposta a la demanda creixent d'aquest tipus d'aliments i en facilitarà la distribució entre el comerç detallista i el sector HORECA.

Així mateix, el mercat de productes ecològics entronca amb el Pacte de Polítiques Alimentàries de Milà, promogut per la FAO (Organització de les Nacions Unides per a l'Alimentació i l'Agricultura), del qual Barcelona és una de les 100 ciutats signants. Arran d'aquest acord, del qual es desprèn una estratègia que aposta pels aliments de proximitat i per models de producció sostenible com l'alimentació ecològica, es va crear una xarxa de municipis en favor de l'alimentació saludable i el consum responsable.

Les característiques del projecte

El Biomarket ocuparà una superfície de 8.900 m² i tindrà el mateix disseny que la resta de mercats centrals de Mercabarna. Pel que fa a l'interior, hi haurà un passadís central, on circularan els compradors, parades d'empreses majoristes a banda i banda i un espai de venda per a productors de proximitat. L'adjudicació d'aquestes parades es realitzarà a través d'un concurs públic que tindrà lloc durant el 2019. Quant a l'exterior, cada lateral disposarà de molls i zona de càrrega i descàrrega.

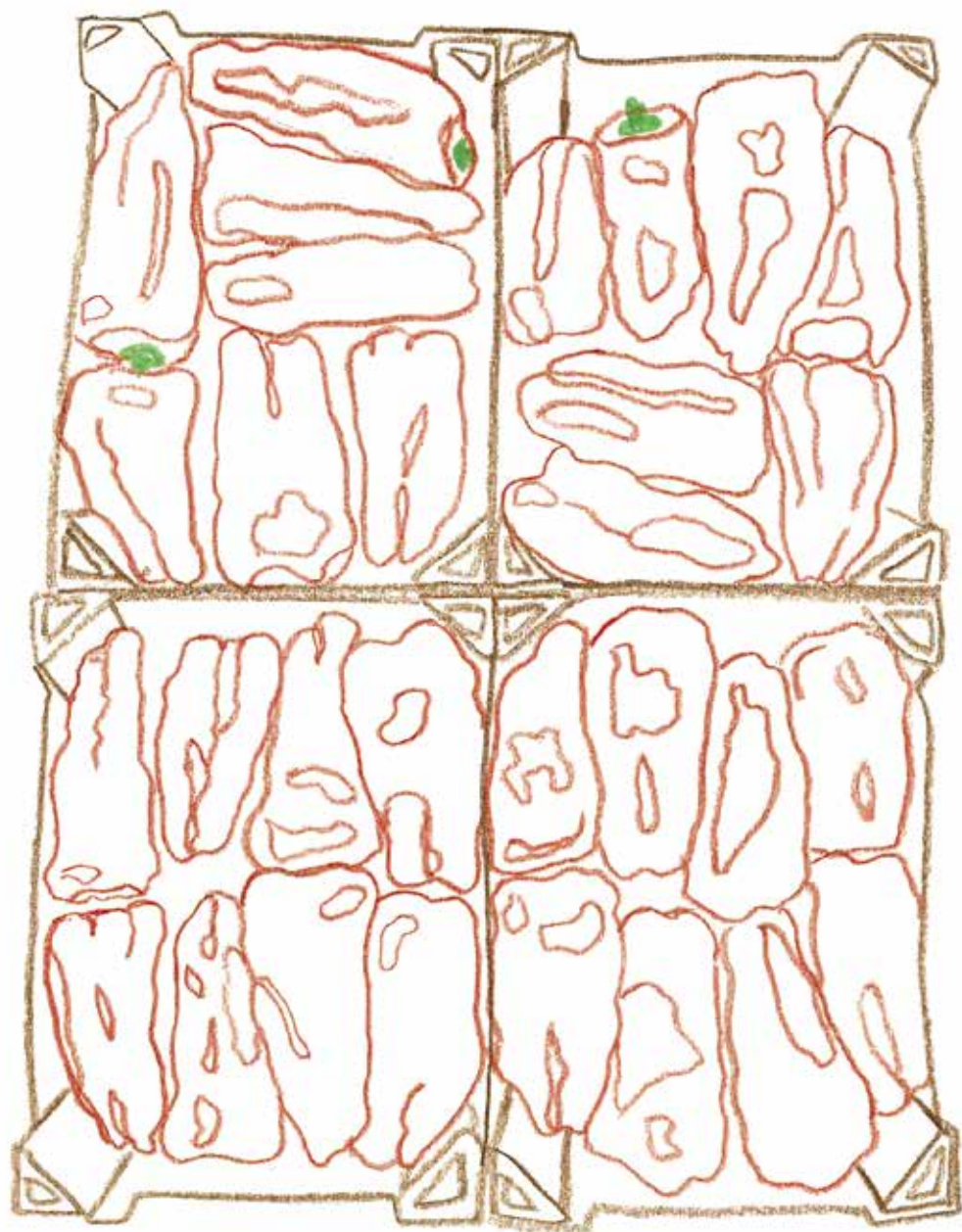
Amb l'edificació del nou mercat, que costarà 4.977.000 euros, s'agruparà l'oferta en un sol espai, a fi de donar més visibilitat als productes ecològics. Aquesta concentració promou la competència entre les empreses, al mateix temps que s'amplia la varietat i es millora la relació qualitat-preu. Alhora, es converteix en una oportunitat per als petits i mitjans productors, que podran comercialitzar els seus productes en bones condicions econòmiques.

Per acabar, la construcció d'unes instal·lacions creades específicament facilitarà els controls higienicosanitaris i els d'etiquetatge i traçabilitat.

El mercat bio facilitarà la competència en el sector i la distribució dels productes bio als establiments del comerç detallista i HORECA.

Les obres de modernització dels mercats centrals són fruit d'acords entre Mercabarna i els gremis majoristes del recinte.

Durant el 2018, Mercabarna va prosseguir amb la renovació del polígon alimentari per tal d'actualitzar els diversos equipaments i continuar sent un centre de referència a Europa. En aquest sentit, van continuar les obres de modernització dels mercats centrals, unes actuacions que s'engloben en els acords signats entre l'Ajuntament de Barcelona, Mercabarna i els gremis majoristes del peix i de fruites i hortalisses el 2013 i 2014, respectivament. Fins al 2018, s'han invertit gairebé 17 milions d'euros en la renovació dels mercats.

Pel que fa al Mercat Central de Fruites i Hortalisses, el 2018 es van substituir les cobertes dels pavellons B i C, al mateix temps que es van iniciar els treballs als pavellons A, D i G. Aquestes obres, de gran envergadura, van començar el 2016 amb la substitució de les cobertes de fibrociment dels pavellons E i F i la seva rehabilitació estructural.

Quant al Mercat Central del Peix, la principal actuació de l'any va ser l'inici del canvi de paviment de les zones comunes del mercat. El material emprat és antilliscant, característica que millora la seguretat dels usuaris i facilita la neteja.

Al Pavelló Polivalent es va continuar amb l'adequació de la protecció antiincendis, amb la instal·lació de ruixadors. Aquestes obres s'emmarquen en el projecte de modernització de l'equipament, fruit de l'acord entre Mercabarna i les empreses.

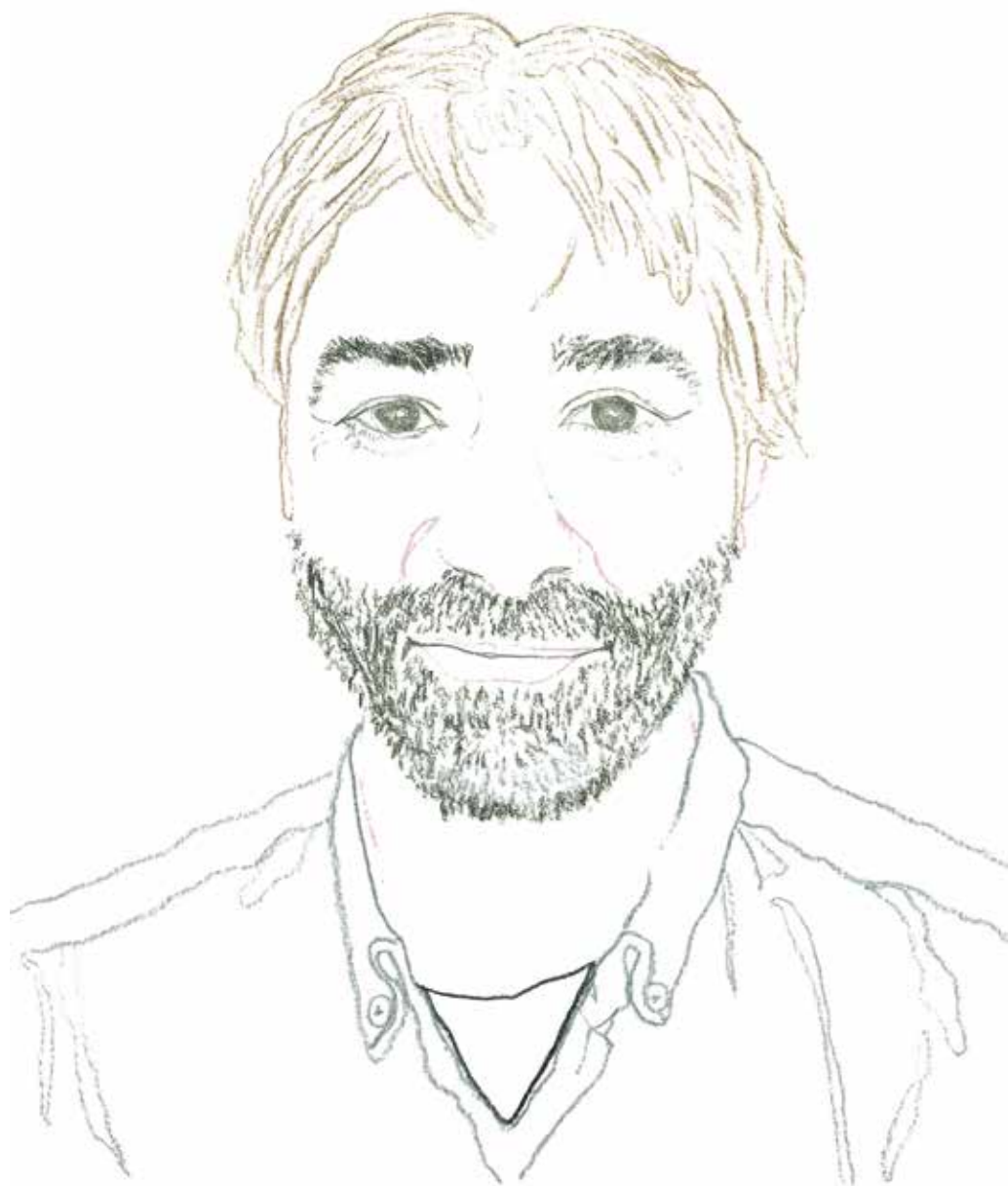
Una de les actuacions més destacades de l'any va ser l'habilitació d'una nova aula de formació a l'edifici de bancs i caixes, anomenada Aula del Fresc (pàgina 65). Es va inaugurar al maig i és l'espai on es realitzen les classes pràctiques dels cursos ocupacionals de peixateria, carnisseria i xarcuteria, que imparteixen els Serveis de Formació de Mercabarna. Aquesta aula està dotada amb la tecnologia necessària per fer formació a distància.

A l'edifici del Centre Directiu es va renovar la façana de la planta baixa i de la primera planta i es va habilitar un gimnàs per als treballadors de l'empresa.

A l'Escorxador es van reparar les estructures de les cambres de conservació i pràcticament es va finalitzar el canvi de coberta i el reforçament de l'estructura de formigó de la depuradora EDAR.

En darrer lloc, es va millorar la senyalització informativa a la xarxa viària del recinte, amb la instal·lació de 242 cartells d'orientació i de noms de carrers.

“El Biomarket facilitarà l'accés del comerç als productes ecològics, principalment als de l'àrea metropolitana de Barcelona. Això farà que el consumidor, quan vagi a comprar al seu punt de venda habitual, trobi més varietat de productes”

Daniel Valls

President del Consell Català
de la Producció Agrària Ecològica
(CCPAE)

“El sector dels ecològics ha crescut de manera espectacular en els últims vuit anys”. Són paraules de Daniel Valls, enginyer agrònom i president del Consell Català de la Producció Agrària Ecològica (CCPAE), autoritat pública de control de la producció agroalimentària ecològica de Catalunya.

El CCPAE és l'encarregat de supervisar i certificar que tots els operadors catalans compleixin el reglament europeu que regula el sistema productiu de l'agricultura ecològica. La seva tasca s'estén a tota la cadena alimentària: producció, elaboració, distribució i comercialització. “Enguany celebrem 25 anys de trajectòria, al llarg de la qual hem vist que el mercat ha guanyat pes ininterrompudament. Dins dels ecològics, hi ha sectors que han crescut a ritme desigual, però el global sempre ha estat positiu”, explica Valls.

Mercabarna formarà part de l'ecosistema d'ecològics de Catalunya a principis de 2020, quan s'inauguri el Biomarket. Gràcies a això, es convertirà en la primera Unitat Alimentària d'Espanya que té un mercat central especialitzat en productes ecològics. La llavor es va plantar l'11 de desembre de 2018, data en què es va posar la primera pedra del futur mercat bio.

“Mercabarna és un punt importantíssim de subministrament d'aliments, principalment de producte fresc”, comença Valls. “El Biomarket facilitarà l'accés del comerç als productes

ecològics, principalment als de l'àrea metropolitana de Barcelona. Això farà que el consumidor, quan vagi a comprar al seu punt de venda habitual, trobi més varietat de productes”, continua el president del CCPAE.

“D'altra banda, la concentració d'operadors en un espai pot incidir en el preu, ja que implica l'abaratiment de costos. Per tant, és possible que s'acabi traduït en un increment del consum d'aliments ecològics a Catalunya”, explica.

Les reflexions de Valls coincideixen amb estudis de mercat que preveuen l'increment de la despesa en productes bio durant els propers anys. “Aquesta tendència no només afecta Catalunya, Espanya o Europa, sinó tots els països del món”, conclou.

La conferència de la Unió Mundial de Mercats Majoristes va aprofundir en el paper dels mercats en matèria de responsabilitat social corporativa.

Més de 250 persones, principalment directives i gestores de mercats majoristes d'arreu del món, van assistir a aquesta trobada professional.

Durant la segona setmana d'abril, Barcelona es va convertir en la capital de l'alimentació gràcies a la celebració de dos esdeveniments internacionals. D'una banda, va tenir lloc la conferència de la Unió Mundial de Mercats Majoristes (WUWM, per les sigles en anglès) i, de l'altra, la fira bianual Alimentària.

En l'edició de 2018, Mercabarna va ser l'encarregada d'organitzar la conferència anual de la WUWM, una organització sense ànim de lucre que agrupa més de 800 mercats majoristes i detallistes d'arreu del món. Una de les finalitats d'aquestes trobades professionals és identificar les tendències i oportunitats dels mercats en l'ecosistema de l'alimentació.

En aquest cas, la conferència es va emmarcar en el saló de l'Alimentària, una de les fires més potents del sector alimentari. Mercabarna, que hi participa de manera ininterrompuda des de 1992, també hi va estar present amb un estand institucional.

La conferència, dia a dia

El Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona en va acollir la inauguració institucional el dia 16 d'abril, en què els assistents van poder gaudir d'una actuació castellera. L'endemà van començar les ponències a Fira de Barcelona, que van girar entorn de l'eficiència i la responsabilitat social dels mercats del futur. Es van donar a conèixer casos d'èxit i bones pràctiques relacionades amb la sostenibilitat

i la mobilitat, la lluita contra el malbaratament alimentari, el foment de l'ocupació i la formació, la digitalització o les aliances estratègiques.

Els més de 250 participants, majoritàriament persones directives i responsables dels mercats majoristes d'Europa, Àsia i Amèrica, van posar en relleu la qualitat i el prestigi dels ponents. Entre aquests es trobaven el xef i investigador gastronòmic Ferran Adrià i economistes de rellevància com Antonio Argandoña i Jaume Llopis. Els mercats majoristes també van estar presents a través dels gestors d'algunes Unitats Alimentàries (Roma, Hamburg, Maryland, París, Atenes, Pàdua, Ciutat de Mèxic i mercats xinesos i indis). Un dels punts forts va ser la presentació de l'estudi "Les claus per adaptar els mercats a les demandes del nou consumidor d'aliments frescos a Europa, els Estats Units i Àsia", elaborat per Kantar Worldpanel (pàgina 109).

Dins el programa de la WUWM, 140 persones van visitar Mercabarna i algunes instal·lacions del recinte, com els mercats majoristes d'aliments frescos i el Punt Verd. Posteriorment, un grup d'assistents es va traslladar al mercat municipal de Sants per conèixer el sistema de gestió de residus. Finalment, es va celebrar un sopar de cloenda del congrés al Gran Teatre del Liceu de Barcelona.

1	2
3	4
5	

1. Inauguració al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona. 2. Conferència de Ferran Adrià a la WUWM. 3. Visita a Mercabarna. 4. Visita al mercat de Sants. 5. Fotografia de tots els assistents a la conferència.

**Presència a
fires del sector
agroalimentari**

**Aliances
amb els gremis
majoristes**

Mercabarna va participar a les fires Alimentaria, Fruit Logistica i Fruit Attraction.

Durant el 2018 Mercabarna va reforçar el seu lideratge nacional i internacional a través de la participació en fires professionals.

D'una banda, va tenir lloc el saló bianual d'alimentació i begudes Alimentaria (Barcelona), que se celebra cada dos anys. En aquesta edició, que va coincidir amb l'organització de la conferència de la WUWM, Mercabarna va presentar els projectes que la posicionen com una empresa socialment responsable. Aquestes iniciatives s'estructuren a través dels objectius de promoció dels hàbits d'alimentació saludable, lluita contra el malbaratament, foment de la formació i l'ocupació i implementació de polítiques de sostenibilitat mediambiental.

Així mateix, el polígon alimentari també va tenir representació a l'Alimentaria gràcies a la presència de catorze firmes dels diferents sectors d'activitat presents al recinte.

Participació en fires hortofructícoles

Pel que fa als esdeveniments del sector hortofructícola, Mercabarna va estar present a Fruit Logistica i Fruit Attraction, que se celebren a Berlín al febrer i a Madrid a l'octubre, respectivament. En totes dues ocasions, hi va assistir conjuntament amb el gremi de majoristes AGEM i, en el cas de la fira de Madrid, també amb el Port de Barcelona.

En aquestes fires es va posar en relleu el posicionament estratègic de Mercabarna com a plataforma líder de distribució de fruites i hortalisses del sud d'Europa. A més, 10 i 22 firmes del polígon alimentari barceloní van participar com expositores a Fruit Logistica i Fruit Attraction, respectivament.

El foment d'accions de *networking* va ser un altre dels punts importants de la participació en les fires, gràcies a l'organització de trobades B2B entre empreses de la Unitat Alimentària i importadors internacionals, principalment europeus.

La col·laboració és un dels trets distintius del model de gestió de Mercabarna i pren especial importància amb les associacions gremials, un dels principals grups d'interès de l'empresa.

Les comissions mixtes

Mercabarna i els gremis majoristes del recinte desenvolupen projectes a través de comissions tècniques. Aquests grups específics de treball fan un seguiment de les accions programades i de les que es troben en curs per detectar possibles desviacions o incidències i fer propostes de millora.

Balanç 2018:

- **Comissió de mobilitat:** es va reunir en tres ocasions per tractar aspectes relacionats amb els accessos, els estacionaments, la reordenació d'espais, el transport públic, la direcció dels carrers o la senyalística.

- **Comissió d'obres:** per fer un seguiment dels treballs al Mercat Central de Fruites i Hortalisses i al Mercat Central de Peix, les comissions es van reunir en quinze i nou ocasions, respectivament.

- **Comissió de seguretat i salut laboral:** es va establir una comissió per a cadascun dels mercats centrals i una altra per a l'Escorxador. Cada comissió es va reunir dos cops durant el 2018 per parlar sobre la prevenció de riscos laborals.

- **Comissió de telecomunicacions:** es va reunir en dues ocasions per fer balanç i presentar les actuacions i innovacions que es portaran a terme, com ara la instal·lació de la xarxa wifi al recinte.

Iniciatives conjuntes

A més de la col·laboració amb les campanyes infantils ("5 al dia", "Creix amb el peix" i "Flors i plantes, cada dia!") i de l'edició dels calendaris del Mercat Central de Fruites i Hortalisses i de Mercabarna-flor, Mercabarna va donar suport a altres iniciatives durant el 2018.

- Amb l'Associació Gremial d'Empresaris Majoristes de Fruites i Hortalisses de Barcelona i Província (AGEM)

Es van organitzar accions de promoció del consum de productes de temporada i de proximitat. Es tracta del tast popular de calçots al Mercat del Ninot (3 de març) i de la degustació de cremes de tardor al Mercat del Carmel (10 de novembre). A més, en el marc de les accions del Clúster Alimentari Mercabarna-Barcelona i en col·laboració amb l'AGEM, es van dur a terme sis missions comercials per atraure compradors internacionals al Mercat.

- Amb el Gremi de Majoristes del Mercat Central del Peix (GMP)

Es va celebrar una nova edició de "Revetlles d'estiu amb musclos i cava" (22, 23, 27 i 28 de juny) per impulsar el consum de musclos de proximitat i recuperar la tradició de les musclades d'estiu. La principal acció de la campanya és la celebració de degustacions populars a diversos mercats de Barcelona (Sant Antoni, Carmel, Concepció, Ninot, Sants, Llibertat i Abaceria).

- Amb l'AGEM i el GMP

Es van donar a conèixer les previsions de venda i tendències gastronòmiques de Nadal en una roda de premsa que se celebra anualment (19 de desembre).

- Amb l'Associació d'Empresaris Majoristes de Mercabarna-flor (AEM)

Mercabarna-flor va acollir la Festa de la primavera (8 d'abril) i les XXXV Mercademostracions (11 de novembre), dos esdeveniments professionals adreçats a floristes i decoradors on es presenten les últimes tendències i estils en art floral.

Innovadora

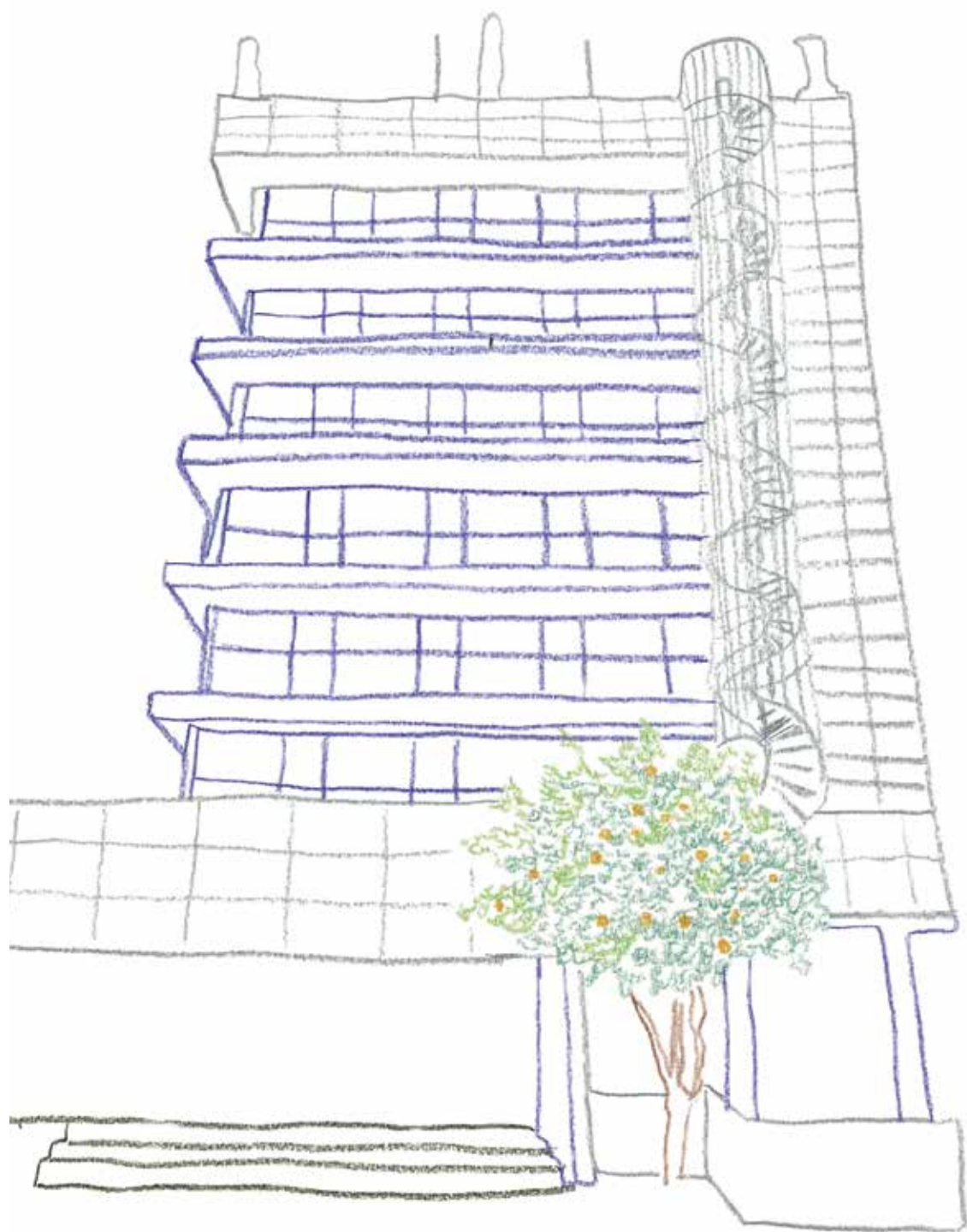
La creativitat i la innovació són elements essencials que determinen la gestió de Mercabarna. D'una banda, serveixen per cercar solucions presents i futures i, de l'altra, impulsen noves iniciatives que aporten valor afegit a les empreses del recinte. Des de la Direcció de Mercabarna, es promou l'evolució constant de la Unitat Alimentària amb la finalitat d'anticipar-se a les necessitats dels usuaris i contribuir a fer que les companyies del polígon siguin capdavanteres.

El Pla estratègic de Mercabarna recull específicament un eix centrat en la digitalització del recinte. Durant el 2018 s'ha fet una auditoria interna per analitzar quines eines són les més adequades per agilitzar i millorar procediments de l'organització. Arran dels resultats obtinguts i en funció de les prioritats, s'ha desenvolupat un full de ruta per optimitzar els processos i augmentar-ne l'eficiència i l'eficàcia.

Així mateix, Mercabarna treballa per ser un espai innovador i atractiu per als clients, però també un referent entre la resta de mercats centrals. Aquest objectiu s'ha materialitzat en l'inici de projectes pioners en l'àmbit del comerç majorista, com la col·laboració amb elBullifoundation i el programa Innofood d'impuls a *start-ups* del sector agroalimentari. A més de les iniciatives encetades al llarg de l'exercici, han tingut continuïtat els premis

Mercabarna Innova, que ja han arribat a la tercera edició, i l'Observatori de Tendències, que des del 2015 estudia els reptes i les oportunitats de negocis del sector.

Totes aquestes accions fan possible que Mercabarna interactui amb clients, professionals i persones expertes, en un context en què es genera i es comparteix coneixement.

Mercabarna i elBullifoundation col·laboren en un projecte pioner que difondrà el coneixement sobre el producte no elaborat.

“Hem escollit Mercabarna perquè és un dels mercats més importants, on trobem especialistes en producte i en la comprensió global i holística del món dels aliments.”
Ferran Adrià ^{cuiner}

“Aquesta obra serà un *long-seller*, perquè busquem desenvolupar un projecte que s’assenti en el temps i constitueixi una obra de referència.” Ferran Adrià ^{cuiner}

Durant el 2018, Mercabarna ha començat a assessorar elBullifoundation en l'àmbit del coneixement i la difusió del producte fresc. Arran d'un acord de col·laboració amb la fundació que presideix el xef i estudiós Ferran Adrià, la Unitat Alimentària dona suport a la Bullipèdia, un projecte de divulgació del món de l'alimentació adreçat als professionals del sector gastronòmic.

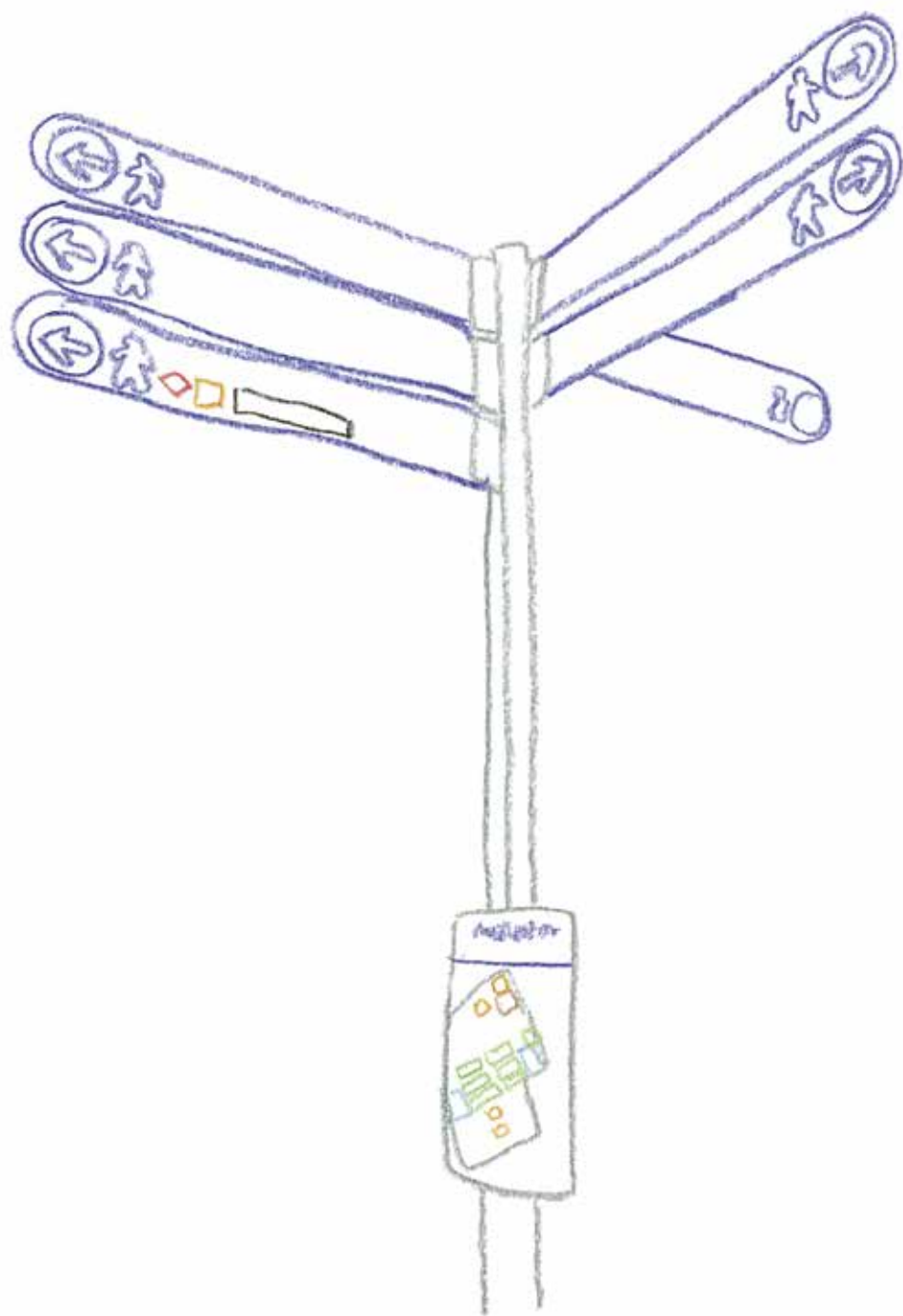
En el marc d'aquesta iniciativa, s'està creant un arxiu fotogràfic digital de la morfologia dels aliments frescos, que serà pioner al món i s'hi podrà accedir lliurement. L'objectiu és que es converteixi en una eina per a la comprensió, la creació i la innovació en els diferents àmbits de la gastronomia.

Un equip integrat per fotògrafs i cuiners d'elBullifoundation està treballant braç a braç amb especialistes de la Unitat Alimentària, que aporten coneixement sobre el producte i la seva manipulació. Durant el 2018, es van realitzar fotografies d'un centenar d'aliments no elaborats, els més utilitzats en gastronomia, que va facilitar Mercabarna.

La col·laboració amb elBullifoundation és un projecte a llarg termini. A més de l'arxiu fotogràfic, en un futur està previst que s'editin diversos llibres.

Es crearà el primer arxiu fotogràfic protagonitzat pels productes no elaborats i les seves parts morfològiques.

Innofood és un programa immersiu on les start-ups participen en sessions de formació, assessorament i networking.

Start-ups

15

Guanyadors

Cuits & Beans ^{1r}
Foods for Tomorrow ²ⁿ
Citring ^{3r}

El 2018 Mercabarna i Barcelona Activa van posar en comú la seva expertesa per endegar la primera edició d'Innofood, un programa d'assessorament adreçat a *start-ups* del sector alimentari.

Quinze empreses emergents van formar part d'aquesta iniciativa, que es va vertebrar al voltant de sessions formatives, de capaciació d'habilitats emprenedores i d'accions de *networking* amb empreses de la Unitat Alimentària i persones expertes. En el marc de la fira Alimentària, les *start-ups* també van tenir l'oportunitat de presentar els seus projectes a especialistes en comerç, recursos humans, màrqueting i finances, en unes trobades que van servir per detectar les debilitats i fortaleces de les diferents idees de negoci.

Premi a les millors *start-ups*

Després de quatre mesos, el programa Innofood va finalitzar amb la selecció dels tres millors projectes empresarials, que van rebre una aportació econòmica i una estada de sis mesos a l'espai d'oficines Food Trade Center de Mercabarna. Les *start-ups* guardonades es van donar a conèixer al BizBarcelona, un esdeveniment de referència en el món de l'emprenedoria que organitza Barcelona Activa.

Com a resultat de les sinergies que Mercabarna va fomentar durant el programa, algunes *start-ups* han acabat tancant acords amb empreses de la Unitat Alimentària.

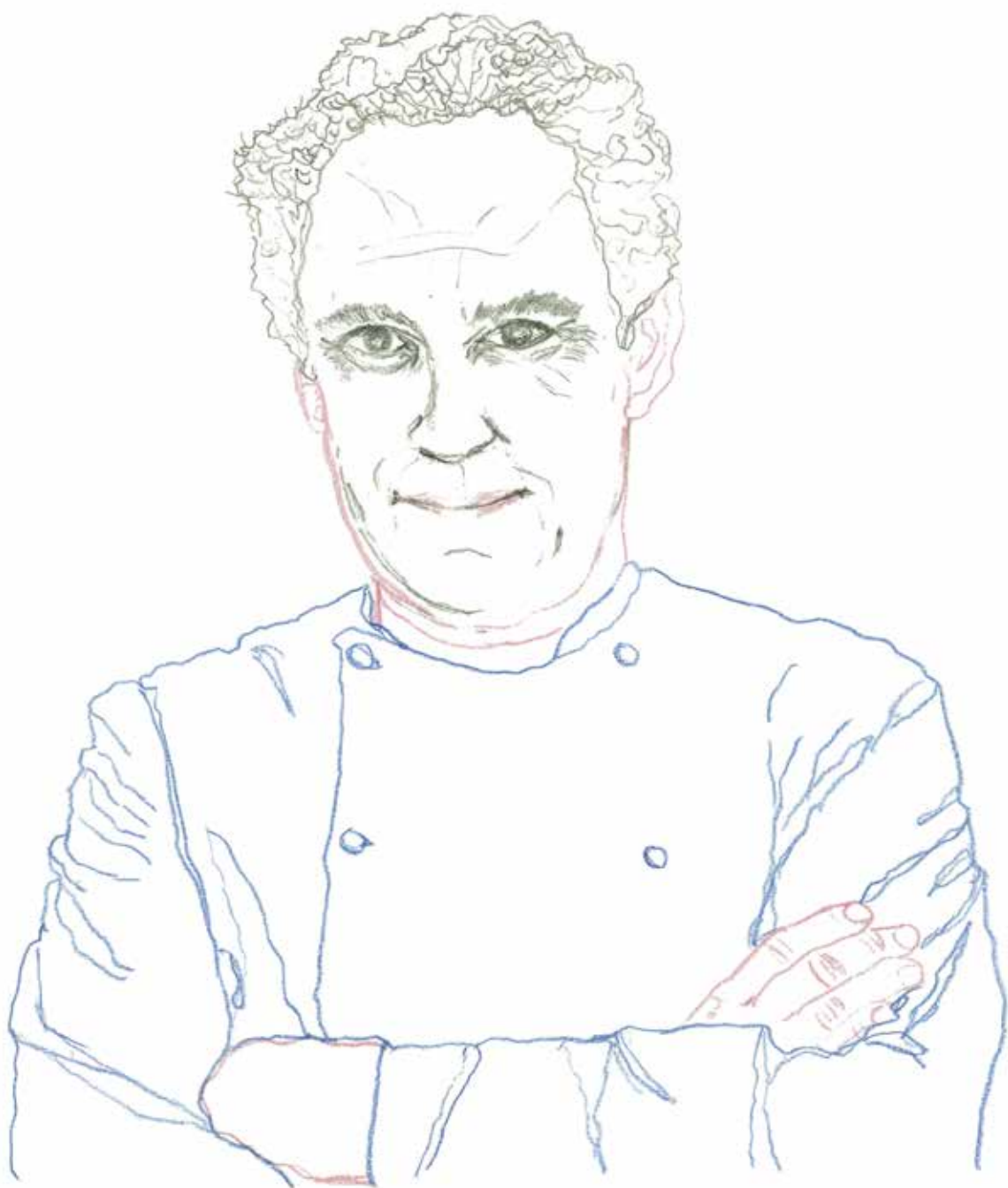
L'*start-up* guanyadora va ser Cuits & Beans, que comercialitza llegums i cereals ecològics cuits sense gluten, sal ni conservants i que estan a punt per consumir. Aquest producte respon a les necessitats d'una part dels consumidors, que volen seguir una alimentació saludable però tenen poc temps per cuinar. El projecte, a més, entronca amb la responsabilitat social corporativa, ja que s'encarreguen de l'elaboració entitats que treballen amb persones amb disminució psíquica i en risc d'exclusió social. Al premi Innofood, se suma el reconeixement de l'Observatori d'Innovació en Gran Consum a Espanya de l'Institut Cerdà.

La segona posició va ser per a l'empresa Foods for Tomorrow, que ha desenvolupat Heura®, una proteïna vegetal a base de soja amb un gust similar a la carn. Aquesta *start-up* ha trobat el seu nínxol de negoci en els consumidors que segueixen dietes vegetarianes, veganes o baixes en proteïnes animals. A més d'Innofood, el 2018 Foods for Tomorrow ha estat guardonada amb els premis a l'*start-up* més innovadora dels Culinary Action! i de la fira Alimentària.

En tercer lloc figura el projecte tecnològic de Citring, que ha dissenyat una espremedora intel·ligent d'alta velocitat per a les llars. La principal característica de l'aparell, que es troba en fase de prototip, és que redueix un 80% el temps requerit per preparar un suc de taronja, aranja o llimona.

“Conviure amb altres emprenedors de la indústria alimentària ha estat enriquidor per a les nostres empreses.” Vytaute Staponkute ^{CEO de Cuits & Beans}

“El producte ho és tot, perquè
si no hi ha producte no hi ha cuina.”

Ferran Adrià

President d'elBullifoundation
Fundació Privada

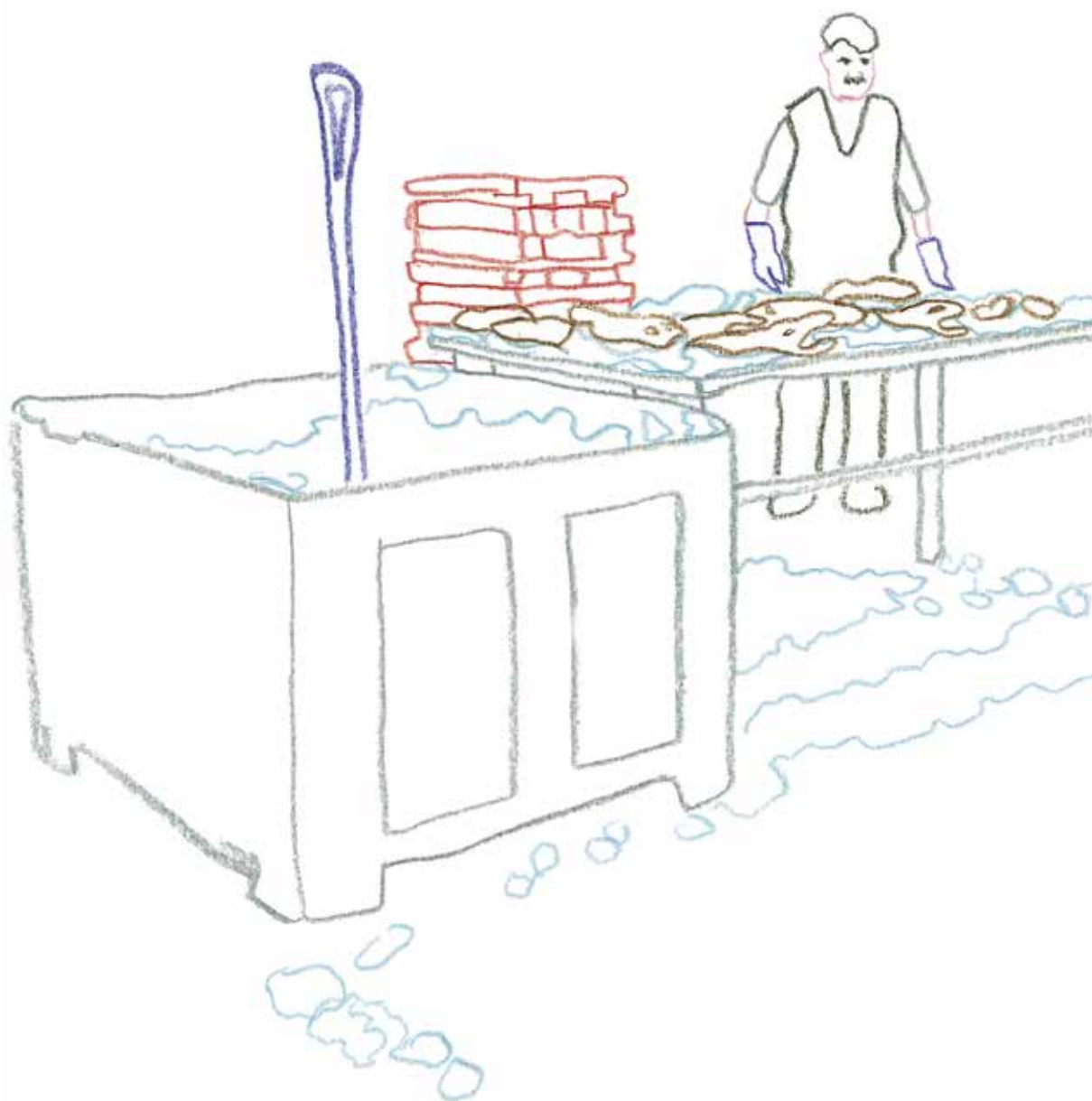
Ferran Adrià és tot un referent en el món de la gastronomia. Cuiner transgressor, investigador incansable i creador en el sentit més ampli del terme, la figura d'Adrià és difícil d'acotar. Així que considerem convenient deixar de banda els adjectius per parlar del seu projecte amb Mercabarna.

Actualment, Adrià presideix elBullifoundation, una fundació que té la missió d'ordenar la gastronomia per comprendre-la i, a partir d'aquí, obtenir coneixement. D'aquesta concepció sorgeix la metodologia Sàpiens, creada pel mateix Adrià, que permet ordenar i connectar el coneixement.

Per al cuiner, "el producte ho és tot, perquè si no hi ha producte no hi ha cuina". Seguint aquest precepte, Adrià i el seu equip han posat en marxa el projecte de la Bullipèdia, una obra de referència que, entre altres temes, se centra a estudiar els productes no elaborats.

És en aquest punt on elBullifoundation ha confluït amb Mercabarna, amb qui ha signat un acord de col·laboració, perquè sigui un dels "curadors" del seu projecte amb els productes. En paraules d'Adrià, la implicació de Mercabarna en aquest projecte és inqüestionable, ja que "és un dels mercats centrals més importants del món, on no només hi ha autèntics experts en producte, sinó també en la comprensió global i holística del món dels aliments".

La Bullipèdia tindrà un llarg recorregut perquè "no pretén ser un impacte, un *best-seller*, sinó un *long-seller* que s'acabi assentant en el temps". En aquest sentit, s'està desenvolupant seguint el sistema de treball de Sàpiens i derivarà en una obra exhaustiva, on el coneixement estarà connectat i permetrà una comprensió global i útil del món dels productes no elaborats. Ferran Adrià té clar el potencial d'aquesta col·laboració i el seu impacte a llarg termini. "Estem convençuts que la Bullipèdia es convertirà en una eina que ajudarà els professionals de la restauració, però que també serà d'interès per al públic general", conclou.

Als premis Mercabarna Innova es van presentar 14 firmes del polígon alimentari.

Els projectes guanyadors han implantat innovacions en matèria de sostenibilitat, creació de nous productes i millora de processos.

El 2018 es va convocar la tercera edició dels guardons Mercabarna Innova, que premien els esforços innovadors que fan les empreses per mantenir-se en un mercat molt competitiu. Aquest ha estat l'any més participatiu i heterogeni, ja que s'hi van presentar catorze firmes del recinte en representació de pràcticament tots els sectors d'activitat del polígon alimentari.

Els projectes a concurs giraven entorn del desenvolupament de nous productes, la millora de processos, l'impuls de nous models de negoci i la introducció d'innovacions en matèria de mobilitat, sostenibilitat i atenció al client.

El jurat encarregat d'avaluar el grau d'innovació va estar format per professionals de prestigi del sector agroalimentari, empresarial i del món de la recerca.

En aquest cas, els integrants del jurat van ser:

- Anna Gras, directora de l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona (ESAB-UPC)
- Jaume Llopis, professor de l'IESE Business School
- Miquel Martí, CEO de Barcelona Tech City
- Josep Maria Monfort, director general de l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA)
- Josep Miquel Piqué, president de La Salle Technova i de l'Associació de Parcs Científics i Àrees d'Innovació (IASP)
- Toni Valls, director general d'Alimentaria Exhibitions.

1

2

3

1. El president de Mercabarna, Agustí Colom.
2. Els guanyadors dels premis Mercabarna Innova amb els representants de Mercabarna.
3. Maqueta del sistema Cleanleach, projecte guanyador del premi.

Els projectes guanyadors

Els resultats del jurat es van donar a conèixer el 14 de novembre, en una entrega de premis presidida per Agustí Colom, president de Mercabarna. Les empreses seleccionades van ser guardonades per haver implantat mesures que promouen la sostenibilitat, la creació de nous productes i la millora de processos interns.

El primer premi va ser per a l'empresa Buresinnova, que es troba a Mercabarna-flor. Aquesta firma ha desenvolupat el sistema Cleanleach, que depura de manera sostenible les aigües procedents de la jardineria i dels horts urbans. Consisteix en un filtre de sorra que reté les partícules gruixudes de l'aigua i una llacuna amb plantes aquàtiques que eliminen els nitrats i els fosfats, que són els elements químics més contaminants.

La firma Guzmán Gastronomía va rebre el segon premi de la mà dels biberons de tomàquet ratllat natural. Aquest nou producte permet fer pa amb

tomàquet, llits o bases de cuines ràpidament, per la qual cosa estalvia temps als professionals de la restauració. Per tal de mantenir-ne el atributs sensorials (aroma i gust) i garantir-ne la seguretat alimentària, els biberons s'han tractat amb altes pressions.

En tercer lloc, es va guardonar el projecte de reducció del plàstic de Kopgavà Service Trade. En una primera fase, s'ha mecanitzat el procés d'envasament de les hortalisses per al brou i progressivament s'aniran eliminant les safates de plàstic d'un nombre considerable de referències de venda. En última instància, se substituirà l'embolcall de plàstic per un material 100% biodegradable i compostable.

Participants

14

Guanyadors

Buresinnova

1r

Guzmán

Gastronomía

2n

Kopgavà

Service Trade

3r

“Quan participes en aquests premis, t’adones que hi ha moltes empreses que innoven i aporten millores considerables.”

Silvia Burés^{CEO de Buresinnova}

“Les empreses estem obligades a innovar per sobreviure en un mercat cada cop més difícil i més competitiu.”

Laura Masdeu^{Product Offering Director de Guzmán Gastronomía}

“La innovació és divertida i engrescadora i, a més, genera competitivitat sana entre les empreses.”

Ramon Llonch^{Gerent de Kogavà Service Trade}

“Existeix la creença que els vivers,
els cultius a petita escala o els horts
urbans no tenen impacte sobre l’entorn
natural, però no és cert”

L'empresa Buresinnova, ubicada a Mercabarna-flor, ha estat la guanyadora dels premis Mercabarna Innova. Aquesta iniciativa reconeix els esforços innovadors de les empreses del recinte i fomenta la seva competitivitat.

Al capdavant d'aquesta firma hi trobem la Silvia Burés, enginyera agrònoma, doctora en Horticultura per la Universitat de Georgia als Estats Units i degana del Col·legi d'Enginyers Agrònoms de Catalunya. És una autèntica apassionada de la seva feina i des de fa anys lidera projectes que combinen la jardineria amb la sostenibilitat mediambiental i l'ecologia.

"Existeix la creença que els viviers, els cultius a petita escala o els horts urbans no tenen impacte sobre l'entorn natural, però no és cert", afirma la Silvia. Per pal·liar els efectes negatius d'aquestes activitats, Buresinnova s'ha aliat amb altres *partners* com l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA) i les empreses Naturalea i Salix per desenvolupar el projecte Cleanleach. Aquesta iniciativa, que està cofinançada per la Unió Europea, ha trobat la manera de depurar les aigües de manera sostenible, eliminant-ne els elements químics més agressius i reduint la contaminació de l'entorn.

"Cleanleach és un sistema de recuperació i tractament dels lixiviats basat en la combinació d'un filtre de sorra que es col·loca sota la zona de cultiu i d'aiguamolls", explica. "L'aigua passa primer per la sorra, que és l'encarregada de retenir les

partícules gruixudes, i després per la llacuna, on hi ha plantes aquàtiques", continua. "Aquest últim filtre, juntament amb els bacteris que viuen en aquest medi, acaba d'eliminar els nitrats i fosfats de l'aigua procedent de la jardineria", conclou.

Els criteris d'innovació, sostenibilitat i respecte pel medi ambient han convertit Buresinnova en el guanyador del primer premi Mercabarna Innova de l'edició de 2018. La Silvia es mostra molt satisfeta d'aquest reconeixement "perquè ens ha permès participar al costat d'empreses que innoven cada dia, desenvolupen nous productes, implementen nous processos... hem competit amb firmes que han aportat millores considerables i per això estem molt contents amb el resultat".

Mercabarna és la primera Unitat Alimentària europea que realitza un Street View per les seves instal·lacions.

Es van fer 4.700 fotografies en format 360° per retratar els principals equipaments i instal·lacions de Mercabarna.

Durant el 2018 es van posar en funcionament onze visites virtuals a Google Maps, en el marc de les accions que apropen la realitat de Mercabarna a la ciutadania. L'Street View permet visitar el polígon alimentari en plena activitat i passejar pels mercats centrals, la zona comercial i alguns dels carrers del recinte. I tot això, sense sortir de casa. Gràcies a aquesta iniciativa, Mercabarna és el primer mercat majorista d'Europa que es pot visitar virtualment.

Aquesta experiència immersiva és el resultat de fotografiar Mercabarna exhaustivament. Durant un mes, es van fer més de 4.700 instantànies en format 360°, és a dir, més de 20 km d'imatges que la converteixen en una de les visites més llargues de Catalunya.

Les imatges es complementen amb les fitxes de Google, que ofereixen informació pràctica sobre el funcionament dels diversos equipaments, com ara horaris, telèfons i dies d'obertura.

Les visites virtuals, que també es poden seguir al web de Mercabarna, obren les portes a tothom, més enllà dels professionals del sector agroalimentari que estan acostumats a trepitjar el polígon. En aquest sentit, és un exercici que dona visibilitat al principal centre distribuïdor de productes frescos de l'àrea del Mediterrani. Segons les analítiques web, durant el 2018 gairebé es va arribar a les 200.000 visites virtuals.

Imatges en format 360° de Mercabarna-flor, el Mercat Central de Fruites i Hortalisses i el Mercat Central del Peix.

L'Observatori de Tendències de Mercabarna, que el 2018 va celebrar quatre anys, analitza els temes emergents i de futur del sector agroalimentari que poden incidir en el model de negoci de les firmes del recinte.

S'ha presentat un estudi sobre les característiques dels consumidors de producte fresc del 2030.

Aquest any l'Observatori de Tendències va encarregar a la consultora Kantar Worldpanel una anàlisi sobre les tendències de consum de productes frescos des de l'actualitat fins al 2030. El resultat va ser l'estudi "Les claus per adaptar els mercats a les demandes del nou consumidor d'aliments frescos a Europa, els Estats Units i Àsia", que es va presentar als participants del Congrés de la Unió Mundial de Mercats (16 d'abril) i a les empreses de la Unitat Alimentària (21 de novembre).

Mésgental món. El creixement global de la població serà elevat a tots els continents a excepció d'Europa, on fins i tot decreixerà. Aquesta realitat obligarà les empreses alimentàries a internacionalitzar-se i a adaptar la seva oferta al consumidor estranger.

Mésgrans. L'envelliment de la població és una tendència global i, en deu anys, el 30% dels europeus i el 25% dels estatunidencs tindran més de 60 anys. Aquest consumidor es mostrarà preocupat per seguir una dieta saludable, per la qual cosa s'incrementarà el consum de productes frescos.

Méssols. Els nuclis familiars seran, en general, més reduïts i molts seran unipersonals.

Mésrics. L'increment general de la renda familiar farà augmentar la despesa en el sector HORECA (hostaleria, restauració i col·lectivitats) i en els productes de conveniència.

Amb menystemps. Els consumidors demanaran producte fresc empaquetat i fàcil de consumir, ja que dedicaran menys temps a comprar i cuinar.

Méstecnològics. Els consumidors estaran més connectats i informats que mai. Si bé el comerç electrònic és l'únic canal que ha crescut en vendes en els darrers anys, el 2025 tindrà una quota de mercat del 10%. El seu creixement continuat vindrà donat per la manca de temps dels consumidors i per la comoditat del lliurament a domicili.

Méssaludable. Els consumidors, més conscienciats a tenir cura de la seva salut, consumiran més fruites i hortalisses i peix i marisc, en detriment de la carn. També augmentarà l'interès pels productes ecològics.

Méslocal. Continuarà la tendència alcista de comprar productes de proximitat.

La digitalització de Mercabarna és un projecte a llarg termini que optimitzarà l'operativa del recinte i el servei als usuaris.

Al llarg del 2018 s'han analitzat els processos actuals i s'han detectat els reptes i les oportunitats d'una futura transformació digital.

Mercabarna es troba immersa en un procés de transformació digital que té previst convertir el polígon alimentari en una ciutat digital. Es tracta d'un projecte transversal, que suposarà la implantació d'una cultura digital i que requerirà el compromís de totes les persones que integren la companyia.

Atès que és una iniciativa innovadora i de caràcter transformador, s'ha plantejat a llarg termini i es durà a terme en els propers anys. El 2018 es va iniciar una primera fase global d'anàlisi i diagnòsi, on es van identificar els reptes i les oportunitats davant d'aquest nou paradigma. Aquesta etapa és de vital importància, ja que determina com es desenvoluparà el projecte de digitalització i de quina manera es podrà optimitzar l'operativa interna i externa.

Arran del resultat de l'anàlisi, durant els propers mesos es procedirà a la contractació i implementació de tecnologies que facin possible el redisseny dels processos, la gestió de la informació d'una manera més eficient i, en definitiva, la millora del servei als clients.

Compromesa

Mercabarna té un ferm compromís amb la difusió d'hàbits saludables, especialment amb la promoció d'una dieta mediterrània, equilibrada i variada. Aquest objectiu es trasllada a les campanyes infantils, en les quals es divulguen els beneficis de seguir una vida saludable entre els escolars i, de retruc, a les seves famílies i al seu entorn. Aquestes experiències lúdiques i pedagògiques també arriben a col·lectius vulnerables, com els infants procedents d'entitats socials que participen en el campus d'estiu de Mercabarna.

Amb la convicció que l'alimentació ha de ser suficient, equilibrada i responsable, Mercabarna s'ha adherit a l'Acord per una Barcelona inclusiva, que ha desplegat la Xarxa pel dret a una alimentació adequada.

A més, durant el 2018 ha participat de forma activa en trobades, jornades i sessions de debat per cercar solucions contra el malbaratament i maximitzar la recuperació d'aliments. En aquesta lluita també s'hi impliquen les firmes de la Unitat Alimentària, que aporten producte fresc al Banc dels Aliments del recinte.

En darrer lloc, Mercabarna ha col·laborat en esdeveniments solidaris que entronquen amb els seus pilars de responsabilitat social corporativa, que són una oportunitat perquè els grups d'interès coneguin Mercabarna i els valors que defensa.

Més de 12.000 nens i nenes van participar en les campanyes infantils de Mercabarna i els gremis majoristes del recinte.

El compromís de Mercabarna amb la dieta mediterrània i el foment d'hàbits saludables entre els infants es materialitza en els programes educatius "5 al dia", "Creix amb el peix" i "Flors i plantes, cada dia!". L'any 2018, 12.292 alumnes d'escoles de tot Catalunya van participar en aquestes campanyes, que s'impulsen conjuntament amb les associacions empresarials del recinte.

Campanya "5 al dia"

Durant el 2018, un total de 5.715 persones, entre escolars de 8 a 10 anys i els seus professors, van visitar Mercabarna i el Mercat Central de Fruites i Hortalisses. En aquesta campanya, que s'organitza amb l'AGEM, els nens i nenes aprenen la importància de consumir un mínim de cinc racions diàries entre fruites i hortalisses a través de diverses activitats. Entre d'altres, realitzen una classe interactiva, un taller de tast al Mercat, una visita al magatzem de manipulació i envasament de patates i un àpat equilibrat a base de fruites i hortalisses.

Els docents que van participar en l'activitat durant el 2018 van puntuar-la amb una mitjana de 3,87 sobre 4, tenint en compte aspectes com la coordinació de la campanya, la dinamització dels nens i nenes o la informació prèvia a la visita.

Aquest projecte educatiu, iniciat el 1998, serveix per desenvolupar l'aprenentatge de conceptes del programa escolar, com ara hàbits alimentaris adequats, vida saludable o consum responsable. Un dels objectius per al 2019 és fer un seguiment de l'impacte de la campanya en els hàbits alimentaris dels participants i les seves famílies.

Campanya "Creix amb el peix"

Des del 2010, el GMP, amb el suport de Mercabarna, fomenta el consum de peix i marisc entre els escolars a través de la campanya "Creix amb el peix". La part central d'aquesta activitat és la visita al Centre Interactiu del Peix, un espai museogràfic on es mostra la cadena comercial dels productes de la pesca, en la qual el Mercat Central del Peix de Mercabarna té un rol important. Els escolars, també d'entre 8 i 10 anys, majoritàriament, descobreixen varietats de peix i marisc sovint desconegudes i en tasten algunes en un àpat al final de l'excursió.

El 2018, 6.022 escolars i professors van participar en aquesta activitat. Segons les enquestes fetes a les famílies dels infants, el 29% dels nens i nenes que van participar a "Creix amb el peix" el curs 2017-2018 van mostrar un canvi positiu en els hàbits de consum de peix i marisc. D'altra banda, el grau de satisfacció dels grups participants va tenir una puntuació mitjana de 4,8 sobre 5, després de valorar l'equip d'educadors, el material didàctic o els espais on es du a terme l'activitat.

Campanya "Flors i plantes, cada dia!"

En aquesta campanya, que organitza des de 2010 Mercabarna i l'AEM, els infants descobreixen el benestar emocional que proporciona el contacte amb les flors i les plantes. I ho fan mitjançant una visita a Mercabarna-flor en què aprenen a distingir les plantes aromàtiques del nostre entorn i a preparar un ram de flors. Al llarg del passat exercici, 555 nens i nenes van gaudir d'aquesta experiència.

Mercabarna va elaborar un prospecte adreçat als infants i les seves famílies amb consells per consumir aliments de forma responsable.

1. Campanya "Creix amb el peix". 2. Campanya "5 al dia". 3. Campanya "Flors i plantes, cada dia!".

El campus d'estiu de Mercabarna va ampliar la seva durada per donar més cobertura als casals i les entitats d'acció social.

El campus "Refresca't amb 5 al dia" és gratuït i s'adreça a nens i nenes en situació de vulnerabilitat.

El 2018 es va celebrar la tercera edició de "Refresca't amb 5 al dia", el campus d'estiu per a infants i joves en situació de vulnerabilitat. Mercabarna va organitzar i subvencionar aquesta iniciativa, que va rebre 467 nens i nenes i 96 monitors procedents de casals de Barcelona i província entre el 26 de juny i el 10 d'agost.

Com a novetat, el campus es va ampliar una setmana més per tal de donar servei als casals i entitats d'acció social que durant el mes d'agost no disposen d'activitats gratuïtes. Aquesta decisió va suposar un increment de participants respecte a l'any anterior.

L'activitat, que s'inspira en la campanya "5 al dia", consisteix en la visita al Mercat Central de Fruïtes i Hortalisses i a un magatzem de patates i en la realització de diversos tallers. Mercabarna es va fer càrrec de les despeses derivades del campus d'estiu, que va incloure el transport, l'esmorzar i el dinar dels participants. A més, va comptar amb el suport de l'AGEM i d'algunes empreses de la Unitat Alimentària.

Aquest campus se sustenta en els valors de la responsabilitat social corporativa de Mercabarna. En primer lloc, fomenta els hàbits d'alimentació saludable a través de tallers que promouen el consum de fruites i hortalisses. En segon lloc, es dirigeix a infants i joves en risc d'exclusió social, un col·lectiu vulnerable que requereix una atenció especial. En tercer lloc, lluita per la igualtat d'oportunitats i fa possible que aquests menors puguin gaudir d'activitats lúdiques gratuïtes durant l'estiu. I, per acabar, consciència els participants en el consum responsable i la reducció del malbaratament alimentari.

“Quan va arribar a casa ens va explicar que l'excursió havia anat molt bé, però ens va sobtar que ens parlés de menjar saludable amb tanta naturalitat”.

Marta Lluís

Mare de la Jana Guasch,
que va participar a la campanya
"5 al dia"

La Jana té gairebé deu anys, és la més gran de tres germans i li agrada molt menjar. L'any passat va anar a Mercabarna per participar a les activitats de "5 al dia", que promouen el consum de cinc racions de fruites i hortalisses diàries. Aquesta era la segona visita que feia a Mercabarna; el primer cop hi va anar amb la seva àvia, però amb l'escola va descobrir amb més profunditat aquesta ciutat alimentària.

"Quan va arribar a casa ens va explicar que l'excursió havia anat molt bé, però ens va sobtar que ens parlés de menjar saludable amb tanta naturalitat. És cert que de vegades ho comentem a casa, però es nota que va interioritzar el missatge de la campanya". Aquestes són paraules de la Marta Lluís, la seva mare, que considera que aquestes activitats són molt necessàries. Com a anècdota, la Marta explica que li va fer gràcia veure els nens i nenes carregats amb els sacs de patates, un dels obsequis que reben a la visita.

Al taller de tast a cegues, la Jana va descobrir alguns sabors nous i es va mig reconciliar amb d'altres que no li acabaven de fer el pes, com la taronja. "Se sentia orgullosa d'haver menjat amanida i ens va reconèixer que li havia agradat molt. Tant és així que l'endemà em va demanar amanida per sopar i el seu germà, que té set anys i li costa molt menjar, també s'hi va apuntar", explica la Marta, amb una barreja de sorpresa i alegria.

Un dels objectius de la campanya "5 al dia" és que el missatge arribi a les llars. "Nosaltres anem habitualment al mercat i els dos nens estan acostumats a veure productes frescos. És una sortida que els agrada molt i encara més amb la referència de Masterchef", explica. Hi haurà una futura cuinera a la família? "Tant de bo! Tot i que em fa l'efecte que la Jana prefereix menjar que cuinar... qui sap!", conclou la Marta.

La lluita contra el malbaratament alimentari és un pilar fonamental de les polítiques de responsabilitat social de Mercabarna.

Les firmes majoristes del recinte van aportar 1.275.514 quilos de fruites i hortalisses al Banc dels Aliments de Mercabarna.

La lluita contra el malbaratament alimentari és un pilar fonamental de les polítiques de responsabilitat social de Mercabarna. En aquest sentit, du a terme accions de diversa índole que s'agrupen en els eixos següents:

Sensibilització i col·laboració amb el Banc dels Aliments

Durant el 2018, Mercabarna va intensificar les accions per sensibilitzar sobre aquesta problemàtica i els seus efectes en tots els àmbits. Entre els escolars que participen en les campanyes infantils es va editar i repartir un nou prospecte informatiu, en el qual s'explica què és el malbaratament d'aliments i es donen consells per consumir de manera responsable. Aquest material pedagògic, que també va adreçat a les famílies, vol conscienciar els consumidors finals sobre l'impacte econòmic, social i ambiental de llençar menjar. I més encara si es té en compte que el 35% del malbaratament d'aliments es produeix a les llars.

Pel que fa a les accions dirigides a les empreses, es va continuar incidint en la importància d'optimitzar-ne els estocs. A més, Mercabarna va seguir fent èmfasi en la necessitat de col·laborar amb el Banc dels Aliments del recinte, aportant el producte que, tot i ser apte per al consum humà, queda fora del canal de comercialització.

En relació amb aquest darrer punt, durant el 2018 el Banc dels Aliments de Mercabarna va rebre 1.275.514 quilos de fruites i hortalisses per part de les firmes majoristes. Tot i que aquestes dades són lleugerament inferiors a les de l'anterior exercici –el 2017 es va arribar a 1.444.690 quilos–, les entitats socials van disposar dels aliments necessaris per respondre a les demandes dels seus usuaris. Mercabarna va fer una aportació econòmica de 4.300 euros al Banc dels Aliments, amb la qual es va comprar el producte fresc necessari per completar les donacions de les empreses del recinte.

Com l'any passat, 67 entitats van acudir regularment al Banc dels Aliments de Mercabarna per proveir-se de producte fresc.

Evolució de les donacions de fruites i hortalisses al Banc dels Aliments (2014-2018)

2014	588.161kg
2015	977.902kg
2016	1.300.900kg
2017	1.444.690kg
2018	1.275.514kg

Anàlisi de la situació, estratègia i actuacions

Per tal de minimitzar els aliments que es malbaraten al recinte, Mercabarna analitza el volum de matèria orgànica que es tracta al Punt Verd i que procedeix majoritàriament de l'activitat de les empreses majoristes. En relació amb les dades registrades el 2018, es va apreciar un augment respecte a l'exercici anterior, un lleuger retrocés en els objectius que fa que Mercabarna explori noves fórmules per seguir lluitant contra el malbaratament.

Als treballs per millorar l'aïllament tèrmic dels pavellons del Mercat Central de Fruites i Hortalisses, se sumen altres projectes a llarg termini, entre els quals figura la instal·lació de noves compactadores intel·ligents i la construcció del Centre d'Aprofitament d'Aliments (CAA).

Aquesta darrera instal·lació aglutinarà la matèria orgànica vegetal que quedi fora del circuit comercial de la Unitat Alimentària perquè es pugui reaprofitar per al consum. Al llarg del 2018 es va avançar en la definició del centre i es va estudiar quin és el millor model de gestió per contribuir a crear ocupació entre els col·lectius que tenen més dificultats per accedir al mercat laboral. D'altra banda, es van analitzar els diferents escenaris per garantir la viabilitat del projecte a llarg termini.

Segons l'estudi encarregat el 2016 a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), l'empresa Spora Sinergies, *spin-off* de la UAB, i la Plataforma Aprofitem els Aliments (PAA), el CAA permetrà recuperar el 40% de les fruites i hortalisses.

Treball en xarxa

També va ser remarcable el contacte amb altres empreses, institucions i entitats amb la finalitat de conèixer de quina manera combaten el malbaratament alimentari i compartir coneixements i experiències. En aquesta línia, Mercabarna va intensificar la seva presència en jornades i reunions de treball organitzades per Ecowaste 4 Food, Refresh, l'Agència Catalana de Residus, l'Agència de Salut Pública de Catalunya o la Xarxa pel dret a una alimentació adequada de l'Ajuntament de Barcelona, per citar-ne alguns exemples. D'aquestes trobades van sorgir noves propostes –suggeriments per a la futura Llei de malbaratament de Catalunya, models de negoci innovadors basats en el reaprofitament d'aliments i sinergies en la distribució alimentària, entre d'altres– que han de contribuir a la minimització del desaprofitament d'aliments.

Així mateix, Mercabarna va col·laborar activament en iniciatives de sensibilització ciutadana, principalment amb la Plataforma Aprofitem els Aliments. També va animar al reaprofitament dels aliments, a través de tallers infantils en el marc de la Cursa Mercabarna o a través d'aliances amb entitats com Nutrició Sense Fronteres i el programa "Remenja'mmm".

Mercabarna va col·laborar amb prop de 24.000 euros en iniciatives solidàries.

De forma complementària a les accions de responsabilitat social corporativa desenvolupades directament per Mercabarna, SA, l'empresa també s'implica en accions d'entitats properes amb les quals comparteix objectius solidaris. Durant el 2018 es va intensificar la col·laboració amb entitats socials i fundacions.

Aquestes col·laboracions s'entenen com una forma de donar suport a iniciatives externes que persegueixen el bé comú, estan vinculades a l'àrea d'influència territorial de Mercabarna i s'alineen amb els objectius estratègics en matèria de responsabilitat social corporativa: l'atenció especial a col·lectius vulnerables; el foment d'hàbits saludables; la inclusió i la igualtat d'oportunitats; el respecte pel medi ambient, i el foment de la salut i la investigació mèdica.

Col·lectius vulnerables

Pel que fa a l'atenció a col·lectius vulnerables, es van signar nous convenis amb Creu Roja Espanyola que han facilitat l'organització de visites i tallers per a la gent gran a Mercabarna-flor, entre altres accions; amb l'Associació Casal dels Infants del Raval per a l'acte Gran Nit Solidària del Liceu; amb la Fundació Oxfam Intermón per a una nova edició d'"Oxfam Intermón Trailwalker", amb Fundació Esport Solidari Internacional, que amb els diners recaptats com a causa solidària per la 4a Cursa Mercabarna va organitzar tallers esportius per Nadal al barri de la Mina (Sant Adrià de Besòs) per a nens i nenes en situació de vulnerabilitat.

Durant el Nadal també es van desenvolupar accions de col·laboració per a famílies sense recursos amb Aldees Infantils SOS Catalunya, el Casal dels Infants del Raval i la Fundació Banc de Recursos. I, en el mateix sentit, es va mantenir la cooperació amb la Country Solidari Associació.

A més, continua vigent des del 2002 el conveni de col·laboració amb la Fundació Banc dels Aliments per cedir-los un magatzem a Mercabarna on es du a terme la selecció de l'excedent alimentari que donen les empreses del recinte i que reben entitats socials per distribuir-lo entre persones sense recursos. Aquesta iniciativa s'emmarca també en el compromís de Mercabarna, SA, de minimitzar el malbaratament d'aliments.

Foment d'hàbits saludables

En relació amb el foment d'hàbits saludables, els principals acords de col·laboració de 2018 es van signar amb el Consell de l'Esport Escolar de Barcelona, per a l'organització del Circuit Barcelona Orientació a la Unitat Alimentària de Mercabarna, i amb Kaptiva, per a la celebració de la Family Run, la cursa familiar que fomenta uns hàbits de vida saludables. També es va col·laborar amb el centre penitenciari Can Brians 2 per dur a terme un taller de broquetes de fruita amb motiu de la Mercè.

D'altra banda, durant l'any Mercabarna va aportar fruita per a diverses curses populars i altres esdeveniments, com a forma de fomentar-ne el consum i promoure uns hàbits d'alimentació saludables.

Inclusió i igualtat d'oportunitats

Les col·laboracions de Mercabarna, SA, en matèria d'inclusió i igualtat d'oportunitats es van vehicular a través de convenis amb la Fundació ASPASIM per a l'esdeveniment inclusiu "Correm junts per la discapacitat intel·lectual"; amb la Fundació Comtal, per al finançament de projectes socials mitjançant "Una rosa, una oportunitat", i amb la Fundació Privada Catalana de Futbol, en el marc de l'esdeveniment "Enfutbola't. Futbol per a tothom". En el mateix sentit, es van establir acords de col·laboració amb la Fundació Salut Alta, Fundació Secretariat Gitano, la Fundació Idea, Creu Roja, la Fundació Comtal, la Fundació Saó-Prat, la Fundació Marianao i les escoles Cintra i Poeta Maragall. La finalitat va ser facilitar que persones en situació d'atur es puguin formar en l'àmbit alimentari a Mercabarna.

També es va donar continuïtat al conveni signat amb la Fundació Formació i Treball mitjançant el qual aquesta entitat gestiona els contenidors de recollida de roba usada que hi ha ubicats a Mercabarna.

Respecte pel medi ambient

Més enllà de les accions que desenvolupa Mercabarna en matèria mediambiental al mateix recinte, el 2018 es va signar un conveni de col·laboració amb la Xarxa de Custòdia del Territori en relació amb la Ultra Clean Marathon, un esdeveniment que pretén conscienciar la ciutadania en el respecte pel medi ambient.

També es va establir una col·laboració amb la Plataforma Aprofitem els Aliments en relació amb la iniciativa Zero Food Waste sobre sostenibilitat alimentària, i amb Nutrició Sense Fronteres per reduir el malbaratament d'aliments en el marc de la 4a Cursa Mercabarna.

Foment de la salut i la investigació mèdica

Pel que fa al foment de la salut i la investigació mèdica, es va repetir la col·laboració amb l'Orde Hospitalari Sant Joan de Déu per a l'esdeveniment Barcelona Magic Line, que té com a objectiu captar fons a favor de projectes socials i d'investigació. També amb la Junta Provincial de Barcelona de l'Associació Espanyola Contra el Càncer (AECC), en el marc de l'esdeveniment "Correm junts". Amb La Marató de TV3, que el 2018 va tenir com a fita recaptar diners per a la lluita contra el càncer. I amb la Fundació Banc de Sang i Teixits de Barcelona, per propiciar les donacions de sang a Mercabarna.

Propera

Més enllà de ser el principal proveïdor d'aliments frescos, Mercabarna treballa per ser coneguda i reconeguda com un agent que s'implica en la realitat social i que promou accions en benefici de la ciutat.

Aquesta voluntat es recull al Pla estratègic de l'empresa (2017-2019) i al de responsabilitat social corporativa i es materialitza en iniciatives que apropen Mercabarna a la ciutadania.

En el marc del reposicionament de la marca, durant el 2018 s'han realitzat enquestes i reunions de grup per copsar què saben els ciutadans de Mercabarna i determinar una estratègia per als propers anys.

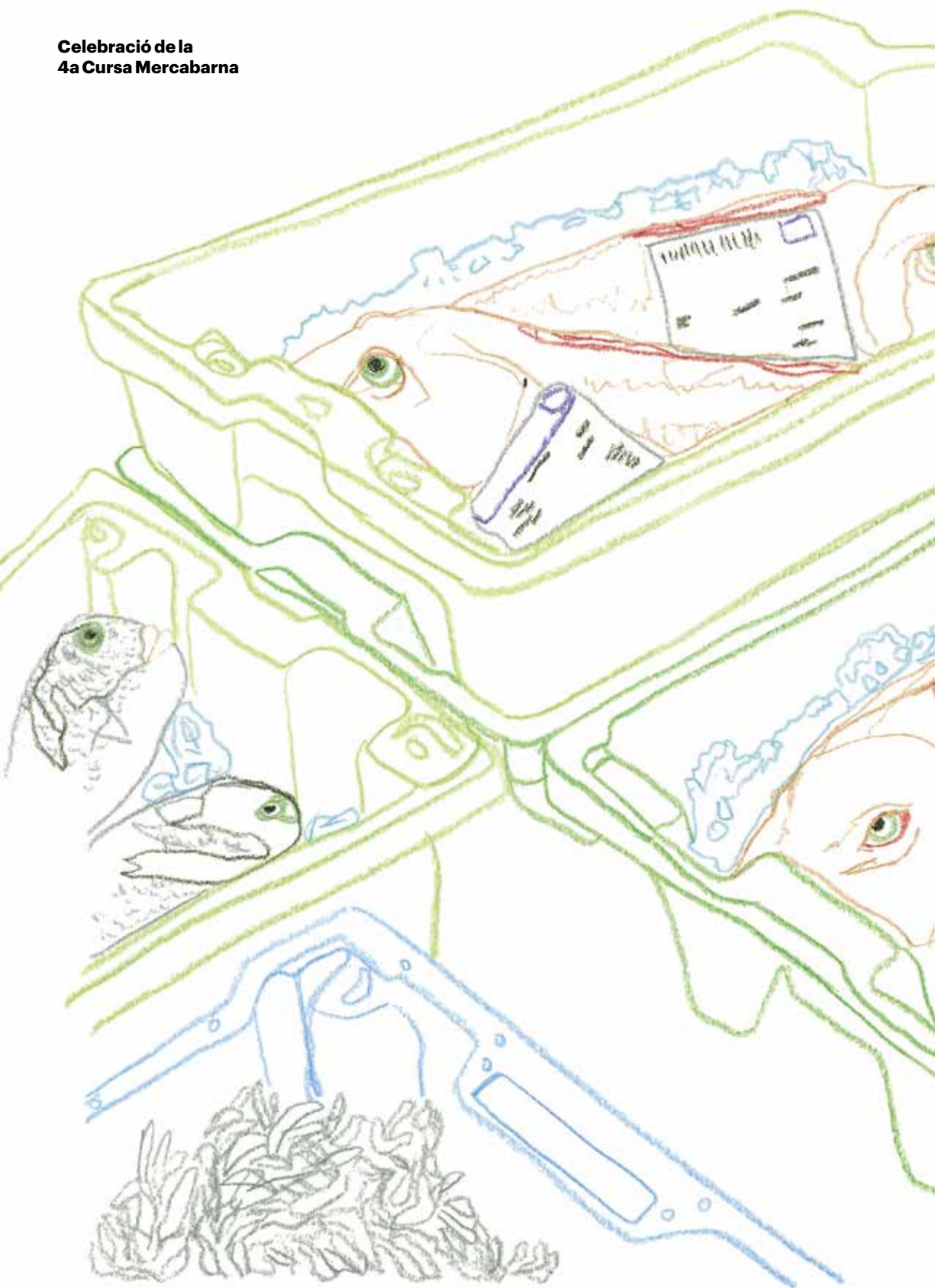
Amb la finalitat de donar-se a conèixer, durant el 2018 s'han dut a terme accions de diferent naturalesa per arribar a un públic heterogeni.

Pel que fa a la divulgació, s'ha fomentat la presència als mitjans de comunicació i s'ha incrementat el pes de les xarxes socials com a canals comunicatius de l'organització.

Mercabarna també realitza una escolta activa dels seus grups d'interès, per estar amatent a les seves necessitats i desitjos. L'estreta relació que manté amb les entitats d'acció social exemplifica aquest esforç, que deriva, entre altres efectes, en la causa solidària de la Cursa Mercabarna.

En definitiva, iniciatives diverses que ajuden a construir una ciutat que alimenta, però que també té valors.

**Celebració de la
4a Cursa Mercabarna**

**CELEBRACIÓ DE LA
4A CURSA MERCABARNA**

La Cursa Mercabarna es planteja com una jornada familiar amb activitats infantils que fomenten l'activitat física, l'alimentació saludable i la conscienciació sobre el malbaratament d'aliments.

Amb els 10.000 euros recaptats es va finançar un campus esportiu-menjador per a 50 infants del barri adrianenc de la Mina.

El diumenge 7 d'octubre va tenir lloc la Cursa Mercabarna, un esdeveniment esportiu i solidari que en la seva quarta edició va convocar 4.000 assistents. L'objectiu de la jornada és apropar Mercabarna i la seva activitat a la ciutadania a través d'una cursa de 5 km i una altra de 10 km que recorren el Mercat Central del Peix, tres pavellons del Mercat Central de Fruites i Hortalisses i alguns carrers del recinte. A més, amb el pas del temps també s'ha convertit en una trobada per als treballadors de companyies ubicades al polígon alimentari i les seves famílies i amics.

Els quatre anys de la Cursa Mercabarna i l'increment de la participació converteixen aquest esdeveniment en un èxit compartit també amb els patrocinadors i voluntaris. De fet, la implicació de les empreses col·laboradores i dels gremis majoristes i detallistes es consolida a través de la donació de 22.500 kg de producte fresc que es van destinar a l'àpat solidari, les bosses del corredors, els punts d'avituallament, les activitats infantils i els obsequis dels guanyadors. A més, van es van realitzar contribucions econòmiques i es van prestar serveis logístics.

Participació elevada i inclusiva

En l'edició de 2018 es van inscriure 2.045 corredors que van participar en diferents categories.

A més de la classificació masculina i femenina pels recorreguts de 5 i 10 km, la Cursa Mercabarna va incloure categories per a persones amb diversitat funcional diversa de tipus físic, intel·lectual, sensorial, visual i per a les que competeixen amb cadira de rodes i handbikes. A més, algunes empreses de la Unitat Alimentària van participar a la prova atlètica per equips formats per treballadors de les firmes.

Participants

4.000

Recaptació

10.000 €

Una cursa compromesa

Un dels elements centrals de la Cursa Mercabarna és la causa solidària. En l'edició de 2018 l'entitat escollida va ser la Fundació Esport Solidari Internacional, que ajuda nens i nenes en risc d'exclusió social a través de l'esport. En total, es van recaptar gairebé 10.000 euros per mitjà de l'àpat, les donacions voluntàries dels corredors i l'aportació de l'Obra Social "la Caixa", amb els quals es va finançar al Nadal un campus esportiu-menjador per a 50 infants del barri de la Mina de Sant Adrià de Besòs.

En el marc del foment de la igualtat d'oportunitats, es van contractar dues empreses d'inserció laboral, la Fundació Cares i Catering Futur, que van preparar les bosses del corredor i l'àpat, respectivament. D'altra banda, també es va intentar reduir el malbaratament d'aliments amb l'entrega de les bosses de "Remenja'mmm", amb les quals els comensals van poder endur-se el menjar sobrant. Com en altres ocasions, el Banc dels Aliments també va recollir els aliments que no es van consumir de l'àpat solidari, els avituallaments, les activitats infantils i les bosses del corredor.

Així mateix, la Cursa Mercabarna va tornar a ser un canal de difusió d'alguns dels eixos que defineixen l'estratègia en matèria de responsabilitat social corporativa. Per aquest motiu, les activitats infantils, en què van participar 500 nens i nenes, van estar orientades a promoure l'activitat física, l'alimentació saludable, el coneixement dels productes del mar, el gust i la cura per les flors i les plantes i la sensibilització en la lluita contra el malbaratament alimentari. A més, es van organitzar tallers didàctics de cuina d'aprofitament i de reconeixement de plantes aromàtiques.

1. Corredors al Mercat Central del Peix.
2. Taller infantil de cuina d'aprofitament.
3. Àpat solidari.

"Per als estudiants de cuina, conèixer Mercabarna marca un abans i un després en la seva percepció de la professió."

Laia Freixinet

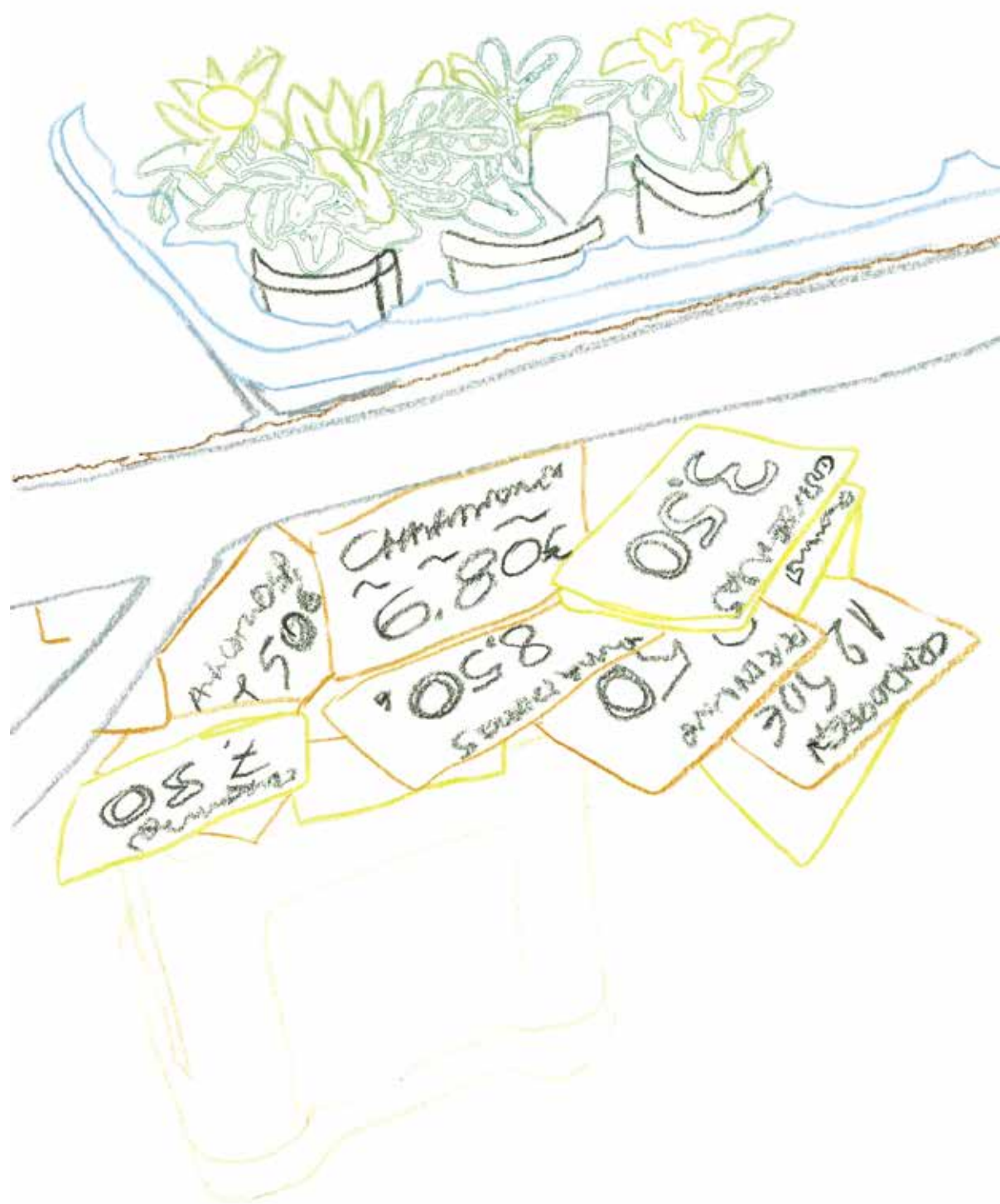
Coordinadora d'estudis
de l'Escola d'Hostaleria
Hofmann

Cada any, Mercabarna obre les seves portes a futurs professionals del sector de la restauració, entre els quals es troben els estudiants de cuina de l'Escola d'Hostaleria Hofmann. Aquest grup ve acompanyat per la Laia Freixinet, que és coordinadora d'estudis de l'escola, on també ha impartit assignatures de cultura gastronòmica i aliments, dietètica, tècnica culinària i higiene, entre d'altres.

Cuiner i dietista, Freixinet considera que la visita a Mercabarna és indispensable per a algú que es vol dedicar a aquesta professió, però també per a la ciutadania en general. "Als nanos, tot i que estan molt motivats per la cuina, els costa imaginar-se el món que hi ha darrere dels aliments que els arriben cada matí a través dels proveïdors", afirma. "Per la meua experiència, conèixer Mercabarna marca un abans i un després en la seva percepció de la professió", continua Freixinet.

Segons explica la Laia, aquestes visites són interessants perquè l'explicació sobre el funcionament de la Unitat Alimentària es complementa amb el contacte amb empreses especialitzades en el sector de la restauració. "Ens atenen professionals molt dedicats que tenen ganes de compartir tots els seus coneixements amb els futurs cuiners que, d'aquí un temps, es convertiran en els seus clients. És un win-win per a tothom", reflexiona.

A més del vessant professional, a la Laia li venen al cap records d'infància quan parla de Mercabarna. "De petita havia vingut amb els meus pares i uns amics que tenien una carnisseria al Mercat de la Vall d'Hebron. Sobretot recordo els esmorzars que fèiem aquí... el meu pare era una apassionat de la bona cuina", rememora. Potser per aquest motiu, quan li preguntem si té algun suggeriment sobre les visites, diu que li agradaria organitzar esmorzars de forquilla amb productes frescos i de proximitat després de visitar amb els estudiants el Mercat Central del Peix i les empreses del sector HORECA. "Això sí que seria una rematada final per recordar!", conclou la Laia Freixinet, engrescada per la idea.

Durant el 2018 Mercabarna va donar a conèixer els principals equipaments i el funcionament del polígon en visites educatives, institucionals i comercials.

Mercabarna atreu col·lectius interessats a conèixer de primera mà aquest centre de distribució de productes frescos durant tot l'any. El 2018 van visitar el polígon alimentari 951 persones vinculades directament amb el sector agroalimentari.

Per atendre'ls s'organitzen visites guiades per a grups, que descobreixen el model de gestió de Mercabarna, SA, visiten empreses de la Unitat Alimentària i equipaments com el Mercat Central de Fruites i Hortalisses, el Mercat Central del Peix o el Punt Verd.

La major part dels visitants que acudeixen a Mercabarna són estudiants que persegueixen objectius pedagògics, com els alumnes de les escoles de restauració. Durant el 2018 van visitar Mercabarna

430 alumnes d'hostaleria, que van conèixer *in situ* el funcionament dels mercats majoristes, el valor afegit i la innovació que apliquen les empreses del recinte en els productes frescos i les àmplies possibilitats d'aprovisionament que els ofereix Mercabarna.

És el cas també dels 121 alumnes universitaris que el 2018 van visitar Mercabarna. I dels 61 alumnes de graus d'especialització vinculats a la indústria alimentària, que a més detecten les possibilitats laborals que els ofereix Mercabarna.

Els estudiants d'hostaleria i restauració són els principals participants de les visites a Mercabarna.

Les institucions també estan interessades a visitar Mercabarna amb la intenció de conèixer el model de gestió d'aquesta Unitat Alimentària. El sistema de gestió de residus, la col·laboració públicoprivada, la logística dels mercats majoristes i el funcionament general del polígon alimentari són aspectes que desperten interès entre institucions de tot el món. De fet, durant el 2018 Mercabarna va rebre 15 visites de caire institucional, entre les quals hi havia delegacions de França, Portugal i la Xina.

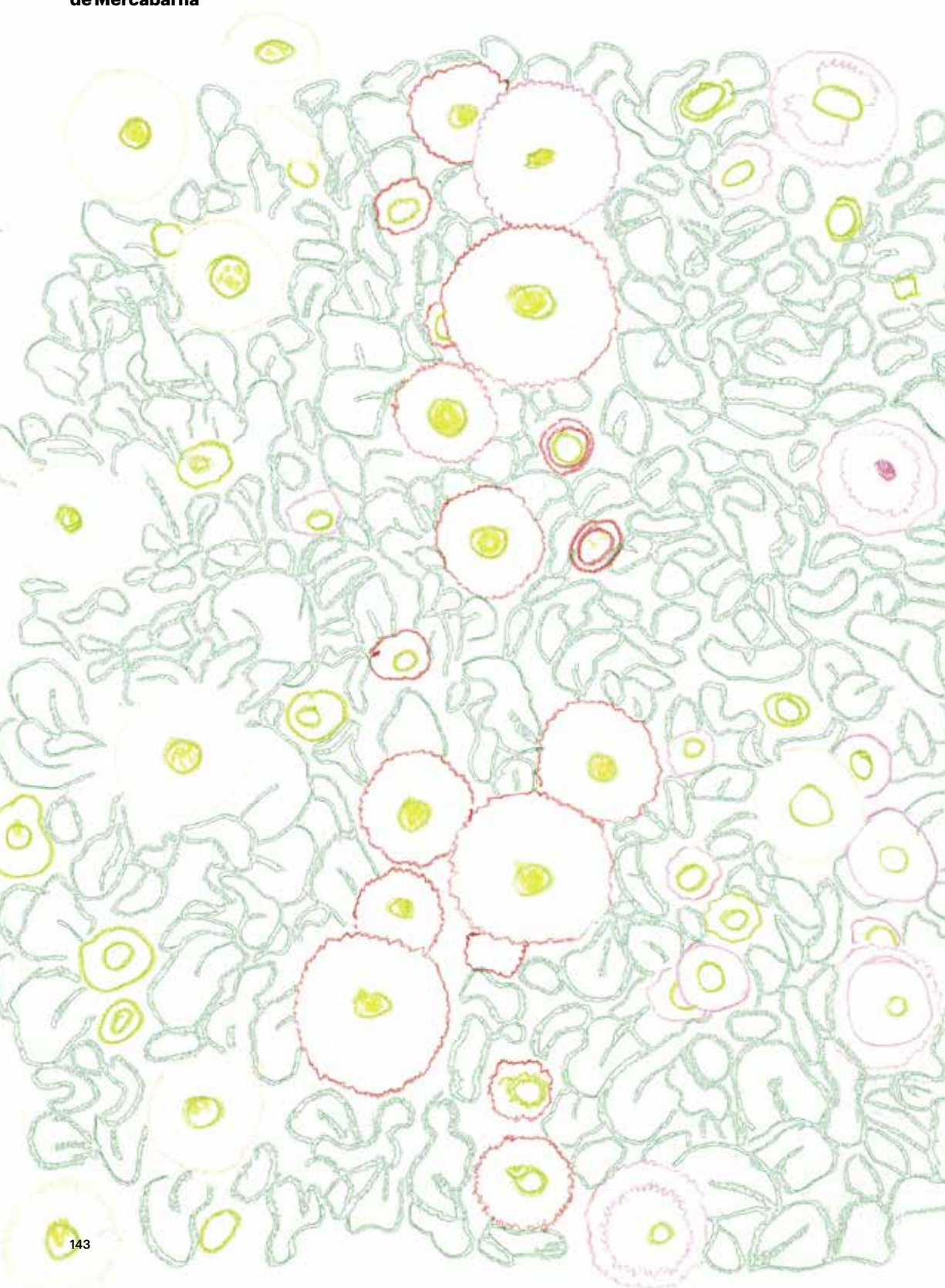
Un gruix important de visites són de tipus comercial. Atès que Mercabarna s'ha erigit en un centre internacional de distribució d'aliments frescos, delegacions de tot el món visiten el polígon per trobar oportunitats i iniciar relacions comercials amb les empreses de la Unitat Alimentària. A més de les missions comercials organitzades per Mercabarna, algunes de les quals de la mà dels gremis majoristes, i dels vincles que estableixen empreses d'arreu de forma directa amb empreses del recinte, des de Mercabarna, SA, es van atendre 119 professionals vinguts des de Bèlgica, Polònia,

Rússia, Guatemala, el Perú, Gàmbia i la Xina, a més d'altres delegacions provinents de diversos punts de la geografia espanyola.

Cal mencionar de forma especial la visita que van realitzar a les instal·lacions de Mercabarna 140 directius i responsables de mercats majoristes d'Europa, Àsia i Amèrica el 18 d'abril, en el marc del Congrés de la Unió Mundial de Mercats Majoristes organitzat per Mercabarna, SA.

En la línia del contingut del Congrés (en trobareu més informació a la pàgina 83), Mercabarna, SA, va presentar els principals projectes que lidera en matèria de responsabilitat social corporativa. La visita es va centrar a conèixer el funcionament del Mercat Central de Fruïtes i Hortalisses, el Mercat Central del Peix, la nova Aula del Fresc de formació i el sistema de gestió de residus.

PRESENCIA MEDIÀTICA DE MERCABARNA

La cobertura mediàtica de Mercabarna durant el 2018 indica un comportament desigual pel que fa al volum d'informacions generades i al seu impacte. Tot i que Mercabarna va generar un 5,5% menys de notícies que en l'exercici anterior, l'audiència va ser un 45,6% superior. Aquesta disparitat es deu a la major presència de la Unitat Alimentària en espais televisius, especialment en reportatges, que tenen una audiència mitjana superior als altres canals.

Presència per tipus de mitjà

Pel que fa als temes que van tenir més repercussió mediàtica, destaquen les rodes de premsa sobre la comercialització de productes a Mercabarna. En aquest grup, hi ha la presentació del balanç comercial i econòmic de 2017 de l'empresa, la previsió de vendes de roses i les tendències de consum per a la campanya de Nadal. D'altra banda, els mitjans també es van fer ressò de dos dels esdeveniments centrals de l'actualitat de Mercabarna, com la celebració de la conferència de la Unió Mundial de Mercats en el marc de la fira Alimentària i la col·locació de la primera pedra del futur mercat bio.

Mitjans en línia

2018 75,3%

Televisió

2018 7,3%

Premsa escrita

2018 12,3%

Ràdio

2018 5,1%

Xarxes socials

La dinamització dels perfils socials va ser una de les estratègies de Mercabarna per apropar la seva tasca a la ciutadania. En aquest sentit, durant el 2018 es va impulsar la presència a les xarxes socials, on destaca l'activació d'un compte a Twitter i la intensificació de les publicacions en els diversos canals. Com a resultat, es va aconseguir un increment generalitzat dels seguidors i de la visibilitat en línia de Mercabarna.

Seguidors de les xarxes socials de Mercabarna i diferència percentual respecte al 2017

Un dels efectes de la publicació de les visites virtuals (vegeu la pàgina 107) va ser l'increment exponencial de visualitzacions del perfil de Mercabarna a Google My Business. A més, ha comportat un augment important de les ressenyes, que han atorgat una valoració mitjana de 4 estrelles sobre 5.

Facebook

@mercabarnabarcelona (genèrica): 3.557

↑ 26,5%

@cursamercabarna (esdeveniment): 1.902

↑ 18,4%

@mercademostraciones (esdeveniment a Mercabarna-flor): 1.879

↑ 39,1%

Linkedin

@Mercabarna: 3.014

↑ 16,1%

Youtube

@Mercabarna21: 249

↑ 44,8%

Twitter

@mercabarna_mb: 1.030

1. Roda de premsa de Sant Jordi. 2. Roda de premsa sobre l'Aula del Fresc. 3. Roda de premsa sobre les tendències de consum de Nadal.

Verda

Mercabarna és conscient de l'impacte sobre el medi ambient que tenen les activitats comercials que es desenvolupen al recinte. Amb l'objectiu de minimitzar aquest impacte, Mercabarna posa a l'abast de les empreses serveis com la gestió de residus i embalatges i promou l'eficiència energètica. En aquest sentit, es fa un seguiment dels indicadors que permeten avaluar els resultats i, si escau, establir accions correctives per ajustar possibles desviacions.

POLÍTICA AMBIENTAL

La política corporativa de Mercabarna preveu un seguit de compromisos en matèria ambiental:

- Combatre el malbaratament alimentari a través de la recuperació del valor dels aliments i de la concepció de les restes alimentàries com un recurs.
- Promoure l'ampliació de la vida útil dels envasos i embalatges per mitjà de la seva reutilització i fomentar-ne el reciclatge.
- Promoure la sostenibilitat a través d'una gestió eficient dels recursos naturals, les matèries primeres i l'energia.

Mercabarna fa una tasca de difusió i conscienciació en relació amb aquesta política per tal que les empreses del recinte compleixin amb la normativa mediambiental que els és aplicable en l'exercici de la seva activitat.

A més, aquest 2018 s'ha publicat un protocol d'emergències ambientals, inclòs dins de la Normativa tècnica i de funcionament de les empreses ubicades a la ZAC de Mercabarna, que està disponible al Portal de la Transparència. En aquest document es preveu l'establiment de mesures i accions per prevenir i minimitzar els efectes perjudicials en el medi ambient i informar aquells tercers que ocupin o explotin un espai a Mercabarna dels seus deures en matèria mediambiental.

Així mateix, Mercabarna també garanteix la prevenció, en el desenvolupament de la seva activitat empresarial, de les conductes que el Codi penal tipifica com a delictives, que en l'àmbit mediambiental són:

- Emissions, vessaments, radiacions a l'atmosfera, el sòl, el subsòl o les aigües, sempre que s'hagin produït com a conseqüència de conductes contràries a la normativa mediambiental d'aplicació.
- Adulteració amb substàncies greument nocives de les aigües potables o les substàncies alimentàries destinades al consum públic.
- Ús o producció de substàncies destructores de l'ozó.

GESTIÓ DE RESIDUS I EMBALATGES

El compromís de Mercabarna amb la gestió responsable de residus i embalatges es concreta des del punt de vista dels residus comercials i industrials. A totes les instal·lacions del recinte hi ha l'equipament necessari per facilitar que empreses, treballadors i usuaris puguin realitzar una correcta separació de les deixalles generades.

Acords per a la gestió dels residus comercials:

- Acord cívic per una Mercabarna més neta i sostenible (2002), signat entre Mercabarna i totes les entitats operadores de la Unitat Alimentària.
- Acord de cooperació entre Mercabarna i l'Ajuntament de Barcelona per a la millora en la gestió dels residus comercials generats pels usuaris de la Unitat Alimentària (2005).
- Conveni per portar a terme la creació de la xarxa de fred (2014), signat per l'Ajuntament de Barcelona, Mercabarna i l'empresa Ecoenergies Barcelona.
- Compromís de Mercabarna per a la reducció del malbaratament d'aliments (2016), signat entre Mercabarna i totes les entitats operadores de la Unitat Alimentària.

Mercabarna també disposa de la Guia de bones pràctiques ambientals i reciclatge a l'oficina i de la Guia de compra verda per sensibilitzar els treballadors sobre la minimització i gestió de residus.

Residus i reciclatge

Durant el 2018, Mercabarna va continuar treballant per optimitzar el sistema propi de recollida i separació de residus, eix central de la seva política mediambiental. N'és una mostra l'augment del reciclatge, que aquest exercici va arribar al 76,44% i marca un rècord històric des de la posada en marxa del Punt Verd el 2002.

Els residus generats per l'activitat comercial de les empreses ubicades al recinte consisteixen bàsicament en embalatges i residus orgànics. Per aquest motiu, es fomenta el reciclatge dins de la planta de transferència (Punt Verd) i es propicia la reutilització dels palets de fusta destinant un espai dins de la Unitat Alimentària per tal que una empresa externa els gestioni.

En total, el 2018 es van generar 34.177 tones entre residus comercials i industrials a la Unitat Alimentària, que suposen un increment del 7,05% en relació amb l'exercici anterior.

Residus comercials a la Unitat Alimentària

Durant l'exercici 2018 es van recollir 26.972,72 tones, de les quals el 89,2% corresponien a l'activitat dels majoristes del recinte i la resta, als detallistes que van utilitzar el Punt Verd per dipositar-hi les seves deixalles.

Les empreses majoristes ubicades al Mercat Central de Fruites i Hortalisses tenen a la seva disposició diversos contenidors per dipositar, de forma selectiva, els residus comercials. Per a quantitats superiors a mig palet o 400kg, han de portar els residus al Punt Verd de Mercabarna. Els residus que generen els operadors del Mercat Central del Peix i de Mercabarna-flor es gestionen als contenidors específics que hi ha als seus recintes.

La gestió dels residus comercials de les empreses de la Zona d'Activitats Complementàries es pot fer a través d'un gestor privat o bé poden utilitzar les instal·lacions del Punt Verd de Mercabarna. Finalment, les empreses de serveis complementaris (bars, restaurants, bancs...) poden utilitzar els contenidors de recollida urbana del carrer. Els detallistes o les empreses que s'abasteixen a Mercabarna poden utilitzar el Punt Verd de Mercabarna per dipositar els residus comercials que hagin generat amb la seva activitat.

El servei de gestió de residus sòlids urbans (SGA) dels usuaris de les instal·lacions incloses en el recinte de Mercabarna disposa de certificat ISO 14001 des del 2003. Aquest servei s'audita anualment de manera interna i externa i es fa un seguiment exhaustiu dels residus comercials, tant per fracció com per centre d'origen, integrat en un sistema de millora continuada. Això permet que el percentatge de valorització, històricament, sempre hagi superat el 70% anual. Cada any es presenta la Declaració de residus per a gestors (DARIG) per als residus que hagin portat directament al Punt Verd els seus usuaris.

Residus comercials recollits a la Unitat Alimentària* (2018)

Matèria orgànica vegetal	43,24%
Indiscriminat	23,56%
Fusta	12,38%
Cartró	10,38%
Matèria orgànica peix	4,82%
Matèria orgànica vegetal recuperada	4,15%
Plàstic	1,32%
Vidre	0,06%

* Percentatges respecte al total de residus comercials.

Residus industrials a la Unitat Alimentària

Pel que fa als residus industrials, se'n van generar 7.204,55 tones, que majoritàriament procedien de l'Escorxador, xifra que suposa una disminució de 559,15 tones en relació amb l'exercici anterior. La totalitat d'aquest tipus de residus es va transportar als diferents gestors autoritzats per fer-ne el tractament idoni.

D'altra banda, la depuració de les aigües d'aquesta activitat també origina com a residu els fangs de la depuradora. Anualment, es presenta a l'Agència de Residus de Catalunya (ARC) la Declaració de residus industrials, on s'identifiquen els volums generats i les diferents fraccions.

Residus industrials recollits a la Unitat Alimentària* (2018)

Fangs EDAR	36,38%
Sang	22,58%
Materials específics de risc	18,82%
Matèria femària	18,64%
Teixits animals	3,58%

* Percentatges respecte al total de residus industrials.

Residus comercials a Mercabarna, SA

Com a empresa de serveis, Mercabarna, SA, genera residus assimilables a urbans que se separen en les fraccions de matèria orgànica, paper i cartró, envasos lleugers i fracció resta. A partir del 2018 s'ha començat a comptabilitzar el volum de residus d'aquest tipus que es generen als centres de treball que formen part de l'empresa.

A banda d'aquests residus, se'n generen d'altres que no són assimilables a urbans i que estan formats per fluorescents, equips electrònics (RAEE) i tòners.

Valorització dels residus comercials generats a la Unitat Alimentària (en tones)

Residu	Codi CER	Tipus de valorització	2017	2018
Fracció resta municipal	200301	Triatge i reciclatge o disposició	5.960,65	6.354,17
Matèria orgànica peix (SANDACH)	-	Farines	1.053,87	1.301,15
Fusta	150103	Aglomerat + recuperació palets	2.956,04	3.338,00
Cartró	200101	Pasta de paper	2.594,41	2.800,02
Vidre	200102	Trituració i reciclatge	25,38	16,25
Plàstic	200139	Reutilització i/o reciclatge	347,01	357,38
Envasos lleugers	150106	Triatge i reciclatge	1,21	1,71
Matèria orgànica vegetal	200108	Compostatge i/o biogàs	9.915,12	11.662,10
Matèria orgànica vegetal recuperada	-	Consum humà	1.295,56	1.118,93
Poda	200201	Compostatge	10,84	20,70
Textil	200110	Reutilització i/o reciclatge	1,32	2,31
TOTAL			24.161,41	26.972,72
% reciclatge			75,33%	76,44%

Valorització dels residus industrials generats a la Unitat Alimentària (en tones)

Residu	Codi CER	Tipus de valorització	2017	2018
Matèria femària	020106	Compostatge	1.191,74	1.343,17
Fangs EDAR	020204	Compostatge	2.650,49	2.620,73
Oli hidràulic usat	130205	Regeneració	2,02	1,22
Sang (SANDACH)	020102	Compostatge	1.660,32	1.626,77
Teixits animals (SANDACH)	020202	Farines	293,17	257,93
Líquids pastosos de neteja	161001	Tractament fisicoquímic	1,13	0,30
MER	180202	Valorització energètica	1.948,00	1.355,95
TOTAL			7.746,87	7.204,85

Valorització dels residus generats a Mercabarna, SA (en tones)

Residu	Codi CER	Tipus de valorització	2017	2018
Fracció resta	200301	Triatge i dipòsit controlat	-	3,33
Paper i cartró	200101	Reciclatge	-	6,07
Envasos lleugers	150106	Reciclatge	-	0,53
Palets fusta	150103	Reciclatge	-	0,43
Matèria orgànica	200108	Compostatge	-	0,04
Fluorescents	200121	Reciclatge	0,18	0,15
RAEE (equips electrònics)	200136	Recuperació components	1,25	0,22
Tònners	80318	Reutilització i/o reciclatge	0,09	0,09
TOTAL			1,52	10,63
% reciclatge			-	68,71%

**OPTIMITZACIÓ
DEL CONSUM D'AIGUA**

L'aigua és un recurs natural que es caracteritza per ser un bé públic, econòmic i comú. Des de Mercabarna s'adopten les mesures necessàries per utilitzar-la de manera sostenible a les instal·lacions i per conscienciar les empreses i els usuaris.

En aquest punt, es diferencia l'origen del consum d'aigua:

1. Consum d'aigua de xarxa per a usos domèstics en les seves instal·lacions (oficines, vestidors, etc.). Es porta un control del consum d'aigua per cada centre de treball.

En relació amb el consum d'aigua de xarxa, s'observa una pujada del 6,7% respecte a l'exercici anterior.

Aigua	Real acumulat total	
	2017 (m ³)	2018 (m ³)
Escorxador	162.473	176.798
Mercat Central de Fruites i Hortalisses	7.760	7.772
Depuradora	5.200	5.335
Mercat Central del Peix	4.617	4.426
Punt Verd	4.386	4.842
Altres (Centre Directiu i regs de zones verdes)	3.926	2.760
Mercabarna-flor	3.920	3.267
Pavellons	1.609	1.671
Locals	101	84
Aula de Formació	48	150
TOTAL AIGUA	194.040	207.105

2. L'ús de l'aigua a l'Escorxador és molt important, tant pel mateix procés industrial, on es fa servir aigua de xarxa, com per la neteja dels corrals i l'estabulació, on s'utilitza aigua de subsol.

Per optimitzar el consum d'aigua, es fa servir un sistema de desinfecció dels ganivets amb aigua hipercolorada a 250ppm i la instal·lació de fred implementat, que fa que el consum energètic i d'aigua de les torres de refrigeració sigui molt reduït durant els caps de setmana i a la tarda.

Pel que fa a l'abocament final d'aigües, es compta amb una depuradora d'aigües residuals (EDAR) per tal de disminuir la càrrega contaminant de l'aigua abocada al col·lector públic. El control de l'abocament final ve determinat per les analítiques periòdiques realitzades per un laboratori, l'elaboració, cada quatre anys, de la DUCA (Declaració d'usos contaminants de l'aigua) i la renovació periòdica (cada cinc anys) de l'autorització d'abocament. A més, anualment es presenta la declaració d'emissions PRTR, que inclou les emissions a l'aigua.

A continuació, a més de detallar les quantitats d'aigua consumides de la taula anterior, que fa referència a l'aigua de xarxa, també s'indica l'aigua tractada a la depuradora.

3. Finalment, cal remarcar que l'ús de l'aigua dels operadors dins de la Unitat Alimentària és un aspecte privat de la gestió de cada empresa. En aquest sentit, la funció de Mercabarna se centra a implantar mesures per fer-ne un ús més responsable.

Pel que fa als abocaments, és l'Administració competent la que regula les diferents activitats, exigeix els controls i les mesures que s'han d'adoptar i vetlla pel compliment de la normativa vigent. No obstant això, Mercabarna, com a gestora de la Unitat Alimentària, s'ocupa de diverses activitats que tenen un impacte sobre l'ús de l'aigua. En són exemples la neteja dels usos comuns dels pavellons dels mercats centrals i la via pública, i el manteniment de la xarxa general de clavegueram i dels espais verds. En aquests casos, l'aigua utilitzada prové de la xarxa i del subsol. A més, es disposa de l'autorització d'abocament per a aquests usos en cada centre de treball.

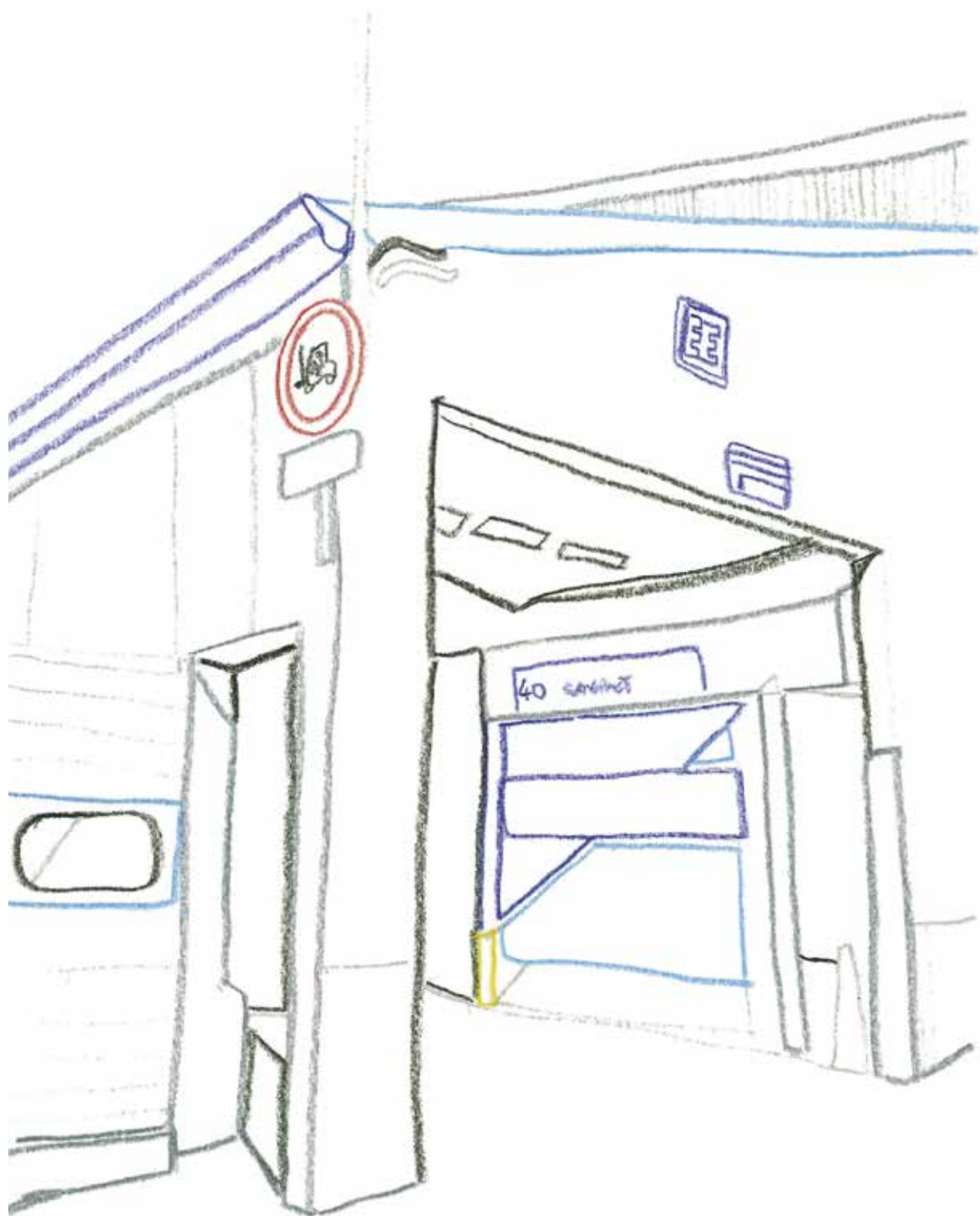
Amb la finalitat de disminuir el consum d'aigua de xarxa per a la neteja, el 2017 es va sol·licitar l'obertura d'un nou pou. El setembre de 2018 es va obtenir l'autorització de l'Agència Catalana de l'Aigua per efectuar la perforació i està previst que les obres es realitzin durant el 2019.

Consum d'aigua a l'Escorxador (en m³/any)

	2017	2018
Aigua de subsol	27.162	17.932
Aigua tractada EDAR de sortida que es depura	102.488	106.775

Fangs a l'Escorxador (en kg/m³)

	2017	2018
Fangs/aigua tractada	32,92	24,77

EFICIÈNCIA ENERGÈTICA

Mercabarna s'esforça a reduir els consums de recursos i promou constantment l'estudi i l'aplicació de mesures que comportin l'estalvi energètic.

Periòdicament s'analitzen els consums per poder comprovar si hi hagut desviacions i poder-ne determinar l'origen i les causes. Pel que fa referència a les noves obres o reformes, Mercabarna promou l'eficiència energètica, com per exemple la instal·lació de màquines amb un coeficient d'eficiència energètica en mode calefacció (COP) alt i gas ecològic o la instal·lació d'enllumenat tipus led. La finalitat última és la de fer front al canvi climàtic i aconseguir un subministrament d'energia segur, sostenible i competitiu.

Les principals fonts d'energia que es consumeixen són l'electricitat, el gas natural i el gas líquid del petroli (només a Mercabarna-flor). A més, Mercabarna-flor compta amb plaques fotovoltaïques generadores d'energia solar.

Pel que fa a l'electricitat, durant el 2018 s'ha produït un descens del consum als Mercats Centrals de Fruïtes i del Peix, mentre que a l'Escorxador, els pavellons, l'Aula de Formació i la depuradora el consum ha augmentat a causa dels treballs de millora i manteniment de les diverses instal·lacions.

Electricitat	2017, kW	2018, kW
Mercat Central del Peix	298.459	288.272
Mercat Central de Fruïtes i Hortalisses	894.515	610.206
Escorxador	6.820.526	6.888.611
Pavellons	242.100	280.080
Parcel·les	772.747	752.161
Locals	157.249	178.391
Altres	377.579	339.075
Punt Verd	201.887	210.073
Aula de Formació	40.240	53.640
Depuradora	599.473	675.043
Mercabarna-flor	1.083.040	1.091.014
Total electricitat	11.487.815	11.366.566

El consum de gas a la Unitat Alimentària s'ha incrementat un 3,7% en comparació amb les dades de 2017.

Gas	2017, kWh/kg	2018, kWh/kg
Escorxador (kWh de gas natural)	5.900.838	6.115.790
Mercat Central del Peix (kWh de gas natural)	73.589	81.813
Mercabarna-flor (kg de gas líquid del petroli)	12.200	12.813
Total gas	5.991.578	6.210.416

La variació entre el 2017 i el 2018 se situa en un descens d'un 1%. El rendiment de les plaques fotovoltaïques ve donat per la quantitat d'hores de sol que hi ha durant l'any.

Plaques fotovoltaïques	2017	2018
	kWh	kWh
	128.570	127.318

MITIGACIÓ DEL CANVI CLIMÀTIC

Els compromisos adoptats per Mercabarna respecte a la seva política ambiental s'inspiren en dos principis bàsics: d'una banda, millorar contínuament les activitats pròpies amb la finalitat de protegir el medi ambient i, de l'altra, facilitar al conjunt d'empreses de la Unitat Alimentària l'aplicació de polítiques empresarials cada vegada més sostenibles. Un d'aquests compromisos es basa en l'adopció de totes les mesures necessàries per prevenir la contaminació i reduir al mínim les emissions de gas amb efecte d'hivernacle.

En aquest sentit, es destinen esforços a reduir de forma gradual la intensitat de les emissions fent servir tecnologies cada cop més eficients. En són bons exemples les accions en matèria d'eficiència energètica de les instal·lacions, l'augment de la flota de vehicles elèctrics, la instal·lació de punts de càrrega per a aquests vehicles i la producció d'energia solar a través de les plaques fotovoltaïques establertes a Mercabarna-flor, entre d'altres.

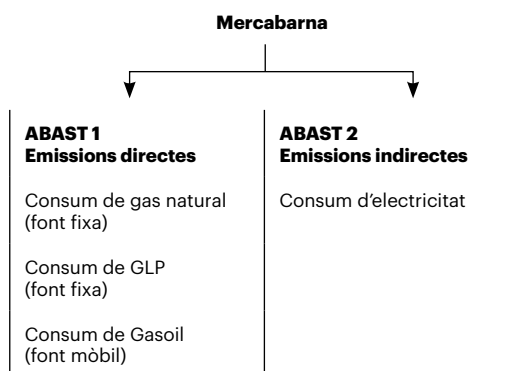
La memòria 2018 d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH) de Mercabarna està realitzada en el marc de referència de la ISO 14064:1-2012, basada en *The Greenhouse Gas Protocol. A Corporate Accounting and Reporting Standard*, desenvolupat pel World Business Council for Sustainable Development.

Per al càlcul de la petjada de carboni de Mercabarna s'ha considerat el criteri del control operacional. Les instal·lacions incloses en el present inventari i llistades a continuació es troben a la Zona Franca de Barcelona, excepte Mercabarna-flor, que està situada a Sant Boi de Llobregat.

Nom	Activitat
Mercat Central del Peix	Lloguer d'espais per a la comercialització de majoristes del Mercat Central del Peix
Mercat Central de Fruites i Hortalisses	Lloguer d'espais per a la comercialització de majoristes del Mercat Central de Fruites i Hortalisses
Escorxador	Matança de bestiar i manipulació i comercialització del producte carni
Pavellons	Lloguer d'espais per a la comercialització de productes alimentaris
Parcel·les	Lloguer d'espais per a la comercialització de productes alimentaris
Locals	Lloguer d'espais de diferent àmbit
Altres	Altres mercats
Punt Verd	Recollida i gestió de residus de la Unitat Alimentària
Aula de Formació	Espai de formació a personal propi i a tercers
Depuradora	Depuració d'aigües residuals
Mercabarna-flor	Lloguer d'espais per a la comercialització de majoristes de Mercabarna-flor

A continuació s'exposen les emissions generades durant l'any 2018, incloses en els següents abasts:

- **Abast 1:** emissions directes de GEH associades al consum de carburants de Mercabarna.
- **Abast 2:** emissions indirectes de GEH associades al consum d'electricitat de les mateixes instal·lacions/oficines o serveis.

CRITERIS DE SOSTENIBILITAT EN LA CADENA DE PROVEÏDORS

La petjada de carboni de Mercabarna de l'any 2018 és de 5.170t CO₂e, resultat que representa un increment del 9% respecte a la petjada de carboni corporativa de l'any 2015 i una disminució del 0,5% respecte a la de l'any 2017. Aquest increment és causa de l'increment de la mateixa activitat, tot i que s'està treballant per millorar l'eficiència energètica dels centres.

De les onze instal·lacions incloses en els límits organitzacionals, l'Escorxador representa més de dues terceres parts del total d'emissions de GEH, en concret el 68%. Aquest fet es deu a la mateixa activitat desenvolupada en aquesta instal·lació, que és especialment intensiva en emissions. A més, aquesta instal·lació consumeix electricitat i gas natural.

Pel que fa a les quatre fonts energètiques incloses en els límits operacionals, el 77% de les emissions de GEH provenen del consum d'electricitat i el 22% del gas natural. Les emissions derivades del consum de GLP i de gasoil de la flota de vehicles de rënting representen menys de l'1% en cada cas.

Finalment, destaca la importància de les emissions de GEH de l'Escorxador, que, a part de tractar-se de la instal·lació que representa les dues terceres parts de les emissions totals de Mercabarna, és la que presenta un increment més rellevant en valors absoluts entre els anys 2015 i 2018. Per aquests motius, en aquesta instal·lació és on s'han d'invertir més esforços en mesures d'eficiència energètica dins del procés productiu.

El compromís amb la sostenibilitat de Mercabarna també es reflecteix en la contractació de proveïdors que compleixen amb criteris ambientals, assumeixen com a propis els valors de Mercabarna i garanteixen el compliment de la normativa i els requisits interns.

En virtut de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, des del 8 de març de 2018 Mercabarna preveu l'aplicació de mesures de contractació pública sostenible, que poden ser criteris d'adjudicació per a la valoració de les ofertes o bé condicions especials d'execució del contracte. Aquestes mesures s'implementarien en els procediments de licitació a partir de 15.000 euros en serveis i subministraments i de 40.000 euros en obres i tindrien un límit temporal d'un any.

Durant el 2018, els departaments de Medi Ambient i Neteja i de Desenvolupament d'Infraestructures han puntuat favorablement els proveïdors que compleixen amb els criteris ambientals exigits.

Emissions de GEH (T CO₂)	2017	2018	Evolució 2017-2018
Abast 1	1.176	1.076	1%
Abast 2	4.021	1.076	-1%
Total	5.197	5.170	-0,5

Licitació	Criteris de valoració ambientals
Campanya sobre educació ambiental	Sostenibilitat. Es van puntuar propostes que continguessin aspectes com ara: <ul style="list-style-type: none"> • Material divulgatiu reutilitzable. • Certificacions ambientals dels candidats. • Minimització dels residus en el desplegament de la campanya. • Càlcul de la petjada de carboni de les empreses candidates. • Polítiques de responsabilitat social corporativa. • Mobilitat sostenible.
Manteniment del clavegueram	Introducció de mètodes més sostenibles en la maquinària.
Transport i gestió de fangs i fems	Introducció de mètodes més sostenibles en la maquinària. Proximitat amb la planta de gestió de residus.
Transport i gestió de fusta	Introducció de mètodes més sostenibles en la maquinària. Proximitat amb la planta de gestió de residus.
Manteniment normatiu, preventiu i correctiu de les instal·lacions de Mercabarna i Mercabarna-flor	Memòria de gestió ambiental que també contingui propostes de millora en relació amb l'estalvi energètic.
Subministrament, substitució i motorització de 33 portes amb control d'accés del Mercat Central de Fruites i Hortalisses	Control dels residus i aplicació de criteris sostenibles en la gestió del servei.
Obres al paviment interior del Mercat Central de Fruites i Hortalisses, arranjament de l'estructura de formigó de l'Escorxador i realització d'obres menors als edificis de Mercabarna	Tractament detallat dels residus generats en la prestació del servei (procediments de retirada, transport, identificació de l'abocador, entre d'altres).
Rehabilitació estructural i substitució de la coberta de la depuradora EDAR	Proposta de sensibilitat mediambiental específica.
Modificació de la instal·lació de l'enllumenat viari del recinte	Proposta de sensibilitat mediambiental específica.
Projecte executiu de millores funcionals, modernització i transformació de l'actual Punt Verd en el nou Centre d'Aprofitament Alimentari	Sistema de gestió mediambiental aplicable a l'obra concreta, amb propostes específiques. Proposta d'implementació de millores en els procediments constructius i gestió de residus amb finalitats mediambientals, a fi de complir l'objectiu que estableix l'article 88 de la Llei 2/2011, de 4 de març, d'economia sostenible.
Obres relatives al paviment del Mercat Central del Peix	Aportació de la petjada de CO ² dels productes utilitzats i certificat justificatiu que el percentatge mínim del material reciclat és d'un 25%.
Reforma de la instal·lació elèctrica de la zona de cooperatives i pagesos del pavelló G del Mercat Central de Fruites i Hortalisses	Presentació del sistema de gestió mediambiental aplicable a l'obra concreta. Proposta per implementar millores en els procediments constructius i gestió de residus amb finalitats mediambientals, a fi complir l'objectiu que estableix l'article 88 de la Llei 2/2011, de 4 de març, d'economia sostenible.

Licitació	Criteris de valoració ambientals
Construcció del Biomarket	Presentació del sistema de gestió mediambiental aplicable a l'obra concreta, amb propostes específiques i que representi una millora tècnica ambiental significativa. Proposta per implementar millores en els procediments constructius i gestió de residus amb finalitats mediambientals, a fi de complir l'objectiu que estableix l'article 88 de la Llei 2/2011, de 4 de març, d'economia sostenible.
Reurbanització dels carrers Longitudinal 5 i Longitudinal 7	Presentació del sistema de gestió mediambiental aplicable a l'obra concreta. Proposta per implementar millores en els procediments constructius i gestió de residus amb finalitats mediambientals, a fi de complir l'objectiu que estableix l'article 88 de la Llei 2/2011, de 4 de març, d'economia sostenible.
Serveis de renovació i millores puntuals de les instal·lacions mecàniques específiques de les línies de matança de l'Escorxador	Tractament detallat dels residus generats en la prestació del servei (procediments de retirada, transport, identificació de les plantes de gestió, entre d'altres).
Servei de millores puntuals de les instal·lacions generals dels edificis de Mercabarna	Tractament detallat dels residus generats en la prestació del servei (procediments de retirada, transport, identificació de les plantes de gestió, entre d'altres).

Gestió econòmica responsable

Mercabarna genera valor compartit amb els seus grups d'interès amb la finalitat de contribuir al desenvolupament sostenible i d'establir solucions per als problemes socials i mediambientals. En aquest sentit, compleix els compromisos a través de la seva activitat i, al mateix temps, desenvolupa econòmicament el seu entorn.

Per garantir que s'assoleixen aquests objectius, Mercabarna realitza una gestió responsable dels recursos econòmics, fet que té un impacte positiu en la societat. En definitiva, es tracta de garantir un escenari econòmic favorable per a la mateixa activitat, alhora que s'incorporen les premisses de sostenibilitat per consolidar un model de negoci exitós i ètic.

ESTATS FINANCERS

Mercabarna ha aconseguit el 2018 una xifra rècord de beneficis abans d'impostos de 10.419.628 euros, que representa un increment del 49,39% respecte al 2017.

El resultat net final de la societat el 2018 ha estat de 8.835.916 euros; la xifra total d'ingressos s'ha situat en els 40.790.788 euros, un 17,7% superior al passat exercici, i les despeses totals han estat de 31.954.872 euros, un 14% més que l'any passat. En aquest darrer punt, les amortitzacions de les obres de modernització del Mercat Central de Fruïtes i Hortalisses i del Mercat Central del Peix són la principal causa d'augment de despeses del 2018.

D'altra banda, la venda de l'antiga nau de l'autoservei majorista Makro, per valor de 4,7 milions d'euros, ha fet incrementar els beneficis de l'exercici.

Inversions per al 2019

Per a l'exercici 2019 es preveuen inversions valorades en 17 milions d'euros, on s'inclouen els principals projectes estratègics de Mercabarna. Destaquen la urbanització de la parcel·la que envoltarà el futur Biomarket, la construcció del mateix mercat bio i la renovació de l'enllumenat públic de tot el recinte. A més de les actuacions esmentades, continuaran les obres de modernització dels mercats centrals i de l'Escorxador.

Paral·lelament es realitzaran accions previstes en el Pla estratègic contra el malbaratament alimentari, en el projecte de digitalització de Mercabarna i en el desplegament de la tecnologia 5G. Així mateix, es posarà en marxa una campanya de posicionament de marca orientada a la ciutadania.

Beneficis abans d'impostos

10.419.628 €

Comparativa 2017

↑49,39%

Estats financers auditats, amb resultat favorable, per la firma Faura-Casas Auditors Consultors, SL.

Compte de pèrdues i guanys

	2018	2017
Import net de la xifra de negocis	28.482.294,81	28.180.489,30
Prestació de serveis	28.482.294,81	28.180.489,30
Aprovisionaments	-2.664.457,24	-2.585.802,01
Consum de matèries primeres i altres consumibles	-256.693,04	-261.873,80
Treballs realitzats per altres empreses	-2.407.764,20	-2.323.928,21
Altres ingressos d'explotació	7.506.605,56	6.100.069,40
Ingressos accessoris i altres de gestió corrent	7.246.188,76	5.905.415,31
Subvencions d'explotació incorporades al resultat de l'exercici	260.416,80	194.654,09
Despeses de personal	-7.983.680,01	-7.104.183,43
Sous, salaris i similars	-5.578.376,24	-5.067.081,24
Càrregues socials	-2.405.303,77	-2.037.102,19
Altres despeses d'explotació	-13.483.333,17	-13.280.564,95
Serveis exteriors	-11.218.130,40	-10.983.400,41
Tributs	-2.105.600,19	-2.617.039,98
Pèrdues per deteriorament operacions comercials	-159.602,58	319.875,44
Dotació amortitzacions	-5.888.230,86	-4.442.653,96
Excés de provisions	0,00	90.839,99
Imputació de subvencions d'immobilitzat no financer i altres	1.651.671,70	84.982,13
Deteriorament i resultat d'alienacions de l'immobilitzat	3.038.117,37	-188.629,83
Resultat d'explotació	10.658.988,16	6.854.546,64
Ingressos financers	112.098,53	287.222,13
De tercers	112.098,53	287.222,13
Despeses financeres	-350.006,22	-158.629,40
Per deutes amb tercers	-350.006,22	-158.629,40
Diferències de canvi	-1.451,99	-8.415,68
Total resultat financer	-239.359,68	120.177,05
Resultat abans d'impostos	10.419.628,48	6.974.723,69
Impost sobre beneficis	-1.583.712,48	-330.255,98
Resultat de l'exercici procedent d'operacions continuades	8.835.916,00	6.644.467,71

Actiu

Actiu no corrent	98.363.190,96	97.958.000,48
Immobilitzat intangible	255.094,91	254.728,90
Aplicacions informàtiques	200.241,25	198.294,60
Altres immobilitzats intangibles	54.853,66	56.434,30
Immobilitzat material	88.904.157,17	85.888.116,11
Terrenys i construccions	73.826.411,52	73.259.091,78
Instal·lacions tècniques i altres immobilitzats	8.970.984,02	7.608.136,22
Immobilitzat en curs i avançaments	6.106.761,63	5.020.888,11
Inversions en empreses del Grup i associades a llarg termini		
Instruments de patrimoni	90.151,82	90.151,82
Inversions financeres a llarg termini	8.573.944,97	11.065.900,83
Crèdits a tercers	2.059.399,03	2.482.498,76
Altres actius financers	6.514.545,94	8.583.402,07
Actius per impost diferit	539.842,09	659.102,82
Actiu corrent	41.951.620,44	32.192.357,23
Deutors comercials i altres comptes pendents de cobrament	4.742.892,90	4.096.819,05
Clients per vendes i prestació de serveis	4.024.714,85	3.353.955,20
Empreses clients del Grup i associades	1.100,02	19.752,50
Deutors varis	10.768,92	88.198,21
Personal	38.381,52	33.495,60
Actius per impost corrent	667.927,59	601.417,54
Inversions financeres a curt termini	34.192.926,37	24.327.812,81
Crèdits a empreses	202.479,84	295.991,94
Altres actius financers	33.990.446,53	24.031.820,87
Periodificacions a curt termini	56.048,97	55.732,02
Efectiu i altres actius líquids	2.959.752,20	3.711.993,35
Total actiu	140.314.811,40	130.150.357,71

Patrimoni net i passiu

Patrimoni net	104.600.220,30	98.408.826,12
Fons propis	104.075.300,67	96.453.848,81
Capital escriturat	14.287.813,40	14.287.813,40
Reserves	81.052.868,98	75.622.865,41
Legals i estatutàries	2.857.620,23	2.857.620,23
Altres reserves	78.195.248,75	72.765.245,18
Accions i participacions en patrimoni pròpies	-101.297,71	-101.297,71
Resultat exercici	8.835.916,00	6.644.467,71
Subvencions, donacions i llegats	524.919,63	1.954.977,31

Passiu no corrent	21.810.882,28	20.179.873,41
Provisions a llarg termini	1.142.690,09	563.204,14
Altres provisions	1.142.690,09	563.204,14
Passius per impostos diferits	93.409,86	315.023,88
Periodificacions a llarg termini	20.574.782,33	19.301.645,39

Passiu corrent	13.903.708,82	11.561.658,18
Deutes a curt termini	3.353.734,68	3.451.899,80
Altres passius financers	3.353.734,68	3.451.899,80
Creditors comercials i altres comptes pendents de pagament	3.966.020,79	4.628.452,85
Proveïdors empreses del Grup i associades	32.075,90	30.032,20
Creditors diversos	2.520.407,07	2.532.252,92
Personal, remuneracions pendents de pagament	661.265,00	555.763,31
Altres deutes amb administracions públiques	790.637,53	1.391.948,07
Bestretes de clients	-38.364,71	118.456,35
Periodificacions a curt termini	6.583.953,35	3.481.305,53

Total passiu	140.314.811,40	130.150.357,71
---------------------	-----------------------	-----------------------

RESULTAT DE L'EXERCICI 2018

Resultat net de l'exercici

8.835.916,00 €

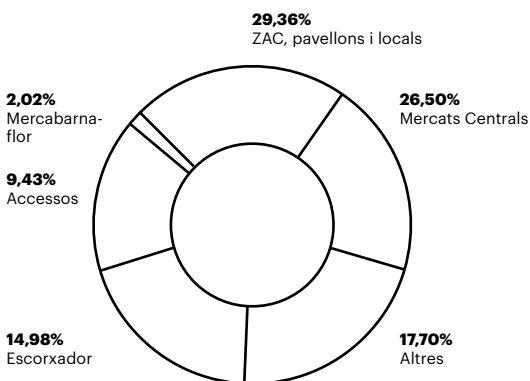
Dividends

1.214.464,14 €

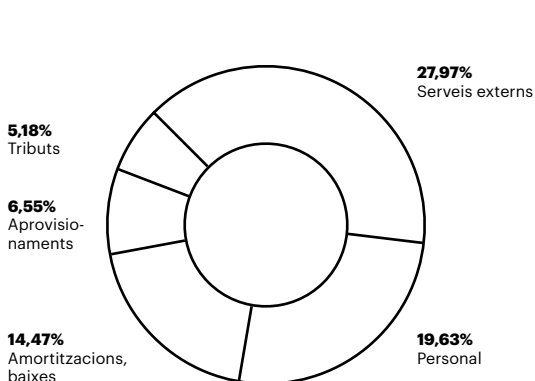
Reserva voluntària

7.621.451,86 €

Ingressos d'explotació

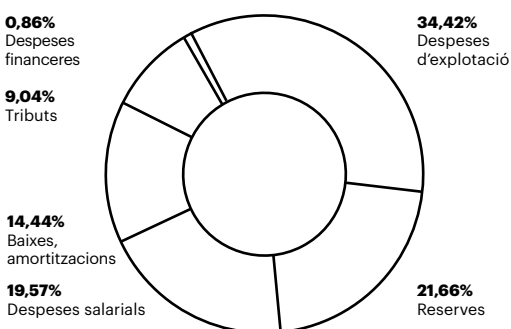

Despeses d'explotació

Generació de valor

Amb la seva activitat, Mercabarna contribueix al desenvolupament social de l'àrea metropolitana de Barcelona i genera riquesa a la zona on desenvolupa la seva activitat.

Valor econòmic directe generat:

40.790.788 €

DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE DE L'ENTORN

El compromís de Mercabarna amb l'entorn es materialitza en inversions, en el foment de programes i accions per a l'entorn social i en la relació amb els proveïdors locals. En aquest darrer punt, el 79,18% dels proveïdors han estat de la província de Barcelona i han suposat un 71,03% sobre el volum total de compres realitzades.

A més dels impactes econòmics directes que es deriven de la seva activitat, també genera altres impactes indirectes que contribueixen al desenvolupament econòmic i social. Pel que fa a les inversions en infraestructures, Mercabarna aposta per la renovació i el manteniment d'instal·lacions que comporten una millora en la sostenibilitat, com el Punt Verd o la depuradora (EDAR).

Si ens centrem en les actuacions específiques dutes a terme aquest 2018, les inversions realitzades han tingut diferents repercussions:

Instal·lació	Inversió	Impacte
Treballs derivats de l'acord de modernització del Mercat Central de Fruites i Hortalisses	6.242.151€	<i>Ambiental</i> <i>Social: seguretat dels usuaris</i>
Substitució de les cobertes d'amiant al Mercat Central del Peix i al de Fruites i Hortalisses	5.886.967€	<i>Ambiental</i>
Treballs derivats de l'acord de modernització del Mercat Central del Peix	606.439€	<i>Ambiental</i> <i>Social: seguretat dels usuaris</i>
Biomarket	441.169€	<i>Econòmic: competitivitat de la Unitat Alimentària</i> <i>Social: hàbits saludables</i>
Urbanització de vials	357.858€	<i>Ambiental</i>
Depuradora	262.511€	<i>Ambiental</i>
Punt Verd i Centre d'Aprofitament d'Aliments	56.075€	<i>Ambiental</i>
Cooperatives	2.295€	<i>Ambiental</i>

Proveïdors de la província de Barcelona

79,18%

A més, Mercabarna ha desplegat durant el 2018 un conjunt de programes amb impacte social, econòmic i ambiental:

Programa	Inversió	Impacte
Aula del Fresc	226.187€	<i>Social: formació i inserció laboral Econòmic: competitivitat de les empreses</i>
Campanyes educatives infantils	141.913€	<i>Social: hàbits saludables</i>
Universitat d'estiu	50.529€	<i>Social: formació</i>
Beques Mercabarna	48.905€	<i>Social: inserció laboral Econòmic: competitivitat de les empreses</i>
Col·laboracions solidàries i ciutadanes	23.785,25€	<i>Social: hàbits saludables, educació Ambiental</i>
Ajuts a la formació d'entitats socials	6.050€	<i>Social: formació i inserció laboral</i>
Sensibilització entre els infants en la lluita contra el malbaratament	4.119€	<i>Social: educació Ambiental</i>

Abast i cobertura

La Memòria de sostenibilitat 2018 de Mercabarna fa referència al període comprès entre l'1 de gener i el 31 de desembre de 2018. S'ha elaborat seguint els estàndards de la Global Reporting Initiative (GRI).

La memòria cobreix el 100% de l'activitat de Mercabarna i conté informació transparent, fiable i equilibrada sobre l'acompliment social, econòmic i ambiental de l'organització. S'hi reflecteixen tant els aspectes positius com els negatius, perquè els grups d'interès puguin obtenir una valoració raonable de l'acompliment de l'organització.

Per a qualsevol qüestió relacionada amb la memòria, podeu contactar amb el Departament de Responsabilitat Social de Mercabarna (rsc@mercabarna.cat).

Aspecte material	On es produeix l'impacte*	Implicació de Mercabarna**	Motiu de la seva materialitat
GRI 201: Acompliment econòmic	Dintre i fora de l'organització	Directa	La gestió econòmica de l'organització, que depèn també de la situació econòmica general del sector i del país, té un gran impacte en els nostres grups d'interès, especialment en els empleats, els proveïdors i les associacions gremials. Afecta el nombre de llocs de treball generats, les compres de productes i serveis, la xarxa comercial, l'estratègia empresarial, la gestió del deute i el repartiment de beneficis, entre altres aspectes.
GRI 203: Impactes econòmics indirectes	Dintre i fora de l'organització	Directa i indirecta	La nostra activitat comercial i el nostre compromís amb la comunitat local on operem tenen un important impacte econòmic en els diferents grups d'interès de la cadena de valor. Accions que no tenen un propòsit comercial, com la millora de les infraestructures, suposen una contribució i un impacte positiu en el nostre entorn.
GRI 204: Pràctiques d'adquisició	Fora de l'organització	Directa i indirecta	La gestió de la selecció de proveïdors i productes és clau per ajudar a garantir el subministrament, fomentar l'economia local i mantenir relacions estretes amb la comunitat. A més, l'origen dels productes és cada vegada més important en les decisions de compra dels consumidors i és un atribut de la nostra filosofia.
GRI 308: Avaluació ambiental dels proveïdors	Fora de l'organització	Directa i indirecta	Com a part fonamental del nostre compromís amb la sostenibilitat, és essencial la promoció del desenvolupament sostenible de la nostra cadena de subministrament. Per aquest motiu considerem primordial posar èmfasi a establir una gestió responsable dels proveïdors que consideri qüestions mediambientals.
GRI 303: Aigua	Dintre i fora de l'organització	Directa i indirecta	La gestió sostenible de l'aigua és una qüestió crítica per al futur del planeta. Són nombrosos els factors que cal tenir en compte per aconseguir una gestió sostenible i integrada dels recursos hídrics: eficiència, ordenació del territori, normativa, tecnologia, etc. Per aquest motiu, a Mercabarna prenem accions per implantar mesures que impliquin un ús responsable d'aquest bé, tant per part dels nostres treballadors com dels operadors dins de la Unitat Alimentària.
GRI 302: Energia	Dintre i fora de l'organització	Directa i indirecta	La sostenibilitat té com a objectiu assolir l'equilibri correcte entre les consideracions financeres d'una empresa i el seu impacte en les persones i el planeta. Una correcta gestió de l'energia tindrà un impacte important en l'augment de la rendibilitat, alhora que disminuirà l'impacte mediambiental de la nostra organització.
GRI 305: Emissions	Dintre i fora de l'organització	Directa i indirecta	L'impacte en la salut humana i en el clima que les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle produeixen és un dels grans problemes ambientals actuals i de més rellevància per als diferents grups d'interès.

GRI 306: Efluents i residus	Dintre i fora de l'organització	Directa i indirecta	Una gestió incorrecta dels residus és un dels factors que condicionen la degradació ambiental. L'alteració dels ecosistemes, el canvi climàtic, estils de vida poc saludables, així com els patrons de consum i la producció insostenible, són alguns dels impactes associats a la gestió de residus.
Embalatges	Dintre i fora de l'organització	Indirecta	Els residus que es generen principalment a la Unitat Alimentària són els embalatges i els residus orgànics. El seu ús i la seva eliminació tenen un impacte important en el medi ambient, motiu pel qual Mercabarna fomenta el reciclatge a les instal·lacions.
GRI 401: Ocupació	Dintre i fora de l'organització	Directa i indirecta	La creació, l'estabilitat i la qualitat de l'ocupació són clau per a l'èxit de Mercabarna, així com per als nostres empleats o altres treballadors i la comunitat local on operem.
GRI 403: Salut i seguretat en el treball	Dintre de l'organització	Directa i indirecta	Els nostres empleats són un dels nostres grups d'interès prioritàris i es veuen afectats directament per les polítiques de seguretat i salut existents a l'organització.
GRI 404: Formació	Dintre de l'organització	Directa i indirecta	Un aspecte clau per a la retenció del talent és l'oferta de formació continuada. És imprescindible proporcionar programes de formació que afegixin valor a l'empleat i tinguin un impacte en les seves qualitats. Això reforça el vincle amb l'empresa i, al mateix temps, fa que l'empleat se senti valorat.
GRI 405: Diversitat i igualtat d'oportunitats	Dintre de l'organització	Directa	Les desigualtats existents en la societat i el món laboral actual entre les dones i els homes fan que sigui clau, per potenciar l'apoderament de la dona, garantir la igualtat de salaris i drets i fomentar la conciliació laboral des de la nostra organització.
GRI 406: No-discriminació	Dintre i fora de l'organització	Directa	Qualsevol tipus de discriminació produeix efectes desiguals que posen les persones en desavantatge. Això es tradueix en una pèrdua de motivació per treballar, menys rendiment i, en conseqüència, menys productivitat laboral, tensions al lloc de treball, reducció dels nivells d'autoestima de la persona, etc.
GRI 413: Comunitats locals	Dintre i fora de l'organització	Directa i indirecta	Las activitats de Mercabarna generen impactes directes i indirectes, en especial en la localitat on operem, per l'ocupació de l'espai, la construcció d'infraestructures, el moviment de productes i residus, la generació de llocs de treball, la generació de riquesa a través de les compres i les contractacions locals, etc. El nostre compromís és treballar per maximitzar els aspectes positius i les oportunitats de generar valor compartit, i prevenir i minimitzar els impactes negatius a través del diàleg i la participació de la comunitat.

(*) Indica on es produeix l'impacte: dins de l'organització, fora de l'organització o dins i fora de l'organització. (**) Indica la implicació de l'organització respecte a l'impacte: directa (l'organització ha causat directament l'impacte) o indirecta (l'organització està vinculada a l'impacte a través de les seves relacions de negoci).

Aspecte material	On es produeix l'impacte*	Implicació de Mercabarna**	Motiu de la seva materialitat
Alimentació sana i assequible	Dintre i fora de l'organització	Directa i indirecta	La promoció d'una alimentació sana i assequible està íntegrament relacionada amb la promoció del dret a l'alimentació i la lluita contra el malbaratament alimentari. El malbaratament té, per una banda, un impacte ambiental important derivat de la reducció de recursos naturals a causa d'una producció ineficient o innecessària d'aliments. Per l'altra, la gestió correcta dels aliments genera un impacte positiu en la societat perquè es distribueixen aliments entre persones en risc d'exclusió.
GRI 416: Salut i seguretat dels clients	Dintre i fora de l'organització	Directa i indirecta	Garantir la seguretat dels nostres serveis i infraestructures és un element essencial per al funcionament de Mercabarna i de la Unitat Alimentària.
Seguretat alimentària	Dintre i fora de l'organització	Directa	La seguretat alimentària és un element indispensable per al bon funcionament de Mercabarna i la Unitat Alimentària que permet garantir el dret a l'alimentació.
Producte de proximitat	Dintre i fora de l'organització	Directa	Els beneficis d'adquirir aliments provinents de proveïdors de zones properes repercuteix directament en aspectes econòmics, socials i mediambientals (millora l'índex d'ocupació i el teixit socioeconòmic local, i suposa un menor cost logístic i ambiental).

(*) Indica on es produeix l'impacte: dins de l'organització, fora de l'organització o dins i fora de l'organització. (**) Indica la implicació de l'organització respecte a l'impacte: directa (l'organització ha causat directament l'impacte) o indirecta (l'organització està vinculada a l'impacte a través de les seves relacions de negoci).

Índex de contingut GRI

Aquesta memòria de responsabilitat social corporativa ha estat elaborada de conformitat amb els Estàndards GRI: opció Essencial.

Estàndards GRI	Pàgina/resposta directa	Omissions	Verificació externa
GRI 102: Continguts bàsics generals 2016			
Perfil de l'organització			

102-1 Nom de l'organització	Mercabarna, SA		
102-2 Activitats, marques, productes i serveis	Sobrecoberta		

102-3 Localització de la seu central de l'organització	C/ Major de Mercabarna, 76, 08040 Barcelona																																		
102-4 Localització de les operacions	Mercabarna opera a Espanya, principalment a Catalunya i concretament a Barcelona.																																		
102-5 Propietat i forma jurídica	Societat anònima de capital públic: Barcelona de Serveis Municipals, SA (50,69%), Empresa Nacional Mercasa (36,79%), Consell Comarcal del Barcelonès (12,16%) i Autocartera (0,36%)																																		
102-6 Mercats servits	Sobrecoberta																																		
102-7 Dimensió de l'organització	Sobrecoberta, 163-166 Nombre d'operacions: 43.312 Productes o serveis: Serveis immobiliaris: 66,68% Serveis d'escoradador: 15,67% Serveis de formació: 1,20% Serveis de medi ambient i gestió de residus: 1,99% Accessos/peatges: 10,66% Altres: 3,79%																																		
102-8 Informació sobre empleats i altres treballadors	35 <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2"></th> <th colspan="3">2017</th> <th colspan="3">2018</th> </tr> <tr> <th>Fix</th> <th>Eventual</th> <th></th> <th>Fix</th> <th>Eventual</th> <th></th> </tr> <tr> <th></th> <th>TC</th> <th>TP</th> <th>TP</th> <th>TC</th> <th>TP</th> <th>TP</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Dones</td> <td>37</td> <td>1</td> <td>5</td> <td>39</td> <td>1</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>Homes</td> <td>80</td> <td>6</td> <td>11</td> <td>77</td> <td>8</td> <td>12</td> </tr> </tbody> </table>		2017			2018			Fix	Eventual		Fix	Eventual			TC	TP	TP	TC	TP	TP	Dones	37	1	5	39	1	4	Homes	80	6	11	77	8	12
	2017			2018																															
	Fix	Eventual		Fix	Eventual																														
	TC	TP	TP	TC	TP	TP																													
Dones	37	1	5	39	1	4																													
Homes	80	6	11	77	8	12																													
102-9 Cadena de subministrament	157-158, 167																																		
102-10 Canvis significatius en l'organització i la cadena de subministrament	No hi ha hagut canvis significatius.																																		
102-11 Principi o enfocament de precaució	23-24, 147																																		

Estàndards GRI	Pàgina/resposta directa	Omissions	Verificació externa
102-12 Iniciatives externes	31		
102-13 Participació en associacions	27-29		
Estratègia			
102-14 Declaració del màxim responsable de l'organització	7-9		
Ètica i integritat			
102-16 Valors, principis, estàndards i normes de conducta	Sobrecoberta, 23-24		
Govern			
102-18 Estructura de govern	18-21		
Participació dels grups d'interès			
102-40 Llistat de grups d'interès	51		
102-41 Percentatge d'empleats coberts per convenis col·lectius	El 86,52% dels empleats estan coberts per convenis col·lectius.		
102-42 Identificació i selecció de grups d'interès	Mercabarna ha identificat els seus grups d'interès en funció dels criteris següents: la dependència (els qui depenen de les activitats, els productes o els serveis o dels quals depèn per continuar les seves activitats), la responsabilitat (ja sigui de tipus comercial, legal, operativa, social, etc.), la proximitat (els que es troben en l'entorn més local) i la influència (poden generar un impacte en l'estratègia o en el negoci).		

Estàndards GRI	Pàgina/resposta directa	Omissions	Verificació externa
102-43 Enfocament per la participació dels grups d'interès	<p>Grups d'interès: <i>Principals canals de comunicació i diàleg</i></p> <p>Associacions gremials: Web de Mercabarna, xarxes socials, Informatiu de Mercabarna, Newsletter Mercabarna, actualitat, reunions i cartelleria i e-mail.</p>	<p><i>Principals qüestions identificades*</i></p> <p>Priorització de proveïdors locals, reducció de les emissions generades a l'atmosfera, creació de llocs de treball i foment de l'ocupació, gestió del malbaratament alimentari, supervisió de la salut i seguretat dels clients</p>	
102-44 Temes i preocupacions clau mencionats	<p>Treballadors Web de Mercabarna, Informatiu de Mercabarna, Intranet, reunions, cartelleria i e-mail</p>	<p>Priorització de proveïdors locals, avaluació ambiental dels proveïdors, oferta de formació als treballadors, participació en el desenvolupament de polítiques públiques en defensa dels interessos de persones o organitzacions del sector alimentari i transparència respecte al suport de partits polítics, garantia d'una informació correcta i completa sobre els serveis que ofereix Mercabarna</p>	
* Al llarg de l'informe s'ofereix informació sobre com l'organització ha respost a aquests temes i preocupacions clau.	<p>Proveïdors Web de Mercabarna, reunions, e-mail i xarxes socials</p>	<p>Priorització de proveïdors locals, optimització del consum d'aigua, creació de llocs de treball i foment de l'ocupació, gestió del malbaratament alimentari, supervisió de la salut i seguretat dels clients</p>	
	<p>Escoles Web de "5 al dia", xarxes socials, reunions i e-mail</p>	<p>Supervisió de la salut i seguretat dels treballadors, gestió econòmica adequada, reducció dels embalatges, avaluació social dels proveïdors, reducció de la generació de residus</p>	
	<p>Fundacions i ONG Web de Mercabarna, xarxes socials, reunions i e-mail</p>	<p>Creació de llocs de treball i foment de l'ocupació, reducció de les emissions generades a l'atmosfera, supervisió de la salut i seguretat dels clients, no-discriminació, promoció de productes saludables i biològics</p>	
	<p>Entitats professionals vinculades al sector alimentari Web de Mercabarna, xarxes socials, Informatiu de Mercabarna, reunions i e-mail</p>	<p>Foment de la diversitat i igualtat d'oportunitats, reducció d'embalatges, priorització de proveïdors locals, disminució de l'impacte de Mercabarna sobre la biodiversitat, participació de Mercabarna en iniciatives socials que contribueixin al desenvolupament econòmic i social de la comunitat</p>	

Estàndards GRI	Pàgina/resposta directa	Omissions	Verificació externa
Pràctiques per a l'elaboració d'informes			
102-45 Entitats incloses en els estats financers consolidats	169		
102-46 Definició dels continguts de l'informe i la cobertura dels temes	51		
102-47 Llista de temes materials	52		
102-48 Reexpressions de la informació	No hi ha hagut reexpressió d'informació significativa continguda en memòries anteriors. En cas que s'hagi reformulat alguna dada, s'especifica amb una nota i s'explica la causa d'aquesta reformulació.		
102-49 Canvis en l'elaboració d'informes	No hi ha hagut canvis significatius en l'àmbit i la cobertura respecte a informes anteriors.		
102-50 Període objecte de l'informe	2018		
102-51 Data de l'últim informe	2017		
102-52 Cicle d'elaboració d'informes	Anual		
102-53 Punt de contacte per a qüestions relacionades amb l'informe	rsc@mercabarna.cat		
102-54 Declaracions de l'elaboració de l'informe de conformitat amb els Estàndards GRI	La memòria de sostenibilitat ha estat elaborada segons l'opció "De conformitat - Essencial" dels Estàndards GRI		
102-55 Índex de continguts GRI	172-182		
102-56 Verificació externa	La memòria de sostenibilitat no s'ha sotmès a verificació externa.		

Estàndards GRI	Pàgina/resposta directa	Omissions	Verificació externa
GRI 200: Temes econòmics			
GRI 201: Acompliment econòmic 2016			
103-1 Explicació del tema material i les seves fronteres	170		
103-2 Enfocament de gestió i components	161		
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	23, 49, 54		
201-1 Valor econòmic directe generat i distribuït	166		
GRI 203: Impactes econòmics indirectes 2016			
103-1 Explicació del tema material i les seves fronteres	170		
103-2 Enfocament de gestió i components	89, 162, 167		
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	23, 49, 54		
203-2 Impactes econòmics indirectes significatius	89-110, 162, 167-168,		
GRI 204: Pràctiques d'adquisició 2016			
103-1 Explicació del tema material i les seves fronteres	170		
103-2 Enfocament de gestió i components	157, 158, 167		
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	23, 49, 54		
204-1 Proporció de despesa en proveïdors locals	167		

Estàndards GRI	Pàgina/resposta directa	Omissions	Verificació externa
GRI 300: Temes ambientals			
GRI 302: Energia 2016			
103-1 Explicació del tema material i les seves fronteres	170		
103-2 Enfocament de gestió i components	155		
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	23, 49, 54, 145		
302-1 Consum energètic dins de l'organització	155		
GRI 303: Aigua 2018			
103-1 Explicació del tema material i les seves fronteres	170		
103-2 Enfocament de gestió i components	153		
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	23, 49, 54, 145		
303-1 Extracció d'aigua per font	153		

Estàndards GRI	Pàgina/resposta directa	Omissions	Verificació externa
GRI 305: Emissions 2016			
103-1 Explicació del tema material i les seves fronteres	170		
103-2 Enfocament de gestió i components	156-157		
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	23, 49, 54, 145		
305-1 Emissions directes de GEH (abast 1)	157		
305-2 Emissions indirectes de GEH (abast 2)	157		
GRI 303: Efluents i residus 2016			
103-1 Explicació del tema material i les seves fronteres	171		
103-2 Enfocament de gestió i components	147-148		
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	23, 49, 54, 145		
306-2 Residus per tipus i mètode d'eliminació	149-150		

Estàndards GRI	Pàgina/resposta directa	Omissions	Verificació externa
NO GRI: Embalatges			
103-1 Explicació del tema material i les seves fronteres	171		
103-2 Enfocament de gestió i components	147-148		
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	23, 49, 54, 145		
GRI 308: Avaluació ambiental dels proveïdors 2016			
103-1 Explicació del tema material i les seves fronteres	170		
103-2 Enfocament de gestió i components	157-158		
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	23, 49, 54, 145		
308-1 Nous proveïdors que han passat filtres d'avaluació i selecció d'acord amb els criteris ambientals	Informació no disponible		

Estandards GRI	Pàgina/resposta directa	Omissions	Verificació externa
GRI 400: Temes socials			
GRI 401: Ocupació 2016			
103-1 Explicació del tema material i les seves fronteres	171		
103-2 Enfocament de gestió i components	33-36		
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	23, 49, 54, 33-36		
401-1 Noves contractacions d'empleats i rotació de personal	37		
401-3 Permis parental	36		
GRI 403: Salut i seguretat en el treball 2018			
103-1 Explicació del tema material i les seves fronteres	171		
103-2 Enfocament de gestió i components	35		
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	23, 49, 54, 35		
403-1 Representació dels treballadors en comitès formals treballador-empresa de salut i seguretat	35		
403-2 Tipus d'accidents i taxes de freqüència d'accidents, malalties professionals, dies perduts, absentisme i nombre de morts per accident laboral o malaltia professional	35		
403-4 Temes de salut i seguretat tractats en acords formals amb sindicats	35		

Estandards GRI	Pàgina/resposta directa	Omissions	Verificació externa
GRI 404: Capacitació i educació 2016			
103-1 Explicació del tema material i les seves fronteres	171		
103-2 Enfocament de gestió i components	38		
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	23, 49, 54, 38		
404-1 Mitjana d'hores de formació a l'any per empleat	Mitjana d'hores/persona Dones 64,33 Homes 33,14		
404-2 Programes per millorar les aptituds dels empleats i programes d'ajuda a la transició	38		
GRI 405: Diversitat i igualtat d'oportunitats 2016			
103-1 Explicació del tema material i les seves fronteres	171		
103-2 Enfocament de gestió i components	36-37		
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	23, 49, 54, 36-37		
405-1 Diversitat en els òrgans de govern i empleats	36-37		
Estandards GRI			
Pàgina/resposta directa			
Omissions			
Verificació externa			
GRI 406: No-discriminació 2016			
103-1 Explicació del tema material i les seves fronteres	171		
103-2 Enfocament de gestió i components	36		
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	23, 49, 54, 36		
406-1 Casos de discriminació i accions correctives empreses	No s'ha produït cap cas de discriminació.		
GRI 413: Comunitats locals 2016			
103-1 Explicació del tema material i les seves fronteres	171		
103-2 Enfocament de gestió i components	57, 59-62, 67-70, 129		
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	23, 49, 54		
413-1 Operacions amb participació de la comunitat local, avaluacions de l'impacte i programes de desenvolupament	57-68, 125, 129-140, 168		

Estàndards GRI	Pàgina/resposta directa	Omissions	Verificació externa
NO GRI: Seguretat alimentària			
103-1 Explicació del tema material i les seves fronteres	172		
103-2 Enfocament de gestió i components	23, 49, 54, 70, 83, 85, 113, 118, 123-125, 131, 134, 147, 162		
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	23, 49, 54		
NO GRI: Productes de proximitat			
103-1 Explicació del tema material i les seves fronteres	172		
103-2 Enfocament de gestió i components	75-76, 86, 157, 167		
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	23, 49, 54		

Estàndards GRI	Pàgina/resposta directa	Omissions	Verificació externa
GRI 416: Salut i seguretat dels clients 2016			
103-1 Explicació del tema material i les seves fronteres	172		
103-2 Enfocament de gestió i components	41, 45-46		
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	23, 49, 54		
416-2 Casos d'incompliment relatiu als impactes en la salut i seguretat de les categories de productes i serveis	No s'ha donat cap cas d'incompliment relatiu als impactes en la salut i seguretat de les categories de productes i serveis.		
NO GRI: Alimentació sana i assequible			
103-1 Explicació del tema material i les seves fronteres	172		
103-2 Enfocament de gestió i components	73, 75-76, 113-117, 123-125		
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	23, 49, 54		

Taula del Pacte Mundial

Vincles amb els deu principis del Pacte Mundial (2000):

	Pàgines o resposta directa	Estàndards GRI
<i>Principi 1:</i> Les empreses han de donar suport i respectar la protecció dels drets humans fonamentals, reconeguts internacionalment, dins del seu àmbit d'influència.	23-24, 31, 36, 43-44, 54	Categoria social
<i>Principi 2:</i> Les empreses s'han d'assegurar que les seves empreses no són còmplices de la vulneració dels drets humans.	23-24	Categoria social
<i>Principi 3:</i> Les empreses han de donar suport a la llibertat d'associació i al reconeixement efectiu del dret a la negociació col·lectiva.	174	Categoria social
<i>Principi 4:</i> Les empreses han de donar suport a l'eliminació de tota forma de treball forçós o realitzat sota coacció.	No hi ha activitats que puguin ocasionar un risc d'originar situacions de treball forçat o no consentit.	Categoria social
<i>Principi 5:</i> Les empreses han de donar suport a l'eradicació del treball infantil.	No hi ha activitats que puguin ocasionar un risc potencial d'incidents d'explotació infantil.	Categoria social
<i>Principi 6:</i> Les empreses han de donar suport a l'abolició de les pràctiques de discriminació en el treball.	23-24, 29, 31, 125-126, 132	Categoria social
<i>Principi 7:</i> Les empreses han de mantenir un enfocament preventiu que afavoreixi el medi ambient.	147	Categoria mediambiental
<i>Principi 8:</i> Les empreses han de fomentar les iniciatives que promoguin la responsabilitat ambiental.	27, 29, 31	Categoria mediambiental
<i>Principi 9:</i> Les empreses han d'afavorir el desenvolupament i la difusió de les tecnologies respectuoses amb el medi ambient.	145, 147-148, 153, 155-157	Categoria mediambiental
<i>Principi 10:</i> Les empreses han de treballar contra la corrupció en totes les seves formes, incloses l'extorsió i el suborn.	23-24	Categoria de contingut general

